

ทักษะทางการเงินที่ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงินของกลุ่มวิชาชีพครู
ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

FINANCIAL LITERACY AFFECTING THE WEALTH OF TEACHING
PROFESSIONALS IN THE BANGKOK METROPOLITAN REGION

ณัฐมน เพิ่มสุข

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการเงิน
คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2562
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

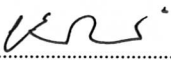
ทักษะทางการเงินที่ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงินของกลุ่มวิชาชีพครู
ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

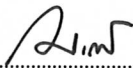

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการเงิน
คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา 2562
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	ทักษะทางการเงินที่ส่งผลต่อความมั่นคงทางการเงินของกลุ่มวิชาชีพครู ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล Financial Literacy Affecting the Wealth of Teaching Professionals in the Bangkok Metropolitan Region
ชื่อ - นามสกุล	นางสาวณัฐมน เพิ่มสุข
วิชาเอก	การเงิน
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์นภาพร นิลารณ์กุล, Ph.D.
ปีการศึกษา	2562

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยอดเยี่ยม ธนทวี, Ph.D.)

..... กรรมการ
(อาจารย์ธัญวรัตน์ สุวรรณะ, ปร.ด.)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นภาพร นิลารณ์กุล, Ph.D.)

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี อนุมัติการค้นคว้าอิสระฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะบริหารธุรกิจ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นภาพร นิลารณ์กุล, ปร.ด.)
วันที่ 5 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2562

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	ทักษะทางการเงินที่ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงินของกลุ่มวิชาชีพครู ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
ชื่อ - นามสกุล	นางสาวณัฐมน เพิ่มสุข
วิชาเอก	การเงิน
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์นภาพร นิลาภรณ์กุล, ปร.ด.
ปีการศึกษา	2562

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ของกลุ่มวิชาชีพครู ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ บุคลากรทางการศึกษาที่ประกอบวิชาชีพครู ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติเชิงพรรณนาที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ One-Way ANOVA วิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ด้วย LSD วิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ

ผลการวิจัย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีทักษะทางการเงินอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทักษะทางการเงิน ด้านทัศนคติทางการเงิน และด้านพฤติกรรมทางการเงินอยู่ในระดับสูง ส่วนด้านความรู้ทางการเงินอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่าทักษะทางการเงินด้านพฤติกรรมทางการเงิน มีผลต่อความมั่งคั่งทางการเงินด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และด้านเงินออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนด้านความรู้ทางการเงิน พบว่า มีผลต่อความมั่งคั่งทางการเงินด้านสภาพคล่อง และด้านเงินออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สำหรับทักษะทางการเงินด้านทัศนคติทางการเงิน พบว่าไม่มีผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน

คำสำคัญ: ทักษะทางการเงิน ทัศนคติทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน ความรู้ทางการเงิน
ความมั่งคั่งทางการเงิน

Independent Study Title	Financial Literacy Affecting the Wealth of Teaching Professionals in the Bangkok Metropolitan Region
Name - Surname	Miss Nathamon Permsook
Major Subject	Finance
Independent Study Advisor	Assistant Professor Napaporn Nilapornkul, Ph.D.
Academic Year	2019

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the factors impacting on the wealth of teaching professionals in the Bangkok Metropolitan Region.

The sample group was 400 teaching professions in the Bangkok Metropolitan Region. A questionnaire was employed as an instrument for data collection. The descriptive statistics used for data analysis were percentage, mean, and standard deviation. The inferential statistics were, One-Way ANOVA, LSD analysis, Pearson's Correlation Coefficient, and Multiple Regression Analysis.

The result indicated that the financial literacy of respondents was at a high level. For each aspect, the financial attitude and financial behavior of respondents were at a high level, while financial knowledge was at a moderate level. Additionally, financial behavior influenced on wealth in terms of liquidity, debt and savings at the statistical significance level of 0.01 while financial knowledge impacted on liquidity and savings at the statistical significance level of 0.01. However, financial attitude did not affect wealth.

Keywords: financial literacy, financial attitude, financial behavior, financial knowledge, wealth

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ด้วยความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภาพร นิลาภรณ์กุล อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าเพื่อให้ ความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนให้คำปรึกษาและคำแนะนำในแก้ไขปัญหาต่าง ๆ จนกระทั่งการทำวิจัยใน ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและสำนึกในพระคุณของท่านอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยอดยิ่ง ธนทวี ประธานกรรมการ ดร.ธัญวรัตน์ สุวรรณะ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของงานวิจัย ทำให้ผู้วิจัยได้พัฒนาแนวคิดและไต่ตรองปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างรอบคอบมากยิ่งขึ้น จนทำให้การวิจัย ครั้งนี้สำเร็จลงได้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณวันทนา สุขษาสุณี ที่ได้กรุณาประสานงานไปยังโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อให้ผู้วิจัยสามารถลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้ รวมถึงขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่างทุกท่าน ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าและให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จ ลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ จนทำให้ผู้วิจัยสามารถนำหลักการ ทฤษฎี และแนวคิด มาประยุกต์ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ตลอดจนขอขอบคุณ คุณจิราภรณ์ ชูพล และกัลยาณมิตร ของผู้วิจัยทุกท่านที่เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ ด้วยความปรารถนาดีเสมอมา รวมถึงเจ้าหน้าที่โครงการปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจทุกท่าน ที่ให้การช่วยเหลือและประสานงาน ในด้านต่าง ๆ จนทำให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และครอบครัว ที่ให้การช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุน ตลอดจนให้ความรัก ความเข้าใจ และเป็นกำลังใจสำคัญที่ทำให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วง ลงได้ด้วยดี ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า การวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านและผู้สนใจไม่มากนักน้อย และหากมีข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดประการใดเกิดขึ้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้และจะ ปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นในโอกาสต่อไป

ณัฐมน เพิ่มสุข

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(8)
สารบัญภาพ.....	(12)
บทที่ 1 บทนำ.....	13
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	13
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	15
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	15
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	15
1.5 คำจำกัดความในวิจัย.....	16
1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	18
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	19
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทักษะทางการเงิน.....	20
2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคล.....	25
2.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความมั่งคั่งทางการเงิน.....	35
2.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	39
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	46
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	46
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	48
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
บทที่ 4 ผลการศึกษา.....	55
4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	109
5.1 สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผล.....	109
5.2 ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย.....	119

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต.....	119
บรรณานุกรม.....	120
ภาคผนวก.....	122
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	123
ภาคผนวก ข คู่มือการลงรหัส และการให้คะแนน.....	131
ประวัติผู้เขียน.....	140

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 3.1	แสดงจำนวนและค่าร้อยละประชากรครู และกลุ่มตัวอย่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล จำแนกตามสังกัด.....	48
ตารางที่ 4.1	แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามเพศ.....	55
ตารางที่ 4.2	แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามอายุ.....	56
ตารางที่ 4.3	แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามสถานภาพ.....	56
ตารางที่ 4.4	แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามระดับการศึกษา.....	56
ตารางที่ 4.5	แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามสังกัดการทำงาน.....	57
ตารางที่ 4.6	แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามตำแหน่ง.....	57
ตารางที่ 4.7	แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษา.....	58
ตารางที่ 4.8	แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน.....	58
ตารางที่ 4.9	แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามรายได้ต่อเดือน.....	59
ตารางที่ 4.10	แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามจำนวนบุคคลในอุปการะ.....	59
ตารางที่ 4.11	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทักษะทางการเงิน ด้านทัศนคติทางการเงิน จำแนกตามข้อคำถาม.....	60
ตารางที่ 4.12	แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทักษะทางการเงิน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน จำแนกตามข้อคำถาม.....	61
ตารางที่ 4.13	แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ ทักษะทางการเงิน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน ของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามคำถามข้อ 12 ท่านมีการจัดบันทึกงบประมาณรายรับ รายจ่ายในแต่ละเดือนหรือไม่.....	62
ตารางที่ 4.14	แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ ทักษะทางการเงิน ด้านพฤติกรรมทางการเงินของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามคำถามข้อ 13 จากการจัดบันทึกงบประมาณรายรับ - รายจ่าย แผนการเงินของท่านตรงกับข้อใดมากที่สุด.....	62

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ 4.15	แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ ทักษะทางการเงิน ด้านพฤติกรรมการเงิน ของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามคำถามข้อ 14 ในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา ท่านเคยประสบปัญหาเงินไม่พอจ่ายหรือไม่.....	62
ตารางที่ 4.16	แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ ทักษะทางการเงิน ด้านพฤติกรรมการเงิน ของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามคำถามข้อ 15 เมื่อท่านมีรายได้ไม่พอกับค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน ท่านจะอย่างไร.....	63
ตารางที่ 4.17	แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ ทักษะทางการเงิน ด้านพฤติกรรมการเงิน ของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามคำถามข้อ 16 ปัจจุบันท่านมีการเก็บออมเงินในรูปแบบใดบ้าง.....	64
ตารางที่ 4.18	แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ ทักษะทางการเงิน ด้านพฤติกรรมการเงิน ของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามคำถามข้อ 17 ปัจจุบัน ท่านมีการจัดสรรรายได้ในแต่ละเดือนเพื่อการออมอย่างไร.....	64
ตารางที่ 4.19	แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ ทักษะทางการเงิน ด้านความรู้ทางการเงินของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามข้อคำถาม.....	65
ตารางที่ 4.20	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าคะแนนสูงสุด และค่าคะแนนต่ำสุด ของระดับคะแนนทักษะทางการเงิน.....	67
ตารางที่ 4.21	แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามอัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้.....	68
ตารางที่ 4.22	แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของอัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล.....	69
ตารางที่ 4.23	แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามความเหมาะสม ด้านสภาพคล่องพื้นฐาน.....	74
ตารางที่ 4.24	แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ ความเหมาะสมด้านสภาพคล่องพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล.....	75
ตารางที่ 4.25	แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามอัตราส่วนการชำระหนี้สินจากรายได้.....	78
ตารางที่ 4.26	แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ อัตราส่วนการชำระหนี้สินจากรายได้ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล.....	78
ตารางที่ 4.27	แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามความเหมาะสม ของอัตราส่วนด้านการออม.....	81

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ 4.28	แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ ความเหมาะสมของอัตราส่วนด้านการออม ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล.....	81
ตารางที่ 4.29	แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ ด้านการลงทุนของกลุ่มตัวอย่าง.....	85
ตารางที่ 4.30	แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ ด้านการลงทุนของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกประเภทการลงทุน.....	85
ตารางที่ 4.31	แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ ด้านการลงทุนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล.....	85
ตารางที่ 4.32	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และด้านเงินออม โดยจำแนกตามเพศ.....	88
ตารางที่ 4.33	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และด้านเงินออม โดยจำแนกตามอายุ.....	89
ตารางที่ 4.34	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง และด้านหนี้สิน เป็นรายคู่ จำแนกตามอายุ.....	90
ตารางที่ 4.35	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และด้านเงินออม โดยจำแนกตามสถานภาพ.....	91
ตารางที่ 4.36	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง และด้านหนี้สิน เป็นรายคู่ จำแนกตามสถานภาพ.....	92
ตารางที่ 4.37	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และด้านเงินออม โดยจำแนกตามระดับการศึกษา.....	92
ตารางที่ 4.38	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และด้านเงินออม โดยจำแนกตามสังกัดการทำงาน.....	93
ตารางที่ 4.39	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง และด้านเงินออมเป็นรายคู่ จำแนกตามสังกัดการทำงาน.....	94
ตารางที่ 4.40	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และด้านเงินออม โดยจำแนกตามตำแหน่ง.....	95
ตารางที่ 4.41	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง และด้านหนี้สิน เป็นรายคู่ จำแนกตามตำแหน่ง.....	96
ตารางที่ 4.42	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และด้านเงินออม จำแนกตามระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษา.....	97

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ 4.43	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง และด้านหนี้สิน เป็นรายคู่ จำแนกตามระยะเวลาการทำงาน ในหน่วยงานการศึกษา.....	98
ตารางที่ 4.44	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และ ด้านเงินออม จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน.....	99
ตารางที่ 4.45	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านหนี้สิน และ ด้านเงินออม เป็นรายคู่ จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน.....	100
ตารางที่ 4.46	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และ ด้านเงินออม โดยจำแนกตามรายได้.....	101
ตารางที่ 4.47	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง และด้านเงินออม จำแนกตามรายได้.....	102
ตารางที่ 4.48	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และ ด้านเงินออม จำแนกตามจำนวนบุคคลในอุปการะ.....	103
ตารางที่ 4.49	เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้าน สภาพคล่อง และด้านหนี้สินเป็นรายคู่ จำแนกตามจำนวนบุคคลใน อุปการะ.....	104
ตารางที่ 4.50	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม.....	105
ตารางที่ 4.51	ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ ของทักษะทางการเงินที่มีผลต่อ ความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง	106
ตารางที่ 4.52	ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณของทักษะทางการเงินที่มีผลต่อ ความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านหนี้สิน.....	107
ตารางที่ 4.53	ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณของทักษะทางการเงินที่มีผลต่อ ความมั่งคั่ง ทางการเงิน ด้านเงินออม.....	108
ตารางที่ 5.1	ผลการวิเคราะห์ระดับทักษะทางการเงิน.....	110
ตารางที่ 5.2	สรุปปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงินที่แตกต่างกัน.....	113
ตารางที่ 5.3	สรุปปัจจัยด้านทักษะทางการเงินที่ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน.....	117

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 1.1	ร้อยละการออมของครัวเรือน จำแนกตามการจัดสรรเงินออม.....	14
ภาพที่ 1.2	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	18
ภาพที่ 2.1	กรอบแนวคิดทักษะทางการเงิน.....	21
ภาพที่ 2.2	โครงสร้างการวัดทักษะทางการเงินและคำถามในแบบสอบถาม.....	22
ภาพที่ 2.3	แสดงกระบวนการวางแผนการเงินส่วนบุคคล.....	27
ภาพที่ 5.1	แสดงระดับคะแนนทักษะทางการเงิน ระดับทัศนคติทางการเงิน ระดับพฤติกรรมทางการเงิน และระดับความรู้ทางการเงิน.....	110

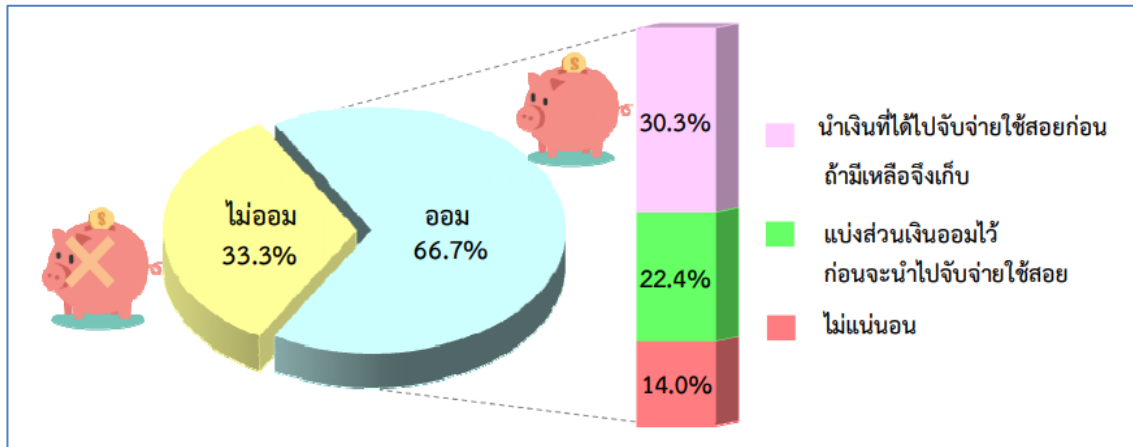
บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความมั่งคั่งทางการเงินของประชาชนมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งในเชิงเศรษฐกิจ และเชิงสังคม กล่าวคือ ในเชิงเศรษฐกิจ หากระดับครัวเรือนมีความมั่งคั่งทางการเงินย่อมส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศโดยรวมมีความมั่งคั่งด้วย ซึ่งสามารถสะท้อนได้จาก รายได้ประชาชาติ (Gross National Products: GNP) รวมทั้งการกระจายรายได้ของประชากร (Income Distribution) ขณะที่ผลกระทบทางสังคมมักเริ่มจากปัญหาทางการเงินของระดับครัวเรือน ซึ่งถ้าระดับครัวเรือนมีการบริหารการเงินผิดพลาด มีรายได้ต่ำแต่ใช้จ่ายเกินตัว ไม่รู้จักการเก็บออม ส่งผลต่อการขาดสภาพคล่อง และมีภาระหนี้สินสูง สิ่งนี้มักเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้เกิดปัญหา การลักทรัพย์ และเลยไปถึงปัญหาด้านอาชญากรรมในสังคม ดังนั้น หากประชาชนในระดับครัวเรือน มีการวางแผนทางการเงินที่ดี และมีวินัยทางการเงินที่สามารถปฏิบัติได้ตามแผนที่วางไว้ ย่อมส่งผลให้ ตนเองและครอบครัวมีความมั่งคั่งทางการเงินได้ อีกทั้งยังส่งผลต่อการลดลงของปัญหาด้านอาชญากรรม และนำไปสู่ความอยู่ดีมีสุขของสังคมโดยรวม

สำหรับการออม ถือเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความมั่งคั่งให้กับประชาชนที่สามารถรองรับต่อ ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดจากค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นอย่างไม่คาดคิด และจากผลการสำรวจพฤติกรรมการออมภาคครัวเรือนของไทย ไตรมาสที่ 4 ปี พ.ศ. 2559 ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.) พบว่า ครัวเรือนทั่วประเทศมีการออมเงินร้อยละ 66.7 และอีกร้อยละ 33.3 ไม่มีการออมเงิน โดยครัวเรือนที่มีการออมนั้น จะจัดสรรการเงินกับการออมเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มที่นำเงินที่ได้รับไปจับจ่าย ใช้สอยก่อน ถ้ามีเหลือจึงจะเก็บออม คิดเป็นร้อยละ 30.3 2) กลุ่มที่แบ่งส่วนของเงินออมไว้ก่อน ส่วนที่เหลือจึงนำไปจับจ่ายใช้สอย คิดเป็นร้อยละ 22.4 และ 3) กลุ่มที่จัดสรรการออมแบบไม่แน่นอน คิดเป็น ร้อยละ 14.0 การจัดสรรการเงินกับการออมของทั้งสามกลุ่ม สามารถแสดงดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 ร้อยละการออมของครัวเรือน จำแนกตามการจัดสรรเงินออม (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2559)

จากภาพที่ 1.1 พบว่ากลุ่มครัวเรือนที่มีความเสี่ยงทางการเงิน ซึ่งหมายถึงกลุ่มครัวเรือนที่ไม่มีการออม กลุ่มครัวเรือนที่มีการออมโดยนำเงินที่ได้ไปจับจ่ายใช้สอยก่อนถ้ามีเหลือจึงเก็บ และกลุ่มที่จัดสรรการออมแบบไม่แน่นอน เมื่อรวมกันแล้วมีสัดส่วนร้อยละ 77.6 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ค่อนข้างสูง ดังนั้นหากประชาชนมีความรู้เรื่องการบริหารเงิน หรือมีความรู้เรื่องการวางแผนทางการเงินที่ดีขึ้น จะสามารถช่วยส่งเสริมการออมภาคครัวเรือนให้มีจำนวนหรือสัดส่วนการออมที่เพิ่มขึ้นได้ นอกจากนี้ประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในอนาคต ซึ่งจะส่งผลให้ความสามารถหรือศักยภาพในการออมโดยรวมของประเทศลดลงเป็นอย่างมาก และจะกลายเป็นปัญหาระดับประเทศในอนาคต

สำหรับด้านหนี้สิน จากการสำรวจหนี้สินภาคครัวเรือนไทย ปี 2560 โดยธนาคารแห่งประเทศไทย พบว่าสาเหตุสำคัญของการก่อหนี้และการมีปัญหาด้านการชำระหนี้ ล้วนเกิดจากรายจ่ายที่ไม่เพียงพอกับรายได้ โดยเฉพาะรายจ่ายที่ไม่จำเป็นและเกินฐานะ หรือขาดการวางแผนทางการเงินที่เหมาะสมในระยะยาว ทั้งนี้หากหนี้ภาคครัวเรือนสูงเกินไป อาจจะมีผลต่อการบริโภคและการใช้จ่ายของครัวเรือนได้ และในช่วงเศรษฐกิจชะลอตัว อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการชำระหนี้ลดลง จนอาจกลายเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งถือเป็นการเพิ่มความเสี่ยงต่อเสถียรภาพเศรษฐกิจและการเงินของประเทศ

จากสาเหตุและปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาถึงผลกระทบของทักษะทางการเงินที่มีผลต่อความมั่งคั่งทางการเงินของคนไทย โดยเน้นศึกษากลุ่มบุคลากรทางการศึกษากลุ่มวิชาชีพครู เนื่องจากอาชีพครูถือว่าเป็นกลุ่มอาชีพที่มีความสำคัญกับสังคม เป็นกลุ่มอาชีพที่มีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญในการพัฒนาความรู้ ให้ความรู้ และปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีให้แก่เยาวชน ดังนั้นหากครูมีภาระหนี้สินล้นพ้นตัว อาจก่อให้เกิดความกังวลในการบริหารจัดการหนี้ จนกระทั่งส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการทำงานได้ ทั้งนี้เพื่อก่อให้เกิดการตระหนักถึงความสำคัญของทักษะทางการเงินทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน และทัศนคติทางการเงิน เพื่อนำไปสู่การวางแผนทางการเงิน รวมถึงการกระตุ้นการออมของบุคคลที่ประกอบอาชีพครู และประชาชนในภาคครัวเรือนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงินของกลุ่มวิชาชีพครู ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

1.2.2 เพื่อศึกษาทักษะทางการเงินที่ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงินของกลุ่มวิชาชีพครู ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1.3.1 ปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกัน ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงินที่แตกต่างกัน

1.3.2 ทักษะทางการเงิน มีผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล และทักษะทางการเงินที่ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ของบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มวิชาชีพครู ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษา ดังนี้

1.4.1 ด้านเนื้อหา

งานวิจัยนี้เน้นเนื้อหาที่เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล และทักษะทางการเงินภายใต้กรอบงานวิจัยของธนาคารแห่งประเทศไทย และองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา(The Organization for Economic Cooperation and Development (OECD)) ที่กำหนดให้ทักษะทางการเงิน ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน และทัศนคติทางการเงิน ที่มีผลต่อความมั่งคั่งทางการเงินของกลุ่มวิชาชีพครู ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยพิจารณาด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และด้านเงินออม โดยมีทฤษฎีและแนวคิดจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย

1.4.2 ด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ บุคลากรทางการศึกษาที่ประกอบอาชีพครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [สพฐ.] สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร [กทม.] และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน [สช.] ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ จะคัดเลือกโดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

1.4.3 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา สังกัดการทำงานในปัจจุบัน ตำแหน่งงานปัจจุบัน ระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษา รายได้ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และจำนวนบุคคลในอุปการะ

1.2 ทักษะทางการเงิน ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ทัศนคติทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน และความรู้ทางการเงิน

2. ตัวแปรตาม

ความมั่งคั่งทางการเงิน ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และด้านเงินออม

1.4.4 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถาม ซึ่งประยุกต์จากแบบสอบถามขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (The Organization for Economic Cooperation and Development (OECD)) โดยประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา สังกัดการทำงานในปัจจุบัน ตำแหน่งงานปัจจุบัน ระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษา รายได้ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และจำนวนบุคคลในอุปการะ

ส่วนที่ 2 ทักษะทางการเงิน ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านทัศนคติทางการเงิน เพื่อวัดทัศนคติ หรือแนวความคิดเกี่ยวกับการกู้ยืม และการออม

2. ด้านพฤติกรรมทางการเงิน เพื่อวัดพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนทางการเงิน การใช้จ่าย การกู้ยืมเงิน และการออม

3. ด้านความรู้ทางการเงิน เพื่อวัดระดับความรู้เกี่ยวกับการคำนวณ ความรู้ด้านอัตราดอกเบี้ย และความรู้ด้านการออม

ส่วนที่ 3 ความมั่งคั่งทางการเงิน เพื่อวัดความมั่งคั่งทางการเงิน ประกอบด้วย ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และด้านเงินออม

1.4.5 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ดำเนินการศึกษาในช่วงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2561 - สิงหาคม พ.ศ. 2562

1.5 คำจำกัดความในการวิจัย

1.5.1 ทักษะทางการเงิน (Financial Literacy) หมายถึง องค์ประกอบโดยรวมของ ทัศนคติทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน และความรู้ทางการเงิน ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเงินของแต่ละบุคคล รวมถึงอาจเป็นทักษะที่กำหนดความเป็นอยู่ทางการเงิน หรือ สถานภาพทางการเงินของแต่ละบุคคล (The Organization for Economic Cooperation and Development (OECD), 2011 อ้างถึงใน วิศกรณ์ ศิริวรรณ, 2558, น. 4)

1.5.2 ทัศนคติทางการเงิน (Financial Attitude) หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่อยู่ภายในของบุคคล หรือแนวความคิดของบุคคล ที่มีต่อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่าย กู้ยืมเงิน การออมเงิน และการลงทุน

1.5.3 พฤติกรรมทางการเงิน (Financial Behavior) หมายถึง ลักษณะการกระทำของบุคคลอันเกี่ยวเนื่องกับการวางแผนทางการเงิน การใช้จ่าย การกู้ยืมเงิน การออม และการลงทุน

1.5.4 ความรู้ทางการเงิน (Financial Knowledge) หมายถึง ความรู้ความเข้าใจของแต่ละบุคคล ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณ อัตราดอกเบี้ย

1.5.5 ความมั่งคั่งทางการเงิน (Financial Wealth) หมายถึง การรักษาสภาพคล่องทางการเงิน การบริหารหนี้สิน และการออมเงิน เพื่อการมีสถานะทางการเงินที่ดีขึ้นจากการวางแผนทางการเงิน

1.5.6 การวางแผนทางการเงิน หมายถึง กระบวนการโดยรวมในการออกแบบแนวทางการปฏิบัติในการบริหารจัดการเงิน ภายใต้เงื่อนไขเฉพาะของแต่ละบุคคล การนำไปปฏิบัติและการทบทวนปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายทางการเงินตามความต้องการของแต่ละบุคคล (รัชนิกร วงศ์จันทร์, 2555 , น. 6)

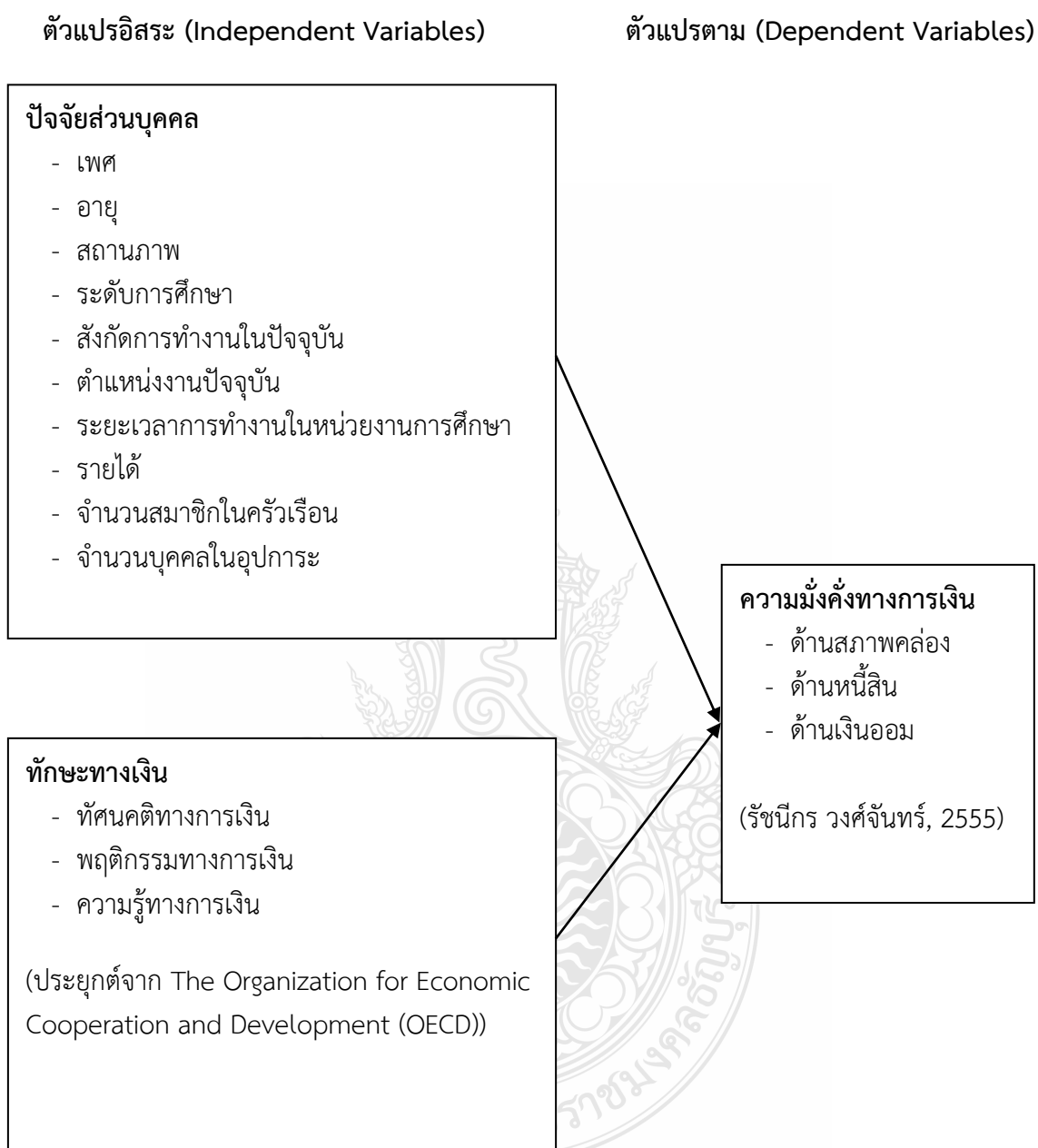
1.5.7 สภาพคล่อง (Liquidity) หมายถึง ความสามารถในการจัดการเงินสด เพื่อนำมาใช้จ่ายในชีวิตประจำวันและสำรองไว้เผื่อฉุกเฉิน โดยพิจารณาจากเงินออมและสินทรัพย์สภาพคล่องที่บุคคลเป็นเจ้าของ (รัชนิกร วงศ์จันทร์, 2555 , น. 99)

1.5.8 หนี้สิน (Debt) หมายถึง ภาระผูกพันที่บุคคลต้องชำระทั้งต้นเงินและดอกเบี้ยให้แก่บุคคลภายนอกในระยะเวลาที่ได้ตกลงกันไว้ (รัชนิกร วงศ์จันทร์, 2555, น. 172)

1.5.9 การออมเงิน (Saving) หมายถึง จำนวนเงินที่บุคคลยอมเสียสละในสิ่งที่สามารถนำไปใช้จ่ายได้ทันทีในปัจจุบัน แต่บุคคลเลือกที่จะนำเงินไปเก็บไว้ใช้ในอนาคตแทน โดยอาจมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายในยามเกษียณอายุ หรือเมื่อยามเกิดเหตุฉุกเฉินขึ้น (สุภารัตน์ พิมลรัตนกานต์, 2555, น. 42)

1.5.10 การลงทุน หมายถึง จำนวนเงินหรือทรัพย์สินที่บุคคลใช้ลงทุน เพื่อหวังผลตอบแทนตามที่ต้องการ โดยมีความเสี่ยงที่เกิดจากการลงทุน

1.6 กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1.2 กรอบแนวคิดการวิจัย

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 ทำให้ทราบระดับทักษะทางการเงินของบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มวิชาชีพครู ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางประกอบการวางแผนเพื่อพัฒนาทักษะทางการเงินให้ดียิ่งขึ้น

1.7.2 สามารถนำผลวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางประกอบการวางแผนเพื่อพัฒนาความมั่นคงทางการเงิน หรือเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มวิชาชีพครู และประชาชนทั่วไปได้

1.7.3 สถาบันการเงินต่าง ๆ สามารถนำผลที่ได้จากการศึกษามาใช้ประกอบการพัฒนากลยุทธ์ผลิตภัณฑ์ หรือประเภทการลงทุน ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับกลุ่มลูกค้า

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ทักษะทางการเงินที่ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงินของกลุ่มวิชาชีพครู ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผู้วิจัยได้ดำเนินการค้นคว้าและศึกษาถึงแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางประกอบการศึกษา ดังนี้

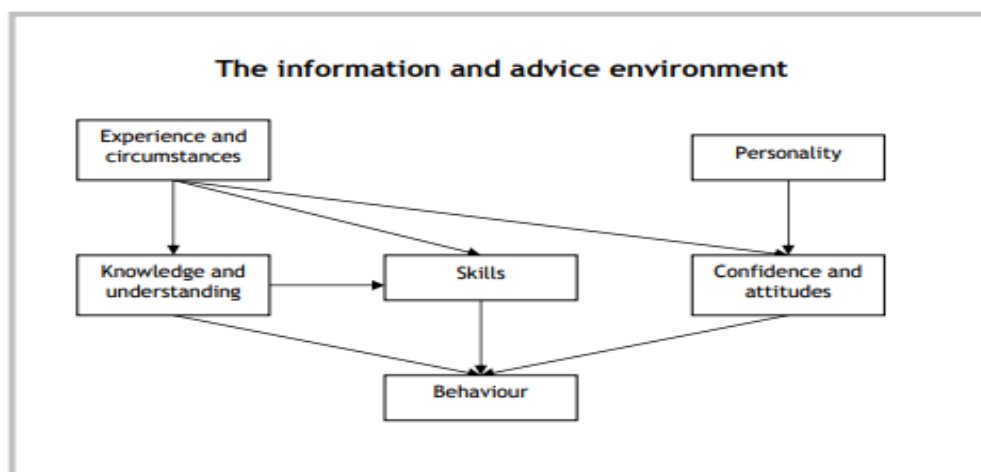
- 2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทักษะทางการเงิน
- 2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคล
- 2.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความมั่งคั่งทางการเงิน
- 2.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับทักษะทางการเงิน

2.1.1 ทักษะทางการเงิน

ทักษะทางการเงิน มีลักษณะเป็นนามธรรม ไม่สามารถจับต้องได้ เช่นเดียวกับ ความฉลาด หรือลักษณะเฉพาะของบุคคล ดังนั้นทักษะทางการเงินจึงไม่สามารถวัดได้โดยตรง แต่สามารถวัดได้จากตัวแปรหรือปัจจัยต่าง ๆ ที่บ่งบอกว่าเป็นลักษณะของผู้มีทักษะทางการเงิน โดยตัวแปร หรือปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวัดทักษะทางการเงินได้ถูกศึกษา และสะท้อนเป็นแผนภาพกรอบแนวคิดโดย Financial Services Authority [FSA] ซึ่งได้ทำการศึกษาและสำรวจระดับทักษะทางการเงินของประชาชนในกลุ่มประเทศสหราชอาณาจักร ซึ่งได้มีการสำรวจครั้งแรกในปีพ.ศ. 2547 และมีการรายงานผลการสำรวจเมื่อปี พ.ศ. 2549 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะทางการเงินของบุคคล ประกอบด้วย 3 ปัจจัยหลัก คือ ความรู้ความเข้าใจ ทักษะและความเชี่ยวชาญ ความเชื่อมั่นและทัศนคติ ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ได้รับอิทธิพลมาจากประสบการณ์ และสภาพแวดล้อม รวมถึงลักษณะนิสัยและความเป็นตัวตนของแต่ละบุคคล (Financial Services Authority (FSA), 2005 อ้างถึงใน ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2556, น. 5)

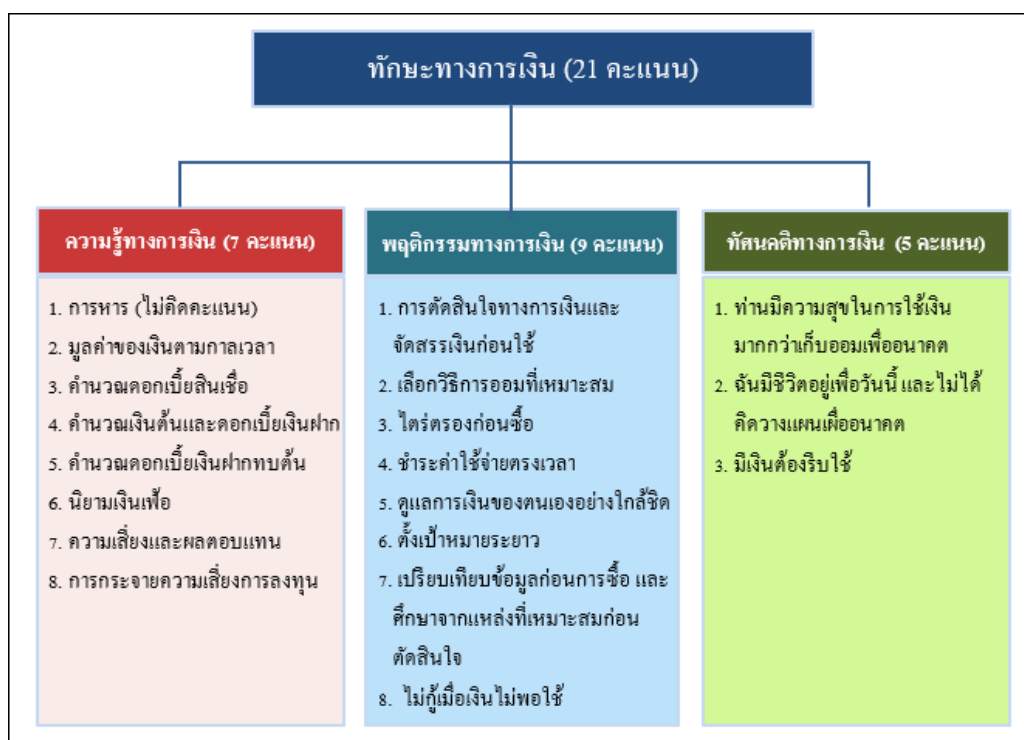
ดังนั้นทักษะทางการเงินจึงสามารถสะท้อนและวัดได้จากการสำรวจพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งสามารถกำหนดกรอบแนวคิดทักษะทางการเงิน ได้ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดทักษะทางการเงิน (Financial Services Authority (FSA), 2005, p. 2)

การวัดทักษะทางการเงินถูกนำมาศึกษาต่อในหลาย ๆ ประเทศ เพื่อศึกษาเพิ่มเติมและสำรวจทักษะทางการเงินของประชาชนในประเทศ ซึ่งการศึกษาหลาย ๆ แห่งมีการกำหนดนิยามแบบสอบถาม และแนวทางการประมวลผลที่แตกต่างกันออกไป แต่ก็มีโครงสร้างตัวแปรและปัจจัยสำคัญต่าง ๆ ที่บ่งบอกลักษณะของผู้มีทักษะทางการเงินที่สอดคล้องกับกรอบแนวคิดของ FSA รวมถึงธนาคารแห่งประเทศไทย ด้วยเช่นกัน

ธนาคารแห่งประเทศไทย มีแผนทำการสำรวจระดับทักษะทางการเงินของคนไทยทุก 3 ปี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับทักษะทางการเงินของคนไทยและปัจจัยด้านสภาพที่มีผลต่อทักษะทางการเงิน รวมทั้งใช้เป็นผลการศึกษาพื้นฐาน เพื่อเปรียบเทียบระดับของพัฒนาการของประชาชนในประเทศ โดยในปี พ.ศ. 2559 ธนาคารแห่งประเทศไทย [ธปท.] ได้ร่วมกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ ดำเนินการสำรวจระดับทักษะทางการเงินของคนไทย ซึ่งดำเนินการศึกษาครอบคลุมทั้ง 3 ด้านหลัก คือ ด้านความรู้ทางการเงิน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน และด้านทัศนคติทางการเงิน โดยยึดแนวทางการสำรวจทักษะทางการเงิน กรอบการศึกษา นิยาม แบบสอบถาม และแนวทางการประมวลผลการศึกษาตามแบบขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (The Organization for Economic Cooperation and Development (OECD)) ซึ่งเป็นนิยามสากลนิยามหนึ่ง และมีแนวทางการประมวลผลการวัดทักษะทางการเงินที่ยอมรับในหลายประเทศ

ภาพที่ 2.2 โครงสร้างการวัดทักษะทางการเงินและคำถามในแบบสอบถาม (ธนาคารแห่งประเทศไทย [ธพท.], 2559, น. 11)

การวัดทักษะทางการเงินของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธพท.) ในปี พ.ศ. 2559 แบ่งโครงสร้างการวัดเป็น 3 ด้าน ตามแบบขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (The Organization for Economic Cooperation and Development (OECD)) คือ ด้านความรู้ทางการเงิน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน และด้านทัศนคติทางการเงิน โดยผลรวมของคะแนนจากทั้ง 3 ด้าน จะเป็นคะแนนของทักษะทางการเงิน ทั้งนี้ การประเมินในแต่ละด้านจะมีข้อคำถามย่อย ซึ่งเป็นปัจจัยที่จะส่งผลต่อทักษะทางการเงินของบุคคล (ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธพท.), 2559, น. 11)

2.1.2 ทัศนคติทางการเงิน

ธานินทร์ ศิลป์จารุ (2549) กล่าวว่า ทัศนคติหรือความคิดเห็นเป็นความรู้สึกหรือความเชื่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่บุคคลได้แสดงออกมา ซึ่งข้อมูลด้านทัศนคตินี้ไม่มีถูกหรือผิด เนื่องจากเป็นความคิดเห็นส่วนตัวของบุคคลนั้น โดยทัศนคติหรือความเห็นอาจจะมีได้ทั้งต่อเหตุการณ์ที่ผ่านมาในอดีต และเหตุการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต

ศิริชัย พงษ์วิชัย (2554) กล่าวว่า ทัศนคติเป็นการแสดงออกถึงความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก ความคิดเห็น หรือความเชื่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งไม่ได้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติแต่เป็นผลมาจากการเรียนรู้และประสบการณ์ในเรื่องนั้น ๆ รวมทั้งค่านิยมของบุคคลและสภาวะการณ์แวดล้อม ดังนั้น ทัศนคติจึงเป็นสิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้

ดังนั้นในการศึกษาทักษะทางการเงิน ด้านทัศนคติทางการเงิน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดนิยาม ดังนี้ ทัศนคติทางการเงิน หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดที่อยู่ภายในของบุคคล หรือแนวความคิดของบุคคล ที่มีต่อเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่าย คุ้มเงิน การออมเงิน และการลงทุน

ทัศนคติทางการเงินที่ดี จึงเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่จะส่งผลต่อพฤติกรรมทางการเงิน ได้แก่ การหาเงิน การใช้จ่าย การเก็บออม การวางแผนทางการเงิน ตลอดจนการลงทุนเพื่อให้ได้รับผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้น

วิธีการการสร้างรายได้ หรือวิธีการหาเงินนั้น มีรากฐานมาจากทัศนคติภายในจิตใจ และพื้นฐานด้านความเข้าใจในเรื่องชีวิตการทำงาน ดังนั้นหากผู้สร้างรายได้มีทัศนคติเชิงบวกต่อเรื่องการเงิน ย่อมส่งผลให้สามารถสร้างรายได้ได้มากขึ้น ในทางกลับกันหากผู้สร้างรายได้มีทัศนคติเชิงลบต่อเรื่องการเงิน ย่อมส่งผลกระทบต่อการสร้างรายได้ ได้เช่นกัน (ทัศนคติต่อเรื่องเงิน มีผลอย่างไรต่อชีวิต, 2558)

ตัวอย่างทัศนคติในเชิงลบต่อเรื่องการเงิน

1. เงินทำให้คนเรามีความโลภไม่รู้จักพอ

ความโลภภายในจิตใจมนุษย์ เป็นเรื่องปกติและสามารถเกิดขึ้นได้กับมนุษย์ทุกคน แต่การควบคุมความโลภเพื่อไม่ให้ความโลภนั้นส่งผลเสียในการทำเรื่องที่ผิดศีลธรรม หรือผิดกฎหมาย เป็นการควบคุมสติและพฤติกรรมของแต่ละบุคคล ดังนั้นเงินจึงเป็นเพียงสิ่งที่มีมนุษย์กำหนดขึ้นเพื่อเป็นตัวกลางในการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการเท่านั้น เงินไม่ได้มีอำนาจทำให้มนุษย์เกิดความโลภได้ เพราะฉะนั้นคนที่คิดว่าเงินเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความโลภ บุคคลผู้นั้นก็กำลังผลักดันเงินออกจากชีวิตของตนเอง

2. คนมีเงิน ไม่มีความสุข

ทัศนคติเรื่องนี้มักจะได้ยินจากผู้ที่มีฐานะปานกลางลงไป อาจเป็นเพราะความต้องการประชดประชันหรือต้องการปลอบใจตนเอง เพื่อผลักดันให้กลุ่มคนที่มีฐานะร่ำรวยอยู่ในกลุ่มที่น่าจะมีความสุข ดังนั้นผู้ที่มีทัศนคติเช่นนี้ จึงพอใจในสถานะความเป็นอยู่ของตนเอง และไม่ชวนขวายเพื่อให้ตนเองร่ำรวยในอนาคต เพราะตนเองกล่าวเสมอว่าคนมีเงินไม่มีความสุข เพราะฉะนั้น ผู้ที่มีทัศนคติเช่นนี้ก็จะไม่มีโอกาสร่ำรวย เพราะเขาปฏิเสธความร่ำรวยอยู่ตลอดเวลา อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าบุคคลจะมีฐานะเช่นใดก็มีโอกาสที่จะมีความสุขหรือมีทุกข์ได้ไม่แตกต่างกัน ถ้าเป็นเช่นนี้แล้ว การเลือกที่จะมุ่งมั่นสร้างฐานะให้ร่ำรวยย่อมส่งผลดีกับตนเองและครอบครัวมากกว่า

3. มีเงินถ้าไม่ใช่ก็เป็นเพียงเศษกระดาษ

บุคคลที่มีทัศนคติเช่นนี้ สาเหตุมาจากความต้องการใช้เงินเพื่อปรนเปรอความสุขให้แก่ตนเองก่อน โดยไม่ได้คำนึงถึงการใช้จ่ายในอนาคต ดังนั้นคนที่สามารถสร้างรายได้จำนวนมากได้อย่างรวดเร็ว แต่ไม่มีวิธีการจัดการการเงินที่เหมาะสม ในไม่ช้าเงินที่หามาได้นั้นก็จะลดน้อยลง และเมื่อเข้าสู่วัยชรา ไม่สามารถทำงานเพื่อสร้างรายได้ให้แก่ตนเองได้ ก็จะเริ่มรู้สึกถึงคุณค่าของเงิน

4. เงินซื้อความสุขไม่ได้

เนื่องจากความสุขเป็นนามธรรม และไม่สามารถซื้อขายได้ แต่เงินสามารถนำมาซึ่งความสุขได้ ดังนั้นผู้ที่มีทัศนคติว่าเงินนั้นซื้อความสุขไม่ได้มักจะเป็นผู้ที่ไม่มียเงิน จึงหาซื้อความสุขหรือ

เหตุผลสนับสนุนความคิดของตนเอง ทั้งนี้ถึงแม้ความสุขบางอย่างไม่ต้องใช้เงินก็มีความสุขได้ แต่ก็มีความสุขอีกหลายอย่างเกิดขึ้นได้เนื่องจากการใช้เงินที่เหมาะสม ดังนั้น เงินจึงมีบทบาทในการสร้างความสุขให้กับตนเองและครอบครัว

5. หาเงินให้พอดีกับค่าใช้จ่าย

การสร้างรายได้ หรือการหาเงินนั้น เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เมื่อถึงวัยทำงาน ทุกคนต่างต้องพยายามหาเงินอย่างเต็มความสามารถ แต่เป้าหมายของแต่ละคนไม่เหมือนกัน การหาเงินให้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายนั้นยังไม่เพียงพอ ดังนั้นจึงควรปรับเปลี่ยนทัศนคติจากการหาเงินให้พอดีกับค่าใช้จ่ายเป็นหาเงินให้ได้มากกว่าค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ เพื่อจะได้มีเงินเหลือสำหรับการออมและการลงทุนได้

ตัวอย่างทัศนคติในเชิงบวกต่อเรื่องการหาเงิน

1. เงินสามารถสร้างประโยชน์เพื่อตัวเองและผู้อื่น

ผู้ที่หาเงินเก่งจะรู้คุณค่าและประโยชน์ของเงินเป็นอย่างดี คนที่ตระหนักถึงความสำคัญของเงินจะทำให้การจัดการเงินมีเป้าหมาย เพื่อความสุขด้านต่าง ๆ ของชีวิตตนเองและครอบครัว โดยมองทั้งระยะสั้นไปถึงระยะยาวในอนาคต เงินสามารถนำไปทำประโยชน์ให้กับสังคมได้อีกหลายอย่าง ผู้ที่มีฐานะจึงมักจะแบ่งปันเงินของตนให้กับสาธารณกุศลอยู่อย่างสม่ำเสมอ

2. จะหาเงินได้ต้องมีความรู้

เมื่อบุคคลเห็นคุณค่าและความสำคัญของเงิน ก็จะมีความขยันหมั่นเพียรและพยายามไขว่คว้า ศึกษาหาความรู้ทั้งจากการทำงาน การอ่านหนังสือ การรับฟังผู้ที่มีประสบการณ์ เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

3. เงินอกเงยได้ถ้ารู้จักจัดการ

นอกจากการทำงานเพื่อสร้างรายได้ หรือเพื่อหาเงินแล้วต้องรู้จักวิธีนำเงินไปลงทุนให้สามารถสร้างผลกำไรขึ้นมาด้วย หรือที่เรียกว่าการใช้เงินทำงาน โดยการศึกษาวิธีการต่าง ๆ ที่เป็นทางเลือกในการนำเงินไปลงทุนเพื่อให้ได้ดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น ซึ่งมีทั้งการออมเงิน การลงทุนในหุ้น การซื้อพันธบัตร ซื้อหุ้นผ่านกองทุนรวมต่าง ๆ โดยการลงทุนที่มีผลตอบแทนสม่ำเสมอนี้ ผลประโยชน์ที่ได้รับก็จะมีมูลค่าสูงขึ้นตามกาลเวลา ซึ่งถือเป็นการสร้างความมั่งคั่งสำหรับชีวิตในอนาคตได้

4. เชื่อมั่นว่าตนเองสามารถหาเงินได้

ความเชื่อมั่นในตนเอง เชื่อมั่นว่าตนเองสามารถหาเงินได้ จะเป็นพลังด้านบวกที่ช่วยให้ผ่านพ้นจากวิกฤติทางการเงินได้

5. ความรวยมาจากการลงมือทำ

การสร้างรายได้ หรือการหาเงินนั้นต้องเริ่มจากการลงมือปฏิบัติจริงเท่านั้น จึงจะเกิดผล คนที่มีกระบวนการคิดและวางแผนธุรกิจงาน แต่เริ่มปฏิบัติช้าหรือไม่เริ่มปฏิบัติก็อาจจะหมดโอกาสในการสร้างรายได้ หรือการหาเงินได้ เพราะบางครั้งการลงทุนผิดพลาดก็อาจจะไม่ส่งผลดีเท่าที่ควร หรืออาจส่งผลให้เกิดการขาดทุนได้

ความแตกต่างที่เห็นได้ชัดจากทัศนคติทั้งสองด้าน คือ ทัศนคติด้านลบ มักมีพื้นฐานมาจากความขี้เกียจ ขอบเขตแคบ มีเงินสำหรับการใช้จ่ายในแต่ละเดือนและไม่ชวนขยายอะไร

เพิ่มเติม อีกทั้งยังมองคนที่มีเงินร่ำรวยไปในทางลบอีกด้วย ตรงกันข้ามกับทัศนคติด้านบวก ที่รู้จักคุณค่าและความสำคัญของเงิน กล้าที่จะจัดการเรื่องการเงิน ขยันขันแข็งในการหาวิธีการใหม่ ๆ ที่จะต่อยอดสร้างรายได้และทรัพย์สินให้เพิ่มขึ้น เพื่อประโยชน์ของตัวเองและแบ่งปันผลประโยชน์นั้นกลับคืนสู่สังคมอีกด้วย

2.1.3 พฤติกรรมทางการเงิน

ธานินทร์ ศิลป์จารุ (2549) กล่าวว่า พฤติกรรม เป็นการกระทำหรือการแสดงออกที่เคยเกิดขึ้นมาแล้วในอดีตและคาดว่าจะเกิดขึ้นอีกในอนาคต ดังนั้นพฤติกรรมจึงสามารถแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ พฤติกรรมที่ผ่านมาแล้ว (Past Behaviors) และพฤติกรรมที่คาดว่าจะเกิดขึ้นอีก (Intended Behaviors)

จากรายงานผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย ปี พ.ศ. 2559 ของธนาคารแห่งประเทศไทย โครงสร้างการวัดทักษะทางการเงินและคำถามในแบบสอบถามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยใช้ในการสำรวจครั้งนี้ ได้แก่ ทัศนคติทางการเงิน ความรู้ทางการเงิน และพฤติกรรมทางการเงิน โดยข้อคำถามที่ใช้สำหรับการวัดทักษะทางการเงินด้านพฤติกรรมทางการเงินนั้น ได้แก่ การตัดสินใจทางการเงินและจัดสรรเงินก่อนใช้ เลือกรูปแบบการออมที่เหมาะสม ไตร่ตรองก่อนซื้อ ชำระค่าใช้จ่ายตรงเวลาดูแลการเงินของตนเองอย่างใกล้ชิด ตั้งเป้าหมายระยะยาว เปรียบเทียบข้อมูลก่อนการซื้อและศึกษาจากแหล่งที่เหมาะสมก่อนตัดสินใจ และไม่กู้ยืมเงินไม่พอใช้ (ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.), 2559)

ดังนั้นพฤติกรรมทางการเงิน จึงเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริโภค พฤติกรรมการใช้จ่ายเงิน พฤติกรรมด้านการออม พฤติกรรมด้านการลงทุน และพฤติกรรมด้านการวางแผนทางการเงิน

2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคล

2.2.1 ความหมาย

กฤษฎา เสกตระกูล (2553) ได้ให้ความหมายของการวางแผนการเงินส่วนบุคคล (Personal Financial Planning) ไว้ว่า การวางแผนการเงินส่วนบุคคล หมายถึง การบริหารและการวางแผนทางการเงิน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินชีวิต (Life Goals) ของแต่ละบุคคล ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับการวางแผนข้อมูลทางการเงินของบุคคล การกำหนดวัตถุประสงค์ การตรวจสอบฐานะการเงินในปัจจุบัน การกำหนดกลยุทธ์และแผนทางการเงิน ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของตนเองในอนาคต ดังนั้นการวางแผนการเงินส่วนบุคคลจึงช่วยทำให้บุคคลทราบถึงสถานะทางการเงิน ณ ปัจจุบันของตนเองว่าเป็นอย่างไร และในอนาคตต้องการให้สถานะทางการเงินของตนเองเป็นอย่างไร ทั้งนี้ภายใต้เงื่อนไขข้อจำกัดเฉพาะของแต่ละบุคคล

รัชนิกร วงศ์จันทร์ (2555) กล่าวว่า การวางแผนการเงินส่วนบุคคล เป็นกระบวนการโดยรวมในการออกแบบ (Design) แนวทางปฏิบัติในการบริหารจัดการเงินภายใต้เงื่อนไขเฉพาะของแต่ละบุคคล รวมถึงการนำไปปฏิบัติและการทบทวนปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการได้

2.2.2 วัตถุประสงค์ของการวางแผนการเงินส่วนบุคคล

1. เพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้อง

เพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเหมาะสมในการบริหารจัดการด้านการเงิน รู้และเข้าใจบทบาทและหน้าที่ของเงินในระบบเศรษฐกิจ รู้และเข้าใจผลิตภัณฑ์ทางการเงิน ตลอดจนบริการทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับการเงินส่วนบุคคล เช่น เงินสด เช็ค บัตรเดบิต บัตรเครดิต สินเชื่อ และบริการทางการเงินใหม่ ๆ เพื่อให้สามารถตัดสินใจทางการเงินในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม

2. เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารการเงินส่วนบุคคล

รู้และเข้าใจในแนวคิด รู้หา รู้เก็บ รู้ใช้ และรู้ขยายดอกผล ซึ่งจะช่วยให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการเพิ่มขีดความสามารถทางการเงินในการดำเนินชีวิตประจำวันและการแก้ไขปัญหาทางการเงินที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม

3. เพื่อสร้างสำนึกรับผิดชอบทางการเงิน

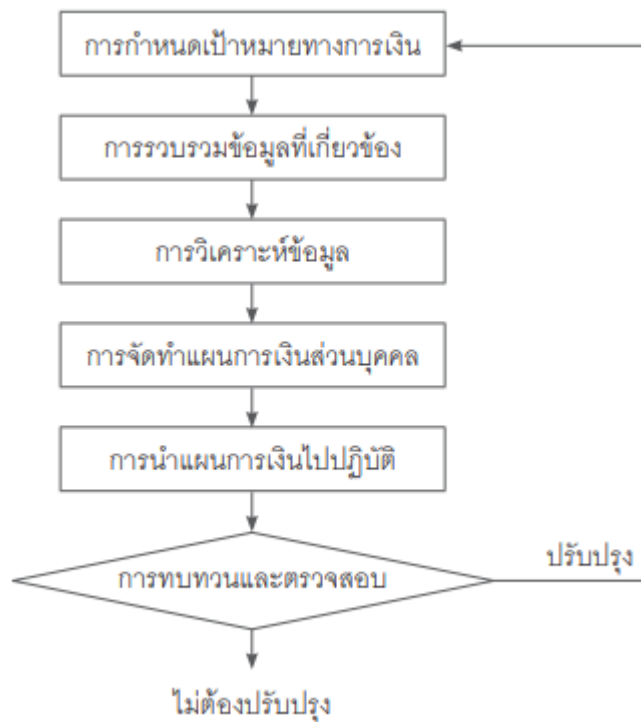
สามารถรับผิดชอบการจัดหาเงิน การใช้จ่ายเงินอย่างเหมาะสม คุ่มค่า และมีจริยธรรม รับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ รวมทั้งเข้าใจผลกระทบอันเกิดจากการละเลยการวางแผนการเงินส่วนบุคคลที่มีต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม

4. เพื่อให้รู้วิธีการบริหารและจัดการเงิน

รู้และสามารถปฏิบัติตามแผนการจัดสรรทรัพยากรได้เหมาะสมกับสถานการณ์และสถานะของแต่ละบุคคล ในการจัดหาเงิน การออม การใช้จ่าย และการลงทุน โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลตอบแทนและผลกระทบของทางเลือกต่าง ๆ

2.2.3 กระบวนการวางแผนการเงินส่วนบุคคล

กระบวนการวางแผนการเงินส่วนบุคคล เป็นการนำเป้าหมายทางการเงินของบุคคล มาออกแบบ (Design) ให้เป็นแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ที่มีกระบวนการปฏิบัติเป็นขั้นตอน เพื่อที่จะใช้เป็นแนวทางในการนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการ ซึ่งกระบวนการวางแผนการเงินส่วนบุคคล มี 6 ขั้นตอน ดังนี้

ภาพที่ 2.3 แสดงกระบวนการวางแผนการเงินส่วนบุคคล (รัชนีกร วงศ์จันทร์ , 2555, น. 20)

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดเป้าหมายทางการเงิน

การกำหนดเป้าหมายทางการเงิน เป็นขั้นตอนที่สำคัญมาก เพราะเป้าหมายทางการเงินมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตที่จะช่วยให้บุคคลมีฐานะทางการเงินที่ดี นำมาซึ่งการบรรลุเป้าหมายสำคัญด้านอื่น ๆ ของบุคคล ซึ่งจะก่อให้เกิดความสุขทางด้านร่างกายและจิตใจ ทั้งต่อตนเองและครอบครัว รวมทั้งสามารถแบ่งปันสิ่งดี ๆ ให้กับสังคมได้อีกด้วย ดังนั้นหากไม่มีการกำหนดเป้าหมายทางการเงินไว้ให้ชัดเจน เงินที่หามาได้มักจะถูกใช้จ่ายและหมดไปกับสิ่งที่ไม่จำเป็น ดังนั้น การกำหนดเป้าหมายทางการเงินที่ดี คือ มีความชัดเจน มีรายละเอียด เป็นรูปธรรม ปฏิบัติด้วยความรับผิดชอบ อยู่ในวิสัยที่เป็นไปได้ ภายใต้กรอบเวลาที่กำหนด จะช่วยให้สามารถวางแผนการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อตอบสนองเป้าหมายทางการเงินที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนที่ 2 การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

ความสำเร็จของการวางแผนการเงิน คือ การกำหนดแผนการปฏิบัติให้สอดคล้องกับเป้าหมายทางการเงินที่ได้กำหนดไว้ และสามารถทำให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้ ซึ่งจะต้องอาศัยข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน เพื่อนำมาวิเคราะห์ และเป็นข้อมูลประกอบการทำแผนการเงิน ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ ได้แก่

1. ข้อมูลช่วงอายุ (Life Cycle) เนื่องจากความต้องการและเป้าหมายทางการเงินในแต่ละช่วงอายุจะแตกต่างกันออกไป ดังนั้นข้อมูลช่วงอายุ จึงเป็นข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการวิเคราะห์ความต้องการพื้นฐานของแต่ละช่วงชีวิตได้

2. ข้อมูลด้านได้รายได้ ซึ่งพิจารณาจากแหล่งที่มาของรายได้ ดังนี้ รายได้จากการทำงาน เช่น ค่าแรง เงินเดือน โบนัส ค่าล่วงเวลา รายได้พิเศษอื่น ๆ รายได้จากสินทรัพย์ลงทุน เช่น ค่าเช่า ค่าลิขสิทธิ์ ดอกเบี้ย เงินปันผล กำไรสุทธิจากการประกอบธุรกิจ หรือจากแหล่งอื่น ๆ เช่น เงินจากกองมรดก เงินรางวัลสลากออมทรัพย์ต่าง ๆ

3. ข้อมูลด้านการออม พิจารณาการออมสำรองเพื่อฉุกเฉิน การออมสำหรับแผนการในอนาคต เช่น ซื้อบ้าน ซื้อรถยนต์ เพื่อการศึกษาต่อ เพื่อการศึกษาของบุตร หรือเพื่อรองรับวัยเกษียณ และการออมสำหรับการลงทุน คือ การจัดสรรเงินออมไปลงทุน เพื่อให้ได้ผลตอบแทนที่สูงขึ้น

4. ข้อมูลด้านรายจ่าย พิจารณารายจ่ายคงที่ เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่าเบี้ยประกัน และรายจ่ายผันแปร เช่น ค่าอาหาร ค่ารักษาพยาบาล ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับยานพาหนะ ค่าบริการติดต่อสื่อสาร ค่าใช้จ่ายสันตนาการต่าง ๆ เป็นต้น

5. ข้อมูลด้านการจัดการความเสี่ยงและการทำประกันภัย เกี่ยวข้องกับประเภทของกรรมธรรม์ ทุนประกัน เบี้ยประกัน สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับสวัสดิการที่ได้รับสิทธิคุ้มครองในปัจจุบัน

6. ข้อมูลด้านการลงทุน เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของการลงทุน รูปแบบของการลงทุน ผลตอบแทน รวมทั้งเงื่อนไขและข้อจำกัดในการลงทุน

7. ข้อมูลด้านสินทรัพย์ พิจารณาสภาพคล่องของทรัพย์สินที่บุคคลถือครอง เช่น เงินสด เงินฝากออมทรัพย์ธนาคาร สินทรัพย์เพื่อการลงทุน เช่น พันธบัตร กองทุนรวม หุ้นกู้ หุ้นสามัญ อสังหาริมทรัพย์ ธุรกิจส่วนตัว และสินทรัพย์ใช้ส่วนตัวที่มีมูลค่าสูง เช่น บ้าน รถยนต์ ของสะสมต่าง ๆ

8. ข้อมูลด้านหนี้สิน พิจารณาภาระหนี้สินที่ค้างชำระประเภทต่าง ๆ เช่น หนี้สินระยะสั้น หนี้สินระยะยาว และภาระค้ำประกัน

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลที่ถูกต้อง และครบถ้วนแล้ว ก็จะนำไปสู่ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินสถานะทางการเงินของบุคคล โดยพิจารณาจากข้อมูลช่วงอายุ ข้อมูลด้านรายได้ การออม รายจ่าย การจัดการความเสี่ยงและการทำประกันภัย การลงทุน สินทรัพย์ และหนี้สิน เพื่อพิจารณาความเข้มแข็งทางการเงินของบุคคล และตรวจสอบปัญหาทางการเงินที่อาจจะเกิดขึ้น ทั้งในปัจจุบันและอนาคต อันจะเป็นตัวบ่งบอกถึงความเป็นไปได้ในการที่จะบรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ตั้งไว้ ซึ่งวิธีประเมินสถานะทางการเงินของบุคคลทำได้โดยการจัดทำงบการเงินส่วนบุคคล คือ งบดุล และงบกระแสเงินสด เพื่อนำมาวิเคราะห์โครงสร้างทางการเงิน และวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

ขั้นตอนที่ 4 การจัดทำแผนการเงินส่วนบุคคล

เป็นการนำเป้าหมายทางการเงินในขั้นตอนที่ 1 มาพิจารณาควบคู่ไปกับการรวบรวม และการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนที่ 2 และขั้นตอนที่ 3 ทำให้สามารถประเมินสถานะทางการเงินในปัจจุบันของบุคคลว่ามีความเข้มแข็ง หรือมีปัญหาทางการเงินหรือไม่อย่างไร หรือมีความเสี่ยงใดบ้างที่

อาจจะส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมายทางการเงิน หลังจากนั้น จึงนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาทำแผนการเงิน โดยการจัดทำงบประมาณเงินสด (Cash Budget)

ขั้นตอนที่ 5 การนำแผนการเงินไปปฏิบัติ

การนำแผนการเงินไปปฏิบัติ เป็นขั้นตอนของการนำแผนการเงินไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเงิน แม้จะมีการวางแผนการเงินได้ดีเพียงใด แต่หากไม่นำไปปฏิบัติ เป้าหมายที่กำหนดไว้ก็จะไม่บรรลุผล ดังนั้นในขั้นตอนนี้บุคคลต้องมีความมุ่งมั่นในเป้าหมายทางการเงินที่กำหนดไว้แต่แรก

ขั้นตอนที่ 6 การทบทวนและตรวจสอบแผนการเงิน

เนื่องจากกระบวนการวางแผนการเงิน เป็นกระบวนการที่เปลี่ยนแปลงไปตามวงจรชีวิตของบุคคล ตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยหลังเกษียณ ที่มีความต้องการและมีเป้าหมายเปลี่ยนแปลงไป อันเนื่องมาจากปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายในของบุคคล เช่น สถานภาพ ภาระความรับผิดชอบต่อตนเองและครอบครัว ในขณะที่เดียวกันมีฐานะทางการเงินที่มั่นคงขึ้น หรือบางคนต้องการเปลี่ยนเป้าหมายในการเกษียณอายุจากเดิม 60 ปี มาเกษียณเร็วขึ้น คือ อายุ 55 ปี การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ จำเป็นต้องปรับแผนการเงินใหม่ หรืออาจต้องมีการปรับเปลี่ยนเป้าหมายทางการเงินใหม่ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปดังกล่าว

2. การเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายนอกที่นอกเหนือการควบคุม เช่น การเปลี่ยนแปลงด้านภาวะเศรษฐกิจ อาจเกิดภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ส่งผลกระทบต่อทำให้ต้นทุนราคาทรัพย์สินที่ลงทุนปรับตัวลงอย่างรุนแรง หรือภาวะอัตราดอกเบี้ยในตลาดการเงินลดลงต่ำกว่าที่คาดการณ์ไว้ ทำให้ดอกเบี้ยที่คาดว่าจะได้รับจากการลงทุนต่ำกว่าในแผนการเงิน หรือภาวะเงินเฟ้ออาจจะสูงกว่าที่กำหนด ทำให้การคาดการณ์รายได้ด้านต่าง ๆ ในแผนการเงินที่ทำไว้ต่ำกว่าที่ควรจะเป็น เงื่อนไขเหล่านี้จะส่งผลกระทบต่อทำให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนแผนการเงินใหม่

3. การเปลี่ยนแปลงของตราสารหนี้หรือสินทรัพย์ทางการเงินใหม่ ๆ ทำให้มีทางเลือกใหม่เพิ่มขึ้นในการลงทุน เป็นโอกาสที่จะสร้างผลตอบแทนให้ได้สูงขึ้น หรือปรับเปลี่ยนแผนการลงทุนให้เหมาะสมกับเงื่อนไขต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง และให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้มากขึ้น

4. การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยดังกล่าว จะส่งผลกระทบต่อแผนการเงินของคุณ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องมีการประเมินและทบทวนอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยทุก ๆ 6 เดือน ว่าแผนการเงินที่จัดทำนั้นสามารถปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการได้หรือไม่ โดยพิจารณาจากผลการปฏิบัติจริงกับแผนการเงินที่ได้กำหนดไว้ มีความแตกต่างมากน้อยเพียงใด สาเหตุที่แตกต่างเป็นเพราะเหตุใด และทำการปรับปรุงแผนการเงินให้เหมาะสมอยู่ตลอดเวลา นอกจากนี้ การทบทวนแผนการเงินยังเป็นการช่วยตรวจสอบความบกพร่องหรือความผิดพลาดบางประเด็นที่อาจเกิดขึ้นได้ในการวางแผนการเงินตอนแรก ซึ่งจะทำให้สามารถนำประเด็นข้อบกพร่องมาแก้ไขได้ทัน

2.2.4 การออมเงิน

สุตารัตน์ พิมลรัตน์ กานต์ (2555) ได้ให้ความหมายของการออมเงินไว้ว่า การออมเงิน คือ การที่บุคคลยอมเสียสละเงินในส่วนที่สามารถนำไปใช้จ่ายได้ในทันที ณ ปัจจุบันมาเก็บไว้ เพื่อใช้จ่ายในอนาคตเมื่อยามเกษียณอายุ หรือเมื่อยามเกิดเหตุฉุกเฉินขึ้น เช่น เจ็บป่วย ตกงาน หรือประสบอุบัติเหตุ เป็นต้น

ข้อดีของการออมเงิน ได้แก่

1. สร้างอนาคตที่มั่นคงให้แก่ครอบครัว
2. สามารถซื้อทรัพย์สินขนาดใหญ่ที่มีราคาแพง ๆ ได้ เช่น บ้าน รถยนต์ เป็นต้น
3. ใช้สำหรับแผนการที่วางไว้ในอนาคต เช่น ศึกษาต่อต่างประเทศ ลงทุนเปิดกิจการทำธุรกิจ หรือไปเที่ยวรอบโลก เป็นต้น
4. ผลิดอกออกผล สร้างฐานะให้ร่ำรวยยิ่งขึ้น
5. เพื่อเอาไว้อายมยากหรือมีเหตุฉุกเฉิน เช่น เจ็บป่วย ประสบอุบัติเหตุ เป็นต้น
6. เพื่อเอาไว้อายมแก่ชราหรือหลังเกษียณอายุ
7. ใช้เพื่อการบริจาค การกุศล หรือช่วยเหลือสังคม
8. เหลือเป็นมรดกให้แก่ลูกหลานต่อไป

สมการการออมเงิน

หากต้องการออมเงินให้ได้จำนวนมาก ๆ นอกจากจะต้องรู้จักประหยัดหรือใช้จ่ายให้น้อยลงแล้ว ยังต้องรู้จักกับวิธีการหารายได้ให้ได้มากขึ้น โดยสามารถแสดงเป็นสมการการออมเงินได้ดังนี้

$$\text{รายได้} - \text{รายจ่าย} = \text{เงินออม}$$

จากสมการการออมเงินข้างต้น หากต้องการมีเงินออมเพิ่มมากขึ้น จะต้องหาเงินหรือรายได้ให้ได้มากกว่ารายจ่ายที่มีอยู่เดิม หรือ ต้องใช้จ่ายเงินให้น้อยกว่าเงินที่สามารถหาได้ แต่การปฏิบัติตามสมการข้างต้นกลับกลายเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก เนื่องจากมักจะมีรายจ่ายต่าง ๆ เกิดขึ้นตลอดเวลา ทำให้ไม่สามารถออมเงินได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ แต่หากกลับสมการใหม่เป็นดังนี้

$$\text{รายได้} - \text{เงินออม} = \text{ค่าใช้จ่าย}$$

สมการการออมเงินนี้ คือ เมื่อมีรายได้เกิดขึ้น จะมีการแบ่งเงินส่วนหนึ่งออกมาเป็นเงินออมก่อน ส่วนที่เหลือจึงเป็นเงินสำหรับการใช้จ่ายอื่น ๆ ซึ่งจะเห็นได้ว่าแม้ว่าสมการการออมเงินนี้จะเท่ากับสมการเดิม แต่มีความเป็นไปได้สูงกว่า สำหรับการออมเงินให้ได้ตามเป้าหมาย

การสร้างวินัยในการออมเงิน

1. กำหนดเป้าหมายการออมเงิน เช่น ต้องการออมเงินเพื่ออะไร จะต้องเก็บเงินเท่าใด และต้องเก็บเงินให้ได้ภายในระยะเวลาเท่าใด เมื่อระยะเวลาผ่านไป เป้าหมายการออมเงิน ที่ตั้งขึ้นก็ควรที่จะท้าทายมากยิ่งขึ้นเรื่อย ๆ

2. เปลี่ยนแนวคิดเกี่ยวกับการออม โดยเปลี่ยนแนวคิดจาก ต้องเก็บเงินที่เหลือจากการใช้จ่ายให้ได้มากที่สุดและใช้จ่ายให้น้อยลง เป็นการใช้จ่ายเงินส่วนที่เหลือหลังจากที่ได้มีการแบ่งเงินไว้สำหรับการออมในบางส่วนแล้ว ซึ่งจะทำให้สามารถออมเงินได้เท่าเดิมเสมอ

3. อดทนต่อกิเลสหรือสิ่งยั่วเย้าต่าง ๆ โดยคิดทบทวนไตร่ตรองให้ดีทุกครั้งก่อนซื้อ หรือ ก่อนที่จะจ่ายเงินซื้อต้องถามตนเองให้แน่ใจว่าสิ่งนั้นมีความจำเป็นหรือไม่

4. เริ่มต้นการออมทีละเล็กทีละน้อย แล้วจึงเพิ่มจำนวนเงินขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงระดับที่เหมาะสมกับตนเอง แต่ต้องฝึกฝนทำให้ชินจนติดเป็นนิสัย

5. ต้องจัดสรรเงินออมเพื่อเป้าหมายต่าง ๆ ให้กับชีวิตของตนเอง โดยสามารถแบ่งเงิน ออมตามเป้าหมายต่าง ๆ ได้ดังนี้

1) เงินออมระยะสั้นถึงระยะปานกลาง เช่น เพื่อดาวน์รถหรือเพื่อท่องเที่ยว
2) เงินออมระยะยาวหรือเงินออมเพื่ออนาคต เช่น เพื่อใช้ยามเกษียณอายุ หรือ ค่าเล่าเรียนบุตรในอนาคต

3) เงินออมที่มีไว้สำหรับเรื่องฉุกเฉินต่าง ๆ ในชีวิต เช่น เมื่อประสบอุบัติเหตุ หรือ เจ็บป่วย

4) เงินออมที่มีไว้สำหรับการลงทุน หรือการทำให้เงินงอกเงยขึ้น เช่น เพื่อลงทุน ในตราสารทุน หรือตราสารหนี้

5) บังคับตนเองในการออมเงินให้เบิกถอนได้ยาก เช่น การฝากเงินออมทรัพย์กับ ธนาคารแบบไม่มีบัตร ATM หรือฝากประจำแบบห้ามถอนก่อนถึงกำหนด

6) ต้องตั้งใจลงมือออมเงินด้วยความมุ่งมั่น ไม่ใช่แค่การคิดเพียงอย่างเดียว

อุปสรรคของการออม

1. เงินเฟ้อ (Inflation) หมายถึง การที่สินค้าอุปโภคบริโภคต่าง ๆ โดยทั่วไป มีราคาสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้อำนาจซื้อและมูลค่าของเงินออมลดน้อยลง ยิ่งอัตราเงินเฟ้อสูงมาก เท่าไหร่ มูลค่าของเงินออมก็ลดลงมากเท่านั้น เงินเฟ้อถือได้ว่าเป็นอุปสรรคสำคัญของการออมเงิน ที่ไม่สามารถกำจัดออกไปได้ ทั้งนี้เพราะเกิดขึ้นจากระบบเศรษฐกิจ ไม่ได้เกิดจากตัวของผู้ออมเอง

2. ความโลภ (Greedy) หรือกิเลส หมายถึง ความอยากได้สิ่งต่าง ๆ จนลืมนึกถึงการ ออมเงินสำหรับใช้ในอนาคต ซึ่งความโลภหรือกิเลสเป็นเหตุให้การออมไม่ประสบผลสำเร็จ ซึ่งถือเป็นอุปสรรคที่สำคัญที่สุด

3. เหตุการณ์ไม่คาดคิด (Unexpected Event) เช่น ตกงาน อุบัติเหตุ หรือเจ็บป่วย เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลให้ต้องนำเงินออมที่มีอยู่ออกมาใช้

ทางเลือกในการออมเงิน

1. เก็บเงินไว้กับตนเอง

การเก็บเงินไว้กับตนเองนั้น อาจเก็บไว้ในตู้เซฟหรือตู้নিরภัยที่บ้าน ซึ่งข้อดีของการ เก็บเงินด้วยวิธีนี้ คือ เมื่อใดก็ตามที่ต้องการใช้เงิน สามารถนำเงินออมออกมาใช้ได้ทันที อย่างไรก็ตาม การเก็บเงินในลักษณะนี้ต้องระมัดระวังเรื่องของนิสัยการใช้จ่ายใช้สอย หรือเรื่องอื่น ๆ เช่น เรื่องของ ความปลอดภัยจากการถูกลักขโมย โจรกรรม การสูญหาย การลดลงของมูลค่าเงินอันเนื่องมาจากภาวะ เงินเฟ้อ หรือการที่เก็บเงินไว้โดยไม่ได้ถูกนำมาใช้เพื่อให้เกิดผลประโยชน์เพิ่มขึ้น

2. ฝากเงินไว้กับสถาบันการเงิน

การฝากเงินไว้กับธนาคาร มีความมั่นคงและปลอดภัยสูง อีกทั้งยังได้รับดอกเบี้ยหรือเงินปันผลเป็นการตอบแทน ซึ่งสถาบันการเงินในประเทศไทยมีให้บริการมากมาย โดยอาจเลือกฝากเงินไว้กับสถาบันการเงิน ดังต่อไปนี้

- 1) ธนาคารพาณิชย์
- 2) สถาบันการเงินเฉพาะกิจ
- 3) บริษัทเงินทุน
- 4) สหกรณ์
- 5) การประกันชีวิต
- 6) กองทุนประสังคัม
- 7) กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ
- 8) เงินลงทุนในหลักทรัพย์และทรัพย์สินต่าง ๆ

2.2.5 หนี้สิน

ความหมาย

รัชนีกร วงศ์จันทร์ (2555) ได้ให้ความหมายของหนี้ ไว้ว่า หนี้ คือ ภาระผูกพันที่ผู้กู้หรือผู้รับเครดิต ต้องชำระทั้งต้นเงินและดอกเบี้ยให้แก่ผู้ให้กู้หรือผู้ให้เครดิตในเวลาที่ตกลงกันไว้ ซึ่งเครดิต หรือสินเชื่อ หมายถึง ความเชื่อที่บุคคลหนึ่งให้กับบุคคลอีกคนหนึ่ง โดยคนที่ให้ความเชื่อถือนั้น คือ ผู้ให้เครดิต ซึ่งมีฐานะเป็นเจ้าของหนี้ ส่วนผู้ที่ได้รับความน่าเชื่อถือ คือ ผู้รับเครดิต ซึ่งมีฐานะเป็นลูกหนี้ ดังนั้นจึงมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบต่อภาระที่เกิดขึ้น โดยชำระคืนหนี้สิน ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยจนกว่าจะหมดภาระผูกพัน

ความจำเป็นในการก่อหนี้

สถาบันการเงินได้มีการพัฒนาเครื่องมือทางการเงินเพื่อช่วยสนองความต้องการใช้จ่ายเงินของบุคคล โดยวงเงินสินเชื่อจะขึ้นอยู่กับความสามารถในการผ่อนชำระ ซึ่งสถาบันการเงินจะต้องพิจารณาคุณสมบัติด้านต่าง ๆ ประกอบ เช่น เงินเดือน เสถียรภาพของรายได้ ความมั่นคงในอาชีพ หลักประกัน ประวัติเครดิตของบุคคลนั้น ๆ เป็นต้น ทั้งนี้เหตุผลและความจำเป็นในการก่อหนี้ของแต่ละบุคคลอาจมีความแตกต่างกันออกไป สรุปได้ ดังนี้

1. การบริโภค

การก่อหนี้เพื่อการบริโภค เป็นการก่อหนี้เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการบริโภคในปัจจุบัน เนื่องจากหากรอให้มีเงินเพียงพอสำหรับการบริโภค สินค้าหรือบริการที่ต้องการอาจมีราคาเพิ่มสูงขึ้นเพราะอัตราเงินเฟ้อ หรือเงินออมที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่เพียงพอสำหรับการซื้อสินค้าหรือบริการ หรือการก่อหนี้ที่มีการชำระคืนเป็นงวด ๆ ซึ่งช่วยให้บุคคลสามารถซื้อสินค้าหรือบริการที่มีราคาสูงได้ทันที หรือในกรณีของผู้ที่มีรายได้ไม่มากนัก แต่มีรายจ่ายที่จำเป็นในการครองชีพ เช่น ซื้อบ้านเพื่ออยู่อาศัย ซื้อรถยนต์เพื่อใช้ในการเดินทาง ดังนั้นการก่อหนี้จะช่วยให้สามารถซื้อสิ่งที่จำเป็นได้เร็วขึ้น เป็นการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของบุคคลให้ดีขึ้น

2. ความสะดว

การก่อกำเนิดเพื่อความสะดวและให้ประโยชน์อื่นเพิ่มเติมมากกว่าการใช้เงินสด เช่น หนี้ที่เกิดจากการใช้บัตรเครดิตจ่ายชำระค่าสินค้าและบริการแทนเงินสด จะมีความสะดวและปลอดภัยกว่าการใช้เงินสด ทำให้บุคคลไม่จำเป็นต้องพกพาเงินสดติดตัวจำนวนมาก หรือการใช้บัตรเครดิตอำนวยความสะดวกในการซื้อสินค้าและบริการผ่านทางอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้การใช้บัตรเครดิตยังอำนวยความสะดวกต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคล เพราะในแต่ละเดือนธนาคารจะแจ้งยอดการใช้จ่ายผ่านบัตร โดยกำหนดวันชำระที่แน่นอน และจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องชำระ ทำให้เกิดความสะดวแก่ผู้ใช้บัตรในการบริหารเงินรายเดือน

3. แหล่งเงินสำรองยามฉุกเฉิน

ความสามารถที่จะกู้ยืมได้ง่ายหรือทันที ทำให้บุคคลมีเงินสำรองยามเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน ซึ่งอาจเกิดจากภัยธรรมชาติต่าง ๆ หรือเกิดจากเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด เช่น อุบัติเหตุ ปัญหาสุขภาพ การว่างงาน เป็นต้น เหตุการณ์ฉุกเฉินเหล่านี้ ทำให้เกิดค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้คาดการณไว้ ดังนั้นการก่อกำเนิดจึงเป็นแหล่งเงินสำรองที่ช่วยบรรเทาความเดือดร้อนที่เกิดขึ้นได้

4. เพื่อการลงทุน

การก่อกำเนิดเพื่อการลงทุน เป็นหนี้สินที่ก่อให้เกิดรายได้ โดยนำเงินจากการก่อกำเนิดไปลงทุนในสินทรัพย์ลงทุนที่มีโอกาสเพิ่มมูลค่าในอนาคต เช่น การทำธุรกิจ การซื้อที่ดินไว้เก็งกำไร การซื้อหุ้นโดยใช้สินเชื่อเพื่อการซื้อหุ้น เป็นต้น ซึ่งการลงทุนเหล่านี้มีโอกาสได้รับรายได้จากการลงทุนและกำไรจากการขายสินทรัพย์ลงทุนที่มีมูลค่าสูงขึ้น ภายใต้การบริหารหนี้ บริหารสินทรัพย์ลงทุนและความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.6 การลงทุน

ความหมายของการลงทุน

Reilly and Brown (2003 อ้างถึงใน รัชนิกร วงศ์จันทร์, 2555, น.364) ได้ให้คำนิยามของการลงทุนไว้ว่า การลงทุนเป็นพันธะผูกพันของการนำเงินในปัจจุบันสร้างกระแสเงินในอนาคต เพื่อชดเชยให้กับผู้ลงทุนในเรื่องต่อไปนี้ 1) ระยะเวลาที่ใช้ในการลงทุน 2) อัตราเงินเพื่อที่คาดหวัง 3) ความไม่แน่นอนของกระแสเงินสดที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

รัชนิกร วงศ์จันทร์ (2555) ได้ให้ความหมายของการลงทุนไว้ว่า องค์ประกอบของหลักในการลงทุน คือ เงินลงทุน ผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนต้องการ และความเสี่ยงที่เกิดจากการลงทุน เพื่อลดความแตกต่างระหว่างผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริง กับผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนคาดหวัง จึงต้องวิเคราะห์ทางเลือกการลงทุนต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลตอบแทนที่คาดหวังและความเสี่ยงที่ต้องแบกรับไว้ ซึ่งต้องพยายามเลือกทางเลือกที่ให้ผลตอบแทนที่คาดหวังสูงสุด และมีความเสี่ยงอยู่ในเกณฑ์ที่ผู้ลงทุนแต่ละท่านสามารถยอมรับได้

ทางเลือกการลงทุน

ผู้ลงทุนต้องพยายามหาทางเลือกในการลงทุนที่มีประสิทธิภาพ คือ เป็นทางเลือกที่ให้ผลตอบแทนที่คาดหวังสูง และมีความเสี่ยงในระดับที่สามารถยอมรับได้ ซึ่งทางเลือกในการลงทุนสามารถแบ่งได้เป็น 2 ทางเลือก ดังนี้

1. การลงทุนทางตรง คือ การลงทุนทำธุรกิจต่าง ๆ ด้วยตนเองตามความถนัดหรือความชอบของตนเอง

2. การลงทุนทางอ้อมในสินทรัพย์เพื่อการลงทุน คือ การนำเงินไปลงทุนในสินทรัพย์ที่สามารถสร้างรายได้หรือผลตอบแทนให้ผู้ลงทุนได้ โดยไม่ต้องทำธุรกิจนั้น ๆ ด้วยตนเอง

สินทรัพย์เพื่อการลงทุนดังกล่าว คือ สินทรัพย์ทางการเงิน และสินทรัพย์ที่แท้จริง หรือสินทรัพย์ที่มีตัวตนสามารถจับต้องได้ เช่น ทองคำ วัตถุโบราณ อสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น

ผลตอบแทนจากการลงทุน

ผลตอบแทนจากการลงทุน หมายถึง ความมั่งคั่งที่เกิดขึ้นจากการลงทุน เนื่องจากการลงทุนเป็นการเลื่อนการบริโภคในปัจจุบันออกไปเพื่อหวังว่าจะมีความมั่งคั่งเพิ่มขึ้น และสามารถบริโภคได้มากขึ้นในอนาคต ผลตอบแทนที่ได้รับจากการลงทุนอาจมีได้หลายรูปแบบ ทั้งในรูปของการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์ หรือราคาทรัพย์สินที่ลงทุน และในรูปของเงินปันผล ดอกเบี้ย ตลอดจนสิทธิประโยชน์ที่ผู้ลงทุนได้รับจากการถือสินทรัพย์เพื่อการลงทุน เช่น การได้รับสิทธิในการซื้อหุ้นสามัญเพิ่มทุน เป็นต้น

ความเสี่ยงจากการลงทุน

ความเสี่ยงจากการลงทุน หมายถึง ความไม่แน่นอนในการได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนตามที่ได้คาดหวังไว้ กล่าวคือ ผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริงจากการลงทุน อาจแตกต่างไปจากผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนได้คาดหวังไว้ หากการลงทุนใดมีความไม่แน่นอนของผลตอบแทนสูงก็หมายความว่า การลงทุนนั้นมีความเสี่ยงจากการลงทุนสูง ซึ่งความเสี่ยงจากการลงทุนสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. ความเสี่ยงที่ไม่เป็นระบบ เป็นความเสี่ยงเฉพาะตัวของธุรกิจ หรือความเสี่ยงเฉพาะตัวของหลักทรัพย์ เกิดขึ้นจากปัจจัยภายในของธุรกิจ หากผู้ลงทุนเลือกลงทุนในธุรกิจที่มีความเสี่ยงเฉพาะตัวสูง ก็จะทำให้ผู้ลงทุนมีความเสี่ยงสูงด้วย แต่อย่างไรก็ตาม นักลงทุนสามารถลดความเสี่ยงประเภทนี้ได้ด้วยการกระจายการลงทุนออกไปให้กว้างขวาง

2. ความเสี่ยงที่เป็นระบบ เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายนอกที่ธุรกิจไม่สามารถควบคุมได้ เช่น สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ การเงิน และการเมืองที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้อัตราผลตอบแทนที่เกิดขึ้นจริง มีโอกาสที่จะต่างไปจากระดับที่คาดหวังไว้ ผู้ลงทุนไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ และไม่สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้า ส่งผลกระทบต่อทุกธุรกิจ หรือทุกหลักทรัพย์ ดังนั้นจึงเป็นความเสี่ยงที่ไม่สามารถลดลงได้ด้วยการกระจายการลงทุนในหลักทรัพย์อื่น ๆ ซึ่งความเสี่ยงประเภทนี้ได้แก่

2.1 ความเสี่ยงจากภาวะเงินเฟ้อ เป็นความเสี่ยงที่เกิดจากราคาสินค้าและบริการโดยทั่วไปปรับตัวสูงขึ้น ส่งผลให้อำนาจซื้อของเงินลดลง จึงทำให้อัตราผลตอบแทนที่แท้จริงจากการลงทุนลดลง โดยเฉพาะการลงทุนที่ให้ผลตอบแทนคงที่

2.2 ความเสี่ยงทางการเมือง เป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ส่งผลให้เงื่อนไขการลงทุนในประเทศต่างไปจากรูปแบบที่เคยคาดไว้ ทั้งนี้เพราะรัฐบาล

ใหม่ย่อมมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายของรัฐบาลที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจและการเงิน ซึ่งอาจทำให้กระทบต่อการลงทุนของผู้ลงทุนได้

2.3 ความเสี่ยงจากตลาด เป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของตลาดโดยรวม เช่น การเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจ ภาวะราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งจะกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ของผู้ลงทุน

2.4 ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย เป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในตลาด ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ เช่น เมื่ออัตราดอกเบี้ยในตลาดสูงขึ้น หลักทรัพย์ประเภทตราสารหนี้ หรือพันธบัตรยังคงจ่ายดอกเบี้ยเท่าเดิม จึงทำให้ราคาของตราสารหนี้หรือพันธบัตรลดต่ำลง

2.5 ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน เป็นความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ซึ่งจะเกิดขึ้นในกรณีที่มีการลงทุนข้ามประเทศ โดยผู้ลงทุนจะได้รับผลตอบแทนเป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ ซึ่งหากสกุลเงินของประเทศที่ลงทุนมีการอ่อนค่าลงเมื่อเทียบกับสกุลเงินของประเทศผู้ลงทุน ก็จะทำให้มูลค่าของสินทรัพย์และผลตอบแทนที่ได้รับเมื่อเทียบค่ากลับมาเป็นสกุลเงินของประเทศผู้ลงทุนมีค่าลดลง ซึ่งอาจทำให้ผู้ลงทุนได้รับผลขาดทุนได้ ถึงแม้ว่าการลงทุนในหลักทรัพย์หรือสินทรัพย์นั้น ๆ จะมีกำไรก็ตาม

2.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความมั่งคั่งทางการเงิน

2.3.1 ความหมาย

กฤษฎา เสกตระกูล (2553) ให้ความหมายไว้ว่า ความมั่งคั่ง หมายถึง ขนาดของสินทรัพย์สุทธิของบุคคล ซึ่งมาจากสินทรัพย์รวมของบุคคลหักออกด้วยหนี้สินของบุคคล ดังนั้นการบริหารความมั่งคั่งของบุคคล จึงหมายถึง กระบวนการจัดการให้เกิดความมั่งคั่งอย่างยั่งยืนของสินทรัพย์สุทธิ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินสำหรับตนเองตามระยะเวลาต่าง ๆ

2.3.2 แนวคิดและหลักการในการบริหารความมั่งคั่ง

การสร้างความมั่งคั่ง คือ การหารายได้ ทั้งจากการดำเนินธุรกิจ รายได้ประจำ รวมถึงรายได้ที่มาจากการใช้ความสามารถของตนเอง โดยมีแนวคิดเพื่อสร้างความมั่งคั่ง ดังนี้ (กฤษฎา เสกตระกูล, 2553)

1. รู้หา (How to Earn) คือ รู้วิธีการใช้ความสามารถของตน (Human Assets) ในการหารายได้ การได้เงินเดือนจากการทำงานของตนเองถือเป็นตัวอย่างที่ดีในการใช้ความสามารถของตนเองหารายได้ และหากการทำงานประสบความสำเร็จก็จะมีรายได้สูงขึ้น ส่งผลให้มีความสามารถในการออมเพิ่มขึ้น ซึ่งถือเป็นรากฐานที่ดีของการสร้างความมั่งคั่งให้เกิดขึ้น โดยช่องทางของการหารายได้ไม่ได้มีเฉพาะการเป็นลูกจ้างเท่านั้น แต่การเลือกนำเงินทุนและแรงงานของตนเองไปลงทุนเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur) ก็ทำให้มีโอกาสจะได้รับผลตอบแทนที่สูง ซึ่งเป็นรากฐานของการออมเพื่อความมั่งคั่งได้เป็นอย่างดีเช่นกัน

2. รู้เก็บ (How to Save) คือ การแบ่งรายได้ที่ได้มาเพื่อออมทันที ซึ่งถือเป็นการสร้างวินัยทางการเงินเพื่อให้ฐานของเงินออมขยายตัวเพิ่มขึ้น รองรับการสร้างความมั่งคั่งในอนาคต โดยเงินออมควรแบ่งเป็นสัดส่วน ตามวัตถุประสงค์ของการออมนั้น ซึ่งมีทั้งระยะสั้นและระยะยาว

3. รู้ใช้ (How to Spend) คือ การใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็น ไม่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ซึ่งถือเป็นหลักคิดสำคัญ ที่จะทำให้รายได้ที่คงเหลือมีเพียงพอที่จะใช้จ่ายฐานการออม และสร้างความมั่งคั่งในวันข้างหน้า

4. รู้ขยายดอกผล (How to Invest) คือ แนวคิดออมดีกว่าไม่ออม และออมก่อนรวยกว่า ยังไม่พอที่จะสร้างความมั่งคั่งได้ บุคคลต้องเรียนรู้ว่าสามารถนำเงินออมของตนเองไปทำอะไรได้บ้าง เพื่อที่จะนำไปขยายผลให้เหมาะกับระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ ไม่ใช่ฝากธนาคารเพียงอย่างเดียว

หลักในการบริหารความมั่งคั่ง 4 ประการ ได้แก่

1. การสร้างความมั่งคั่ง (Wealth Creation) ได้แก่ การหารายได้ ทั้งรายได้จากงานประจำ รายได้จากการดำเนินธุรกิจ รวมถึงรายได้ที่มาจากความสามารถของตนเอง เป็นต้น

2. การปกป้องความมั่งคั่ง (Wealth Protection) คือ การสร้างหลักประกันเพื่อลดความเสี่ยงของความเสียหาย ตลอดจนความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นได้ เช่น การทำประกันชีวิต การประกันธุรกิจ เป็นต้น

3. การเพิ่มพูนความมั่งคั่ง (Wealth Accumulation) ซึ่งต้องมีการวางแผนเป้าหมาย และการวางแผนเพื่อให้เงินทำงานอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

4. การส่งมอบความมั่งคั่ง (Wealth Distribution) เป็นการจัดสรรทรัพย์สินเพื่อส่งต่อให้กับคนรอบข้าง และแบ่งปันให้กับสังคม โดยมั่นใจว่าทรัพย์สินจะถูกสืบทอดไปตามเจตนารมณ์ของตนเอง

2.3.3 การวัดความมั่งคั่ง

การที่บุคคลมีทรัพย์สินมาก ๆ นั้น สามารถเป็นฐานของการสร้างความมั่งคั่งได้ ทั้งนี้ควรเป็นทรัพย์สินที่ไม่มีภาระหนี้สิน เพราะบางครั้งการได้มาซึ่งทรัพย์สินก็มีหนี้สินตามมาด้วย เช่น การซื้อบ้านราคา 4,000,000 บาท โดยใช้เงินของตนเอง 500,000 บาท ซึ่งถือเป็นเงินเพียงบางส่วน และกู้ธนาคารอีก 3,500,000 บาท ดังนั้นทรัพย์สินมูลค่า 4,000,000 บาท นี้ จึงมีภาระหนี้สินมูลค่า 3,500,000 บาท ด้วยเช่นกัน ดังนั้นการวัดความมั่งคั่งของบุคคลจึงดูจากมูลค่าทรัพย์สินอย่างเดียวไม่ได้ ต้องดูจากมูลค่าทรัพย์สินสุทธิ ซึ่งเกิดจากการนำมูลค่าทรัพย์สินรวมของบุคคล หักออกด้วยหนี้สินรวมของบุคคล (กฤษฎา เสกตระกูล, 2553)

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินส่วนบุคคล (Personal Financial Ratio) คือ การจัดทำงบดุลส่วนบุคคลและงบกระแสเงินสดส่วนบุคคล ทำให้ทราบถึงระดับสินทรัพย์ หนี้สิน ความมั่งคั่งสุทธิ และความสามารถในการหารายได้ ตลอดจนการควบคุมค่าใช้จ่ายของแต่ละบุคคล อย่างไรก็ตาม ตัวเลขในงบการเงินนั้น ไม่สามารถบอกถึงสถานะทางการเงินของบุคคลได้โดยตรง เนื่องจากข้อมูลในงบการเงินเพียงรายการใดรายการหนึ่ง อาจไม่เพียงพอที่จะบอกสถานะทางการเงินได้อย่างถูกต้อง เช่น ค่าใช้จ่ายในการผ่อนชำระหนี้สินต่อเดือนสูง ไม่ได้หมายความว่าบุคคลนั้น

มีความสามารถในการจ่ายชำระหนี้สินได้ดี หากไม่พิจารณาเปรียบเทียบกับรายได้ หรือการมีสินทรัพย์สภาพคล่องสูง ไม่ได้หมายความว่าบุคคลนั้นมีสภาพคล่องเพียงพอ หากไม่พิจารณาเปรียบเทียบกับหนี้สินระยะสั้น นอกจากนี้การพิจารณาตัวเลขจากงบการเงินที่มีข้อมูลจำนวนมาก อาจทำให้เกิดความสับสนและยากต่อการแปลความหมาย ดังนั้นเพื่อให้สามารถวิเคราะห์สภาพคล่องของบุคคลว่าเพียงพอหรือไม่ ความสามารถในการชำระหนี้สินของบุคคลมีมากน้อยเพียงใด และสัดส่วนการออม การลงทุนมีเพียงพอต่อการบรรลุเป้าหมายทางการเงินที่กำหนดไว้หรือไม่ จึงจำเป็นอาศัยอัตราส่วนทางการเงิน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้ (รัชนิกร วงศ์จันทร์, 2555)

1. การวิเคราะห์สภาพคล่อง

การวิเคราะห์สภาพคล่อง เป็นการวิเคราะห์ความสามารถในการจัดหาเงินสดเพื่อนำมาใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน และสำรองไว้เพื่อเหตุฉุกเฉิน โดยพิจารณาจากเงินออมและสินทรัพย์สภาพคล่องที่บุคคลเป็นเจ้าของ หากมีเงินออมหรือสินทรัพย์สภาพคล่องจำนวนมากและเป็นสินทรัพย์ที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็ว จะทำให้บุคคลมีสภาพคล่องมากขึ้น อย่างไรก็ตามการมีสินทรัพย์สภาพคล่องในสัดส่วนที่มากเกินไปจะทำให้บุคคลนั้นเสียโอกาสในการได้รับผลตอบแทนในอัตราที่สูงขึ้น เนื่องจากสินทรัพย์สภาพคล่องสูง มีความเสี่ยงต่ำ จึงทำให้อัตราผลตอบแทนต่ำไปด้วย โดยการวิเคราะห์สภาพคล่องสามารถพิจารณาได้จากอัตราส่วน ดังต่อไปนี้

1.1 อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio) แสดงถึงความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้น มีสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่อง เช่น เงินสด หรือเงินฝากออมทรัพย์ เพียงพอสำหรับการชำระหนี้ระยะสั้นที่จะครบกำหนดภายในระยะเวลา 1 ปี หรือไม่ ซึ่งอัตราส่วนสภาพคล่องนี้ ควรมีค่ามากกว่า 1 เพื่อแสดงว่าบุคคลนั้นมีสินทรัพย์สภาพคล่องเพียงพอที่จะจ่ายชำระหนี้ระยะสั้น สามารถคำนวณได้ ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนสภาพคล่อง} = \frac{\text{สินทรัพย์สภาพคล่อง}}{\text{หนี้สินระยะสั้น}}$$

1.2 อัตราส่วนสภาพคล่องพื้นฐาน (Basic Liquidity Ratio) อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นถึงสินทรัพย์สภาพคล่องที่มีอยู่ สามารถใช้จ่ายในการดำรงชีวิตได้กี่เดือน ซึ่งอัตราส่วนนี้ควรมีค่าระหว่าง 3 - 6 เดือน จึงจะถือว่ามีความเหมาะสม สามารถคำนวณได้ ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนสภาพคล่องพื้นฐาน} = \frac{\text{สินทรัพย์สภาพคล่อง}}{\text{ค่าใช้จ่ายต่อเดือน}}$$

1.3 อัตราส่วนสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องต่อความมั่งคั่งสุทธิ (Liquid Assets to Net Worth Ratio) อัตราส่วนนี้แสดงถึงความมั่งคั่งสุทธิที่บุคคลนั้นมีอยู่ มีสัดส่วนสินทรัพย์สภาพคล่องมากน้อยเพียงใด โดยสัดส่วนที่เหมาะสมควรมีค่าประมาณร้อยละ 15 เพราะหากต่ำกว่านี้แสดงว่าไม่สามารถแปลงสินทรัพย์ที่มีอยู่มาใช้ในยามฉุกเฉินได้ทันทั่วทั้งที่ ซึ่งอาจจะประสบปัญหาทางการเงินได้ สามารถคำนวณได้ ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องต่อความมั่งคั่งสุทธิ} = \frac{\text{สินทรัพย์สภาพคล่อง}}{\text{ความมั่งคั่งสุทธิ}}$$

2. การวิเคราะห์ด้านหนี้สิน

2.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์ (Debt to Assets Ratio) อัตราส่วนนี้ควรมีค่าน้อยกว่าร้อยละ 50 โดยจะถือว่าบุคคลมีหนี้สินในปริมาณที่เหมาะสม แต่หากอัตราส่วนนี้มีค่าสูงกว่าร้อยละ 50 จะถือว่าปริมาณหนี้สินไม่เหมาะสม สามารถคำนวณได้ ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์} = \frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

2.2 อัตราส่วนแสดงความสามารถในการชำระคืนหนี้สินทั้งหมด (Solvency Ratio) อัตราส่วนนี้แสดงถึงความสามารถในการชำระคืนหนี้สินทั้งหมด และบ่งบอกถึงฐานะที่แท้จริงของบุคคลว่ามีความมั่งคั่งทางการเงินมากน้อยเพียงใด โดยอัตราส่วนนี้ควรมีค่ามากกว่าร้อยละ 50 ซึ่งจะแสดงให้เห็นว่าบุคคลมีความมั่งคั่งสุทธิมากกว่าหนี้สิน สามารถคำนวณได้ ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนแสดงความสามารถในการชำระคืนหนี้สินทั้งหมด} = \frac{\text{ความมั่งคั่งสุทธิ}}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

2.3 อัตราส่วนแสดงการชำระคืนหนี้สินจากรายได้ (Debt service ratio) อัตราส่วนนี้แสดงความสามารถในการชำระคืนหนี้สินจากรายได้รวมที่ได้รับ ซึ่งสามารถคำนวณหาได้ทั้งรายปีและรายเดือน โดยอัตราส่วนนี้ควรมีค่าต่ำกว่าร้อยละ 35 และไม่ควรถูกสูงเกินร้อยละ 45 ซึ่งหมายความว่า มีหนี้สินที่ต้องชำระคืนไม่ควรเกินร้อยละ 45 ของรายได้ สามารถคำนวณได้ ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนการชำระคืนหนี้สินจากรายได้} = \frac{\text{เงินชำระคืนหนี้สินต่อเดือน หรือ ต่อปี}}{\text{รายรับรวมต่อเดือน หรือ ต่อปี}}$$

2.4 อัตราส่วนแสดงการชำระคืนหนี้สินที่ไม่ใช่การจดจำนองจากรายได้ (Non-Mortgage Service Ratio) อัตราส่วนนี้แสดงถึงความสามารถในการชำระคืนหนี้สินที่ไม่ใช่การจดจำนองจากรายได้รวมที่ได้รับ โดยภาระหนี้สินที่ใช้ในการคำนวณ คือ ภาระหนี้สินทุกชนิด ยกเว้นหนี้สินที่เกิดจากการจำนองต่าง ๆ ซึ่งสามารถคำนวณได้ทั้งแบบรายเดือนและรายปี อัตราส่วนนี้ควรมีค่าต่ำกว่าร้อยละ 15 และไม่ควรถูกสูงเกินร้อยละ 20 หมายความว่า ในจำนวนภาระหนี้สินที่ต้องชำระคืน ซึ่งเป็นหนี้สินที่ไม่รวมภาระจดจำนอง ควรมีค่าไม่ควรเกินร้อยละ 15 ของรายได้ต่อเดือนหรือต่อปี แต่หากมีค่าสูงกว่าร้อยละ 20 อาจบ่งบอกได้ว่าบุคคลนั้น มีความเสี่ยงในการชำระคืนหนี้สินในอนาคต

ซึ่งอาจเกิดจากการกู้ยืมที่สูงมากเกินไป หรือมีการใช้จ่ายเกินตัว เนื่องจากหนี้สินที่ไม่ใช่การจดจำนอง ส่วนใหญ่มักจะเป็นหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันมากกว่าการกู้ยืมเพื่อการลงทุนต่าง ๆ สามารถคำนวณได้ ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนแสดงการชำระคืนหนี้สิน} = \frac{\text{การชำระคืนหนี้สินไม่รวมภาระจดจำนอง ต่อเดือน หรือ ต่อปี}}{\text{รายรับรวมต่อเดือน หรือ ต่อปี}}$$

3. วัดจากโอกาสสร้างความมั่งคั่งทางการเงิน

3.1 อัตราส่วนด้านการออม (Savings Ratio) อัตราส่วนนี้แสดงถึงสัดส่วนของเงินออมที่บุคคลได้กันไว้จากรายได้เพื่อการอุปโภคบริโภค หรือเพื่อการใช้จ่ายในอนาคต รวมถึงเป็นเงินลงทุนสำรองไว้ใช้ในยามเกษียณอายุ ซึ่งอัตราส่วนนี้ควรมีค่ามากกว่าร้อยละ 10 ของรายได้รวม จึงจะถือว่ามี การออมในปริมาณที่เหมาะสม สามารถคำนวณได้ ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนด้านการออม} = \frac{\text{เงินออมต่อเดือน หรือ ต่อปี}}{\text{รายได้รวมต่อเดือน หรือ ต่อปี}}$$

3.2 อัตราส่วนการลงทุน (Net Investment Assets to Net Worth Ratio) อัตราส่วนนี้แสดงถึงสินทรัพย์ที่บุคคลลงทุนไว้ โดยมุ่งหวังให้ได้ผลตอบแทน และสร้างรายได้เพิ่มขึ้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งอัตราส่วนนี้ควรมีค่ามากกว่าร้อยละ 50 สามารถคำนวณได้ ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนการลงทุน} = \frac{\text{สินทรัพย์เพื่อการลงทุน}}{\text{ความมั่งคั่งสุทธิ}}$$

2.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4.1 งานวิจัยภายในประเทศ

กรณิกา วาระวิชนี (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของพนักงานในสถาบันการเงิน กรณีศึกษาจากพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ เพื่อวัดความอยู่ดีมีสุขทางการเงิน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสภาพคล่อง 2) ด้านหนี้สิน และ 3) ด้านเงินออม ผลการศึกษาพบว่าพนักงานส่วนใหญ่มีความรู้ทางการเงินและมีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านหนี้สิน ด้านเงินออม และด้านสภาพคล่อง ตามลำดับ และพนักงานที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านหนี้สิน และด้านเงินออมที่เหมาะสม มีคะแนนความรู้ทางการเงินสูงกว่าพนักงานที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านหนี้สินและด้านเงินออมในระดับที่ไม่เหมาะสม ทั้งนี้ความรู้ทางการเงินไม่มีความสัมพันธ์กับความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านสภาพคล่อง เนื่องจากพนักงานธนาคารมีความรู้ทางการเงินสูง จึงมีการวางแผนทางการเงินด้านหนี้สินมากกว่าด้านอื่น ๆ สำหรับข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งต่อไป คือ หากมีการนำปัจจัยในการบริหารการเงิน เช่น การกู้ยืมเงิน การครอบครองบัตรเครดิต เป็นต้น เข้ามาศึกษาพร้อมด้วย จะสามารถช่วยอธิบายพฤติกรรมทางการเงิน ซึ่งอาจใช้เป็นตัวแปรที่มีผลต่อความอยู่ดีมีสุขทางการเงินได้ดียิ่งขึ้น

วิล เอื้อปิยฉัตร (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความรู้ทางการเงิน ตัวกำหนดและผลกระทบที่มีต่อพฤติกรรมการออม โดยแบ่งการศึกษาเป็น 2 ส่วน ได้แก่

การวิจัยเชิงสำรวจ โดยสำรวจข้อมูลจากบุคลากรในมหาวิทยาลัยบูรพา แบ่งเป็นบุคลากร และพนักงานสัญญาจ้าง (กลุ่มแม่บ้าน) และทำการวัดระดับความรู้ทางการเงิน 3 หมวด ได้แก่ ความเข้าใจพื้นฐานทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน และทัศนคติทางการเงิน ผลการศึกษาพบว่าบุคลากรมีคะแนนความรู้พื้นฐานทางการเงินอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าหมวดอื่น ๆ รองลงมา คือ ด้านพฤติกรรม ส่วนด้านทัศนคติทางการเงินมีคะแนนอยู่ในเกณฑ์ที่ดี โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ทางการเงินรวม ได้แก่ อายุ สถานภาพการสมรส กลุ่มสาขาวิชา ระดับการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้พื้นฐานทางการเงิน ได้แก่ กลุ่มสาขาวิชา และระดับการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม ได้แก่ อายุ กลุ่มสาขาวิชา ระดับการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่ ปัจจัยที่มีผลต่อทัศนคติทางการเงิน ได้แก่ อายุ และตำแหน่งหน้าที่ ปัจจัยที่กำหนดจำนวนเงินออม หรือสัดส่วนการออมต่อรายได้ ได้แก่ สาขาวิชา รายได้หลัก รายได้เสริม ความเป็นเจ้าของที่อยู่อาศัย การครอบครองสินทรัพย์ถาวร หนี้ และระดับความรู้ทางการเงินทั้ง 3 หมวด

การวิจัยกึ่งทดลอง ดำเนินการวิจัยโดยทดลองกับกลุ่มแม่บ้าน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการออมของกลุ่มทดลองด้วยการอบรมให้ความรู้ทางการเงิน และประเมินผลการพัฒนาพฤติกรรมการออมหลังการอบรม ผลการศึกษาพบว่าก่อนการอบรม แม่บ้านกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความรู้ทางการเงินไม่แตกต่างกัน หลังจากมีการอบรมพัฒนาความรู้ทางการเงินให้กับแม่บ้านกลุ่มทดลองแล้ว พบว่าคะแนนความรู้ในหมวดของความรู้พื้นฐาน และทัศนคติทางการเงิน มีคะแนนเพิ่มขึ้น และมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าแม่บ้านกลุ่มควบคุม ยกเว้นหมวดพฤติกรรมการออมที่ไม่พบความแตกต่าง

สำหรับข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป คือ ควรมีการทำการวิจัยในระดับประเทศ และในขั้นตอนของการทดลองควรมีการทดลองกับกลุ่มเป้าหมายหลาย ๆ กลุ่ม เพื่อให้ได้องค์ความรู้ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น และหน่วยงานอื่น ๆ ควรให้ความสนใจกับความรู้ทางการเงินให้มากขึ้น

สุภาพงษ์ ตันสุภาพ (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการควบคุมตนเองที่มีต่อการออม กรณีศึกษาบุคลากรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของการควบคุมตนเอง รวมถึงผลกระทบของการผูกมัดตนเองในการออม ผลการศึกษาพบว่าระดับความรู้ทางการเงินมีผลทางบวกต่อการออมของบุคลากร ทั้งในแง่ของปริมาณเงินออมต่อเดือน และโอกาสที่จะมีเงินเพียงพอหลังจากเลิกทำงานประจำ โดยการควบคุมตนเอง และการผูกมัดตนเองในการออม ส่งผลทางบวกต่อปริมาณเงินออมต่อเดือน และโอกาสที่จะมีเงินเพียงพอหลังจากเลิกทำงานประจำ โดยการผูกมัดตนเองในการออมสามารถช่วยให้ปริมาณเงินออมต่อเดือน และโอกาสมีเงินเพียงพอหลังจากเลิกทำงานประจำเพิ่มขึ้นได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การผูกมัดการออมในรูปแบบของการตั้งกฎต่าง ๆ ขึ้นมาเพื่อช่วยออม และลดสภาพคล่องของเงินออม เพื่อป้องกันการถอนเงินมาใช้จ่าย

อย่างฟุ่มเฟือย สำหรับข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป คือ ควรทำการศึกษาโดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมมากขึ้น เพื่อเปรียบเทียบกับผลการศึกษาในกลุ่มบุคลากรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมถึงควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับอิทธิพลของการควบคุมตนเองที่มีต่อการตัดสินใจออมหรือไม่ออมของผู้บริโภค และปัจจัยที่ทำให้คนมีความสามารถในการควบคุมตนเองได้ในแต่ละช่วงเวลา

ศุภสิริ ต้นติวโรดม (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความรู้ทางการเงินและการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ กรณีศึกษาพนักงานรัฐวิสาหกิจแห่งหนึ่งในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่าความรู้ทางการเงินขั้นพื้นฐาน และความรู้ทางการเงินขั้นสูง มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ แต่ความกล้าเสี่ยง ความกล้าลงทุน ไม่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ดังนั้น จึงควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนความรู้ด้านการเงินส่วนบุคคล เพื่อให้เกิดความเข้าใจการลงทุน และกระตุ้นให้เกิดการลงทุนที่เพิ่มขึ้น สำหรับข้อเสนอแนะในการวิจัย คือ ควรศึกษาเรื่องความรู้ทางการเงินและการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ในกลุ่มประชากรอื่น ๆ เพื่อให้ทราบถึงความสอดคล้องหรือความแตกต่างของผลการวิจัย

วิศกรณ์ ศิริวรรณ (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การวัดระดับทักษะทางการเงินกับการมีส่วนร่วมในตลาดทุน ซึ่งเป็นการศึกษาถึงความแตกต่างระหว่างทักษะทางการเงิน และทักษะทางการเงินขั้นสูง ของกลุ่มลูกค้าและผู้ให้บริการทางการเงิน ผลการศึกษาพบว่าผู้ให้บริการทางการเงิน ซึ่งเป็นผู้ที่ถือครองใบอนุญาตทางการเงิน มีระดับทักษะทางการเงินสูงกว่าลูกค้า ซึ่งระดับทักษะทางการเงินของผู้ให้บริการ ช่วยทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในตลาดทุนในฐานะตัวกลางทางการเงิน โดยส่งผ่านทักษะทางการเงินไปยังลูกค้า ผ่านคำแนะนำด้านการเงินการลงทุน และพบว่า คำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ธนาคารที่มีใบอนุญาตทางการเงิน ส่งเสริมให้เกิดความน่าจะเป็นในการมีส่วนร่วมในตลาดทุนทางอ้อม (การลงทุนผ่านกองทุนรวม) ในขณะที่คำแนะนำจากที่ปรึกษาการลงทุนที่มีใบอนุญาตทางการเงิน ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมในตลาดทุนทางตรง (การซื้อขายหลักทรัพย์) นอกจากนี้ทักษะทางการเงินขั้นสูงของลูกค้าก็เป็นตัวแปรสำคัญที่ช่วยทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในตลาดทุน ดังนั้นควรมีการเสริมสร้างทักษะทางการเงิน เพื่อทำให้เกิดการมีส่วนร่วมในตลาดทุน และควรมีการให้ความรู้ทางการเงิน และการลงทุนแก่ประชาชน เพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงเงินเพื่อ และดอกเบี้ยที่แตกต่างกันว่าส่งผลกระทบต่อชีวิตประจำวันและเงินออมอย่างไร

สำหรับข้อเสนอแนะในการวิจัยในต่อไป คือ ควรมีการกระจายกลุ่มตัวอย่างไปยังลูกค้าและเจ้าหน้าที่ธุรกิจประกันภัย ประกันชีวิต ตลอดจนธุรกิจนายหน้าค่าตราสารหนี้ ซึ่งจะช่วยให้สามารถเห็นภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นลูกค้าในธุรกิจการเงินการลงทุนที่ครบวงจร

ปรารธนา เหล่าคนดี (2558) ได้ดำเนินการศึกษาพฤติกรรมการออมของคนวัยทำงานกรณีศึกษา พนักงานบริษัทฟู๊ดโปรเจ็ค (สยาม) จำกัด และพนักงานบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมและการลงทุนระหว่างพนักงานบริษัทที่มีความเกี่ยวข้องกับการลงทุน กับพนักงานบริษัทที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับการลงทุน ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ระดับการศึกษา ระดับรายได้ และเพศสภาพ ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเงินแตกต่างกัน โดยพนักงานบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่มี

ความเกี่ยวข้องกับการออมการลงทุน เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจทางการเงินมากกว่าพนักงานบริษัทฟู้ดโปรดเจอร์ (স্যายม) จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่ไม่มีความเกี่ยวข้องกับการออมการลงทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของระดับความเสี่ยง ดอกเบี้ยทบต้น การลงทุน ความเสี่ยง เงินเพื่อ และการลดความเสี่ยง

ปัจจัยด้านรายได้ พบว่า ณ ระดับรายได้ต่ำ กลุ่มวัยทำงาน จะมีค่าใช้จ่ายในการบริโภคมากกว่าระดับรายได้ ส่งผลให้ระดับการออมมีค่าเป็นลบ โดยเฉลี่ยแล้วกลุ่มคนทำงานในบริษัทที่มีความเกี่ยวข้องกับการออมและการลงทุนจะมีระดับการออมติดลบต่ำกว่าพนักงานบริษัททั่วไป ส่วนปัจจัยด้านระดับการศึกษา พบว่าผู้ที่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี จะมีระดับเงินออมติดลบมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี เนื่องจากกลุ่มคนกลุ่มนี้อยู่ในช่วงเริ่มต้นชีวิตการทำงานและสร้างฐานะ แต่เมื่อระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างสูงขึ้นกว่าระดับปริญญาตรี ระดับการออมติดลบจะลดลง ซึ่งมีความสอดคล้องกับทฤษฎีการบริโภคแบบวงจรชีวิต (Life Cycle Theory of Consumption)

สำหรับข้อเสนอในการวิจัยครั้งต่อไป คือ ควรมีการศึกษาถึงวิธีการหรือช่องทางในการให้ความรู้ความเข้าใจทางการเงินแก่บุคคลทั่วไปหรือบุคคลที่ต้องการความรู้ เพื่อให้มีความรู้เพียงพอที่จะนำไปต่อยอดและใช้ให้เกิดประโยชน์ในอนาคต นอกจากนี้ ควรศึกษาถึงปัญหาหรืออุปสรรคที่มีผลต่อระดับความรู้ความเข้าใจทางการเงิน เพื่อที่จะได้ป้องกัน แก้ไข และขจัดปัญหาและอุปสรรคเหล่านั้น

เสาวณีย์ ณ นคร (2557) ได้ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการบริโภค การเป็นหนี้ และคุณภาพชีวิตของชาวประมงทะเลในตำบลลิซล อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า ชาวประมงทะเลจะยึดเหตุผลในการเลือกซื้อสินค้าราคาถูกหรือยอมเยามากที่สุด โดยตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าตามความต้องการของตนเอง สำหรับค่าใช้จ่ายในการบริโภคที่มากที่สุดคือ ค่าใช้จ่ายหมวดอาหารและเครื่องดื่มทั่วไป อีกทั้งชาวประมงทะเลกว่าครึ่งหนึ่งไม่เคยกู้เงิน และไม่มีหนี้สินของครัวเรือน ส่วนระดับคุณภาพชีวิตของชาวประมงทะเลส่วนใหญ่ มีคุณภาพชีวิตปานกลาง รองลงมา มีคุณภาพชีวิตที่ดี ส่วนที่มีคุณภาพชีวิตในระดับที่ไม่ดีมีเพียง ร้อยละ 1.33 โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตโดยรวมของชาวประมงทะเลมีดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยด้านประชากร ได้แก่ อายุ
2. ปัจจัยด้านเศรษฐกิจสังคม ได้แก่ การศึกษา การประกอบอาชีพอื่นนอกเหนือจากการประมง รายได้ และระยะเวลาในการประกอบอาชีพประมง
3. พฤติกรรมการบริโภค ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในหมวดอาหารและเครื่องดื่มทั่วไป หมวดเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย หมวดเครื่องนุ่งห่มและรองเท้า หมวดเวชภัณฑ์และค่ารักษาพยาบาล หมวดการเดินทางและการสื่อสาร หมวดการศึกษา หมวดการบันเทิงและนันทนาการ หมวดการจัดงานพิธีในโอกาสพิเศษ หมวดค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค หมวดค่าใช้จ่ายเพื่อผลตอบแทนในอนาคต และหมวดค่าใช้จ่ายในการประกอบอาชีพ

4. การเป็นหนี้ ได้แก่ ภาระหนี้สินในปัจจุบัน และความสามารถในการชำระหนี้

สำหรับข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ คือ เนื่องจากชาวประมงส่วนหนึ่งมีปัญหาเรื่องหนี้สิน และมีผู้ที่มีปัญหาความสามารถในการชำระหนี้ต่ำอยู่จำนวนพอสมควรและส่งผลกระทบต่อ

คุณภาพชีวิตด้วย ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐจึงควรจัดหาแหล่งเงินทุนและสินเชื่อเพื่อช่วยให้ชาวประมงเหล่านี้ได้กู้ยืมอัตราดอกเบี้ยต่ำ เพื่อนำมาเป็นเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ และใช้ในการดำรงชีวิตยามขัดสน นอกจากนี้ควรมีการรณรงค์และส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ครัวเรือนชาวประมงปรับเปลี่ยนการดำเนินชีวิต โดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างรายได้กับรายจ่าย รวมทั้งทำกิจการเชิงเศรษฐกิจอื่น ๆ ที่ส่งเสริมให้เกิดการพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจมากขึ้น

โสภิต พงษ์รัตนานุกูล (2552) ได้ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมและความมั่งคั่งของครัวเรือนในภาคเหนือของประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมมากที่สุด คือ รายได้ หนี้สินรวม ความมั่งคั่ง และจำนวนผู้พึ่งพิงของครัวเรือน ตามลำดับ โดยรูปแบบการออมที่ได้รับความนิยมมากที่สุด คือ การฝากเงินกับสถาบันการเงิน และการถือเป็นเงินสด หรืออัญมณี ส่วนการออมในพันธบัตร หุ้น กองทุนหุ้นระยะยาวหรือกองทุนรวมเพื่อการเกษียณอายุ มีจำนวนครัวเรือนที่ออมโดยรูปแบบดังกล่าวมาน้อยมาก สำหรับวัตถุประสงค์ในการออมส่วนใหญ่คือ การออมไว้ใช้ในยามฉุกเฉินหรือเจ็บป่วยมากที่สุด รองลงมาคือ ออมไว้ใช้จ่ายยามชราหรือเกษียณอายุ ทั้งนี้ครัวเรือนส่วนใหญ่ต่างตระหนักถึงความสำคัญในการออม โดยมีการคิดและวางแผนในการออมเล็กน้อย แต่เก็บออมได้น้อยกว่าที่ตั้งใจไว้ สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความมั่งคั่งของครัวเรือนในภาคเหนือ คือ รายได้ หนี้สินรวม และจำนวนผู้มีรายได้ของครัวเรือน ตามลำดับ

สุรภีร์ กัลติวาณิชย์ (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารความมั่งคั่งของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ในเขตดุสิตเพื่อคุณภาพชีวิต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงแนวทางในการบริหารความมั่งคั่ง รวมถึงปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารความมั่งคั่งของบุคลากรทางการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ในเขตดุสิต ผลการศึกษาพบว่า ด้านการวางแผนทางการเงิน บุคลากรมีการวางแผนการออมมากที่สุด สำหรับการวางแผนหรือครอบครองสินทรัพย์มากที่สุด คือ บ้าน ที่ดิน อาคารชุด โดยรูปแบบการออมในปัจจุบันพบว่า มีการฝากเงินธนาคารพาณิชย์มากที่สุด ในส่วนของหนี้สิน ส่วนใหญ่เกิดจากสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย สำหรับแหล่งเงินออมที่สำคัญที่สุดเพื่อการเกษียณ คือ เงินฝากธนาคารพาณิชย์ ทั้งนี้ อุปสรรคสำคัญในการวางแผนทางการเงินคือ ไม่สามารถประมาณการรายจ่ายในอนาคตได้ นอกจากนี้ยังพบว่า สถานภาพ ระดับการศึกษา และรายได้จากการทำงานที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อมูลค่าทรัพย์สินที่ถือครอง หนี้สินทั้งหมด ระยะเวลาในการผ่อนชำระหนี้ปัจจุบัน เงินที่คาดว่าจะสามารถผ่อนชำระได้สูงที่สุดต่อเดือน จำนวนเงินที่ต้องการออมในแต่ละเดือน การตัดสินใจลงทุน ความต้องการอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน แตกต่างกันไป และจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารระดับสูง พบว่า ผู้บริหารระดับสูงส่วนใหญ่ มีความเห็นในทิศทางเดียวกัน คือ การบริหารความมั่งคั่ง หมายถึง การจัดการทรัพย์สินในให้ออกเงยและได้ผลตอบแทนที่น่าพอใจ มีการควบคุมค่าใช้จ่ายโดยการแบ่งค่าใช้จ่ายออกเป็น ส่วน ๆ ด้านการวางแผนทางการเงินมีการออมเงินทุกเดือนและแบ่งเงินออมออกเป็นส่วน ๆ เพื่อนำไปลงทุนในหุ้น ทองคำ กองทุน มีการวางแผนลดหย่อนภาษี สำหรับการบริหารรายได้นั้น ควรมีการออมให้เป็นนิสัย และควรออมทุกเดือน เดือนละไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 รายรับทั้งหมด สำหรับข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ คือ กระทรวงศึกษาธิการควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเงินส่วนบุคคลตั้งแต่

เริ่มเข้ารับราชการ ควรสร้างความรู้ความเข้าใจด้านการเงิน ทั้งการออม การลงทุน การบริหาร ความเสี่ยง เพราะบุคลากรทางการศึกษายังขาดความเข้าใจด้านการวางแผนทางการเงินที่ดี

เบญจวรรณ บุญคลี (2552) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของครู : ศึกษากรณีครูในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ระดับคะแนนด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเองอยู่ในระดับสูง ส่วนระดับคะแนนด้านความเชื่ออำนาจในตน ความรู้เรื่องการวางแผนการเงิน การรับรู้ข้อมูลข่าวสารการออม วินัยการออมของครู และการใช้จ่าย อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของครู ได้แก่ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา สังกัด ขนาดโรงเรียน รายได้ หนี้สิน รายจ่าย หนี้สิน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง ความเชื่ออำนาจในตน ความรู้เรื่อง การวางแผนทางการเงิน และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการออม โดยปัจจัยที่สามารถร่วมทำนายพฤติกรรม การมีวินัยทางการเงินของครู ได้แก่ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารการออม ลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนเอง อายุ และรายจ่ายหนี้สิน ซึ่งสามารถร่วมทำนายพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของครูได้ร้อยละ 30.8 สำหรับข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ คือ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยทางการเงินและการออม ให้มากขึ้น เนื่องจากเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของครู นอกจากนี้ ควรจัดฝึกอบรมเพื่อให้ครูมีพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินที่เหมาะสมมากขึ้น ในส่วนของภาครัฐ ควรกำหนดแนวทางป้องกันการสร้างหนี้ของครู โดยเฉพาะในกลุ่มครูที่อายุไม่เกิน 35 ปี และมี สถานะภาพโสด เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีวินัยทางการเงินเหมาะสมน้อย ซึ่งเสี่ยงต่อการเข้าสู่วงจร การเป็นหนี้สูง

Headey, Marks and Wooden (2004) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ กับความมั่งคั่งของครัวเรือนในออสเตรเลีย ใช้การทดสอบด้วยวิธี Ordinary Least Square โดยขั้นตอน แรกได้ศึกษาตัวแปรอิสระ 4 ตัว ได้แก่ เพศ อายุ เชื้อชาติ และอาชีพของพ่อแม่ ผลการศึกษาพบว่า ครัวเรือนที่มีความมั่งคั่งที่สุด ได้แก่ ครัวเรือนที่มีผู้ชายเป็นหัวหน้าครอบครัว มีพ่อแม่ที่อยู่ในสถานภาพดี และอยู่ในช่วงอายุ 55 ปี สำหรับขั้นตอนที่สอง ได้ทำการศึกษาโดยเพิ่มตัวแปรอิสระอีก 1 ตัว ได้แก่ ระดับการศึกษา ผลการศึกษาพบว่าระดับการศึกษามีสัมพันธ์กับความมั่งคั่งของครัวเรือน โดยผู้ที่จบ มหาวิทยาลัยจะมีความมั่งคั่งมากกว่าผู้ที่จบไฮสคูล ร้อยละ 35 ส่วนขั้นตอนที่ 3 ได้ทำการศึกษาโดยการ เพิ่มตัวแปรอิสระอีก 6 ตัว ได้แก่ ลักษณะครอบครัว ชั่วโมงการทำงาน รายได้ พฤติกรรมการออม พฤติกรรมความเสี่ยง และรูปแบบการใช้ชีวิต ผลการศึกษาพบว่า คู่สามีภรรยาที่มีบุตรหรือมีผู้พึ่งพิงจะมี ความมั่งคั่งมากกว่าคู่สามีภรรยาที่อยู่กันลำพัง และทั้งสองกลุ่มจะมีความมั่งคั่งมากกว่าคนโสดอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ และเห็นชัดว่าผู้หญิงที่อยู่ตัวคนเดียวจะมีความมั่งคั่งน้อยที่สุด รายได้และพฤติกรรมการ ออมมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความมั่งคั่งอย่างมีนัยสำคัญ แต่สำหรับลักษณะของการใช้ชีวิตที่ วัดจากคนที่สูบบุหรี่มีความมั่งคั่งน้อยกว่าคนที่ดื่มสุรา แต่ไม่มีความแตกต่างระหว่างคนที่ดื่มสุราจัดกับ คนที่ออกกำลังสม่ำเสมอ

Lusardi (2007) ได้ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมของครัวเรือนใน สหรัฐอเมริกา ผลการศึกษาพบว่า ขาดความรู้ความเข้าใจทางการเงินและข้อมูลข่าวสาร เนื่องจาก

ปัจจัยระดับการศึกษาส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของครัวเรือน และส่งผลต่อความมั่งคั่งที่ไม่เพียงพอกับการใช้ชีวิตหลังเกษียณอายุ โดยเกือบครึ่งของคนงานสูงอายุยังไม่มีความรู้ความเข้าใจทางการเงินเพียงพอ เช่น ไม่ทราบความแตกต่างของมูลค่าที่เป็นตัวเงินกับมูลค่าที่แท้จริง ไม่รู้จักชนิดของเงินเลี้ยงชีพ และมีความรู้ที่น้อยมากเกี่ยวกับผลประโยชน์ทางสังคม ซึ่งจะส่งผลต่อความสามารถในการออมและชีวิตหลังเกษียณ ประชากร 1 ใน 3 ไม่มีการวางแผนหลังเกษียณอายุ กลุ่มที่มีความเปราะบางเนื่องจากไม่มีแม้แต่เงินออมขั้นต่ำที่จะรองรับความผันผวนเป็นคนอัฟริกัน เม็กซิกัน เปอโตริโก และเป็นเพศหญิง โดยร้อยละ 30 ของผู้ที่มีอายุ 51-56 ปี ยังไม่คิดเรื่องเกษียณอายุ ร้อยละ 31 ไม่มีการวางแผนการออมเงิน และในจำนวนของผู้ที่มีแผนการออมมีเพียงร้อยละ 18 เท่านั้นที่สามารถออมได้ตามแผน และพบว่าผู้ที่ไม่ได้วางแผนจะมีความมั่งคั่งน้อยกว่าผู้ที่มีการวางแผน ร้อยละ 10-15 เมื่อแบ่งกลุ่มอายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา เพศ จำนวนบุตร และอุปนิสัย (เช่นชอบเสี่ยง) ผู้ที่ไม่ได้วางแผนในการออมจะมีความมั่งคั่งน้อยกว่าผู้ที่มีการวางแผนร้อยละ 10-15 และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์สูงกับการวางแผนในออมก็คือความรู้ความเข้าใจทางการเงิน อย่างไรก็ตามความรู้ความเข้าใจทางการเงินจะไม่ใช่เป็นอุปสรรค หากมีที่ปรึกษาทางการเงิน แต่บุคคลส่วนใหญ่มักจะปรึกษาครอบครัวหรือเพื่อนมากกว่าปรึกษาผู้เชี่ยวชาญทางการเงินที่เป็นมืออาชีพ ทั้งนี้ระดับการศึกษาของแต่ละบุคคลก็มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับระดับการศึกษาของครอบครัว หรือเพื่อน สำหรับข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ คือ ภาครัฐควรเพิ่มประสิทธิภาพของโครงการสนับสนุนการออม เช่น การพัฒนาความรู้ความเข้าใจทางการเงินในเรื่องเบี้ยบำนาญเลี้ยงชีพ แผนการลงทะเบียนเข้าโครงการเบี้ยหวัดเลี้ยงชีพโดยอัตโนมัติ เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการออมของคนงานเพิ่มขึ้น

Grohmann (2018) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความรู้ทางการเงินและพฤติกรรมการทางการเงินของชนชั้นกลางที่อาศัยในเขตเมืองในเอเชีย โดยศึกษาชนชั้นกลางในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ชนชั้นกลางส่วนใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่อาศัยอยู่ในเขตเมือง สามารถเข้าถึงผลิตภัณฑ์การออมและช่องทางการกู้ยืมได้หลากหลายประเภท โดยระดับความรู้ความเข้าใจทางการเงินของชนชั้นกลางในกรุงเทพมหานคร มีระดับความรู้ใกล้เคียงกับประเทศที่พัฒนาแล้ว แต่ความรู้เกี่ยวกับการกระจายการลงทุนในตลาดหุ้นยังไม่เพียงพอ มีกลุ่มตัวอย่างเพียงร้อยละ 24 เท่านั้นที่ตอบคำถามเกี่ยวกับการกระจายการลงทุนในตลาดหุ้นได้ถูกต้อง และบุคคลที่มีความรู้ทางการเงิน มักจะเป็นเจ้าของสินทรัพย์อื่น ๆ นอกเหนือจากบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ และมีแนวโน้มที่จะเป็นเจ้าของบัญชีเงินฝากประจำ โดยมีการลงทุนในประกันชีวิตค่อนข้างน้อย เนื่องจากให้ผลตอบแทนต่ำ และจากผลการศึกษายังพบว่าชนชั้นกลางที่มีความรู้ทางการเงินสูงมีแนวโน้มที่จะใช้บริการทางการเงินที่หลากหลายมากกว่าสำหรับการใช้บัตรเครดิตนั้น มีความรู้เกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยบัตรเครดิต และมีปัญหาในการชำระหนี้บัตรเครดิตลดน้อยลง ทั้งนี้ความรู้ทางการเงินไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในตลาดหุ้น ดังนั้นจึงควรส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในตลาดหุ้น เพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมในตลาดหุ้นของชนชั้นกลางให้มากขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

สำหรับการศึกษา เรื่องทักษะทางการเงินที่ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงินของกลุ่มวิชาชีพครู ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research Method) และมีวิธีการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการศึกษา โดยมีลำดับขั้นตอนในการศึกษา และมีระเบียบวิธีการศึกษาในด้านกำหนดยุทธศาสตร์ การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล รวมถึงสถิติที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาที่ประกอบวิชาชีพครู ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 93,206 คน ประกอบด้วย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [สพฐ.] จำนวน 31,659 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา, 2560) ซึ่งแบ่งออกเป็นโรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา [สพป.] จำนวน 13,545 คน และโรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา [สพม.] จำนวน 18,114 คน สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร [กทม.] จำนวน 14,158 คน (สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2560) และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน [สช.] จำนวน 47,389 คน (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน, 2560) ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างที่จะคัดเลือกโดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ บุคลากรทางการศึกษาที่ประกอบวิชาชีพครู สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา [สพป.] สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา [สพม.] สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร [กทม.] และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน [สช.] ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 93,206 คน กำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 และกำหนดระดับความผิดพลาดไม่เกินร้อยละ 5 โดยใช้สูตรกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในกรณีที่ทำทราบจำนวนประชากรของ Taro Yamane , 1973 (อ้างถึงใน เนาวรัตน์ ชุง, 2558, น. 111) ดังนี้

สูตร

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อกำหนดให้

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
N แทน ขนาดของประชากรทั้งหมดในการศึกษา
e แทน ค่าความคาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิดขึ้นได้ (กำหนดให้เท่ากับ 0.05)

แทนค่า

$$\begin{aligned} n &= \frac{N}{1+N(0.05)^2} \\ &= \frac{93,206}{1+93,206(0.05)^2} \\ &= 398.29 \approx 399 \text{ ตัวอย่าง} \end{aligned}$$

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการคำนวณเท่ากับ 399 ตัวอย่าง ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้เท่ากับ 400 ตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากโรงเรียนในสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา [สพป.] สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา [สพม.] สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร [กทม.] และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน [สช.] ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างหลายขั้นตอน (Multi - Stage Sampling) ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างครบ 400 ตัวอย่าง โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1

ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Sampling) โดยแบ่งกลุ่มโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ออกเป็น 4 กลุ่ม ตามสังกัดการศึกษา ได้แก่ โรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา [สพป.] โรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา [สพม.] โรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร [กทม.] และโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน [สช.] โดยมีรายละเอียด ดังนี้

กลุ่มที่ 1	โรงเรียนในสังกัด สพป.	จำนวน	13,545 คน
กลุ่มที่ 2	โรงเรียนในสังกัด สพม.	จำนวน	18,114 คน
กลุ่มที่ 3	โรงเรียนในสังกัด กทม.	จำนวน	14,158 คน
กลุ่มที่ 4	โรงเรียนในสังกัด สช.	จำนวน	47,389 คน

ขั้นตอนที่ 2

ใช้วิธีการเลือกหน่วยตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนในแต่ละสังกัดตามสัดส่วน ดังนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละประชากรครู และกลุ่มตัวอย่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล จำแนกตามสังกัด

สังกัด	จำนวน (คน)	ร้อยละ	กลุ่มตัวอย่าง(คน)
โรงเรียนในสังกัด สพป.	13,545	14.53	58
โรงเรียนในสังกัด สพม.	18,114	19.44	78
โรงเรียนในสังกัด กทม.	14,158	15.19	61
โรงเรียนในสังกัด สช.	47,389	50.84	203
รวม	93,206	100.00	400

ขั้นตอนที่ 3

ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience Sampling) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนในแต่ละสังกัดตามสัดส่วน เพื่อให้ได้ข้อมูลครบ 400 ตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยประยุกต์จากแบบสอบถามเพื่อวัดทักษะทางการเงินขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา(The Organization for Economic Cooperation and Development : OECD) รวมถึงการศึกษาค้นคว้าแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาเป็นแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล โดยถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา สังกัดการทำงานในปัจจุบัน ตำแหน่งงานปัจจุบัน ระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษา รายได้ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และจำนวนบุคคลในอุปการะ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามรายการ (Check List) และกรอกรายละเอียดในช่องที่กำหนด จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อวัดทักษะทางการเงินด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านทัศนคติทางการเงิน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) เพื่อวัดทัศนคติและแนวความคิดทางการเงิน จำนวน 6 ข้อ คะแนนเต็ม 30 คะแนน โดยแบ่งระดับการวัดและเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	ทัศนคติเชิงบวก	ทัศนคติเชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
ค่อนข้างเห็นด้วย	4	2
เฉย ๆ	3	3
ไม่ค่อยเห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

การแปลความหมายของคะแนน ใช้เกณฑ์การคิดคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} = 0.8 \end{aligned}$$

โดยกำหนดคะแนนเฉลี่ยการประเมินผลแบบสอบถามด้านทัศนคติทางการเงิน ใช้เกณฑ์การคิดคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

คะแนน	ระดับคะแนนทัศนคติทางการเงิน
4.21 - 5.00	มีทัศนคติทางการเงินในเกณฑ์คะแนนระดับดีมาก
3.41 - 4.20	มีทัศนคติทางการเงินในเกณฑ์คะแนนระดับดี
2.61 - 3.40	มีทัศนคติทางการเงินในเกณฑ์คะแนนระดับปานกลาง
1.81 - 2.60	มีทัศนคติทางการเงินในเกณฑ์คะแนนระดับน้อย
1.00 - 1.80	มีทัศนคติทางการเงินในเกณฑ์คะแนนระดับน้อยมาก

ด้านพฤติกรรมทางการเงิน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) และแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check - List) เพื่อวัดระดับพฤติกรรมทางการเงิน โดยลักษณะคำถามจะเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริหารเงิน การใช้จ่ายเงิน การกู้ยืม และการออม จำนวน 11 ข้อ คะแนนเต็ม 32 คะแนน โดยแบ่งระดับการวัดและเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับการวัดและเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามที่เป็นแบบมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ

ระดับความคิดเห็น	พฤติกรรมทางการเงิน ที่ส่งผลเชิงบวก	พฤติกรรมทางการเงิน ที่ส่งผลเชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
ค่อนข้างเห็นด้วย	4	2
เฉย ๆ	3	3
ไม่ค่อยเห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

การแปลความหมายของคะแนน ใช้เกณฑ์การคิดคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} = 0.8 \end{aligned}$$

โดยกำหนดคะแนนเฉลี่ยการประเมินผลแบบสอบถามแบบมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert Scale) ด้านพฤติกรรมทางการเงิน ใช้เกณฑ์การคิดคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

คะแนน	ระดับคะแนนพฤติกรรมทางการเงิน
4.21 - 5.00	มีพฤติกรรมทางการเงินในเกณฑ์คะแนนระดับดีมาก
3.41 - 4.20	มีพฤติกรรมทางการเงินในเกณฑ์คะแนนระดับดี
2.61 - 3.40	มีพฤติกรรมทางการเงินในเกณฑ์คะแนนระดับปานกลาง
1.81 - 2.60	มีพฤติกรรมทางการเงินในเกณฑ์คะแนนระดับน้อย
1.00 - 1.80	มีพฤติกรรมทางการเงินในเกณฑ์คะแนนระดับน้อยมาก

ระดับการวัดและเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check - List) ให้เลือกพฤติกรรมทางการเงินที่ตรงกับตนเอง โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ลักษณะพฤติกรรม	ค่าน้ำหนักคะแนน
พฤติกรรมที่ส่งผลเชิงบวกทางการเงิน	ให้คะแนนเท่ากับ 1
พฤติกรรมที่ส่งผลเชิงลบทางการเงิน	ให้คะแนนเท่ากับ 0

ด้านความรู้ทางการเงิน ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และแบบถูกผิด (True - False) เพื่อวัดระดับความรู้ทางการเงิน โดยลักษณะคำถามจะเกี่ยวข้องกับความรู้ด้านการคำนวณ ความรู้ด้านดอกเบี้ย ความรู้ด้านการเงิน ความรู้ด้านการออม และการลงทุน จำนวน 10 ข้อ คะแนนเต็ม 10 คะแนน โดยแบ่งระดับการวัดและเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คำตอบ	ค่าน้ำหนักคะแนน
ตอบถูก	1
ตอบผิด	0
ไม่ทราบ	0

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเพื่อวัดความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน ด้านเงินออม และการลงทุน โดยลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบเติมคำตอบอย่างสั้น (Short Answer) และแบบตรวจสอบรายการ (Check - List) โดยมีรายละเอียดของแบบสอบถาม ดังนี้

ข้อที่ 1 ปัจจุบัน ท่านมีภาระค่าใช้จ่ายต่อเดือน เฉลี่ยจำนวนเท่าใด (ไม่รวมหนี้สิน และบัตรเครดิตที่ต้องชำระ)

โดยมีหลักเกณฑ์การคำนวณ ดังนี้

$$\text{อัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้} = \frac{\text{ค่าใช้จ่ายต่อเดือน}}{\text{รายรับรวมต่อเดือน}}$$

ข้อที่ 2 ปัจจุบัน ท่านต้องชำระหนี้สิน (เช่น ผ่อนบ้าน ผ่อนรถยนต์ จ่ายบัตรเครดิต เป็นต้น) ต่อเดือน เป็นจำนวนเงินเท่าใด

โดยมีหลักเกณฑ์การคำนวณ ดังนี้

ระดับหนี้สินที่เหมาะสม ควรมีค่าต่ำกว่าร้อยละ 35 และไม่ควรมีค่าเกินกว่าร้อยละ 45 ประเมินโดยใช้อัตราส่วนการชำระคืนหนี้สินจากรายได้ (ต่อเดือน) ดังนี้ (รัชนิกร วงศ์จันทร์, 2555)

$$\text{อัตราส่วนการชำระคืนหนี้สิน (ต่อเดือน)} = \frac{\text{เงินชำระคืนหนี้สินต่อเดือน}}{\text{รายรับรวมต่อเดือน}}$$

ข้อที่ 3 ปัจจุบัน หากท่านออกจากงาน ท่านคิดว่า เงินสด เงินฝากธนาคาร หรือสินทรัพย์พร้อมขาย (เช่น ทองคำ สลากออมสิน เป็นต้น) ที่ท่านมีอยู่ เพียงพอต่อการดำรงชีพได้กี่เดือน

โดยมีหลักเกณฑ์การประเมินผล ดังนี้

ระดับสภาพคล่องพื้นฐานที่เหมาะสม ควรมีค่าอยู่ระหว่าง 3-6 (รัชนิกร วงศ์จันทร์, 2555)

ข้อที่ 4 ปัจจุบัน ท่านมีการจัดสรรรายได้ในแต่ละเดือนเพื่อการออมหรือไม่ โดยกำหนดผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการจัดสรรรายได้ในแต่ละเดือนเพื่อการออม ระบุจำนวนเงินออม

โดยมีหลักเกณฑ์การคำนวณ ดังนี้

ระดับเงินออมที่เหมาะสม ควรมีค่ามากกว่าร้อยละ 10 ประเมินโดยใช้อัตราส่วนด้านการออม ดังนี้ (รัชนิกร วงศ์จันทร์, 2555)

$$\text{อัตราส่วนด้านการออม} = \frac{\text{เงินออมต่อเดือน}}{\text{รายได้รวมต่อเดือน}}$$

ข้อที่ 5 เงินสดส่วนที่เหลือ นอกเหนือจากการฝากเงินกับธนาคาร ท่านนำไปลงทุนในรูปแบบใดบ้าง

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแปลความหมายระดับทักษะการเงิน ด้านทัศนคติทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน และความรู้ทางการเงิน ใช้เกณฑ์การแปลความหมายระดับคะแนน โดยเทียบเคียงกับการแปลความหมายจากผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย ปี 2559 โดยธนาคารแห่งประเทศไทย [ธพท.] ซึ่งอ้างอิงจากการกำหนดเกณฑ์คะแนนของรายงาน OECD /INFE International Survey of Adult Financial Literacy Competencies, OECD, 2016 ดังนี้

ด้านทัศนคติทางการเงิน จำนวน 6 ข้อ คะแนนเต็ม 30 คะแนน แปลผลระดับทักษะทางการเงิน ดังนี้

คะแนน	ระดับคะแนนทัศนคติทางการเงิน
≥ 19	มีทัศนคติทางการเงินในเกณฑ์คะแนนระดับสูง
12 - 18	มีทัศนคติทางการเงินในเกณฑ์คะแนนระดับปานกลาง
≤ 11	มีทัศนคติทางการเงินในเกณฑ์คะแนนระดับต่ำ

ด้านพฤติกรรมทางการเงิน จำนวน 11 ข้อ คะแนนเต็ม 32 คะแนน แปลผลระดับพฤติกรรมทางการเงิน ดังนี้

คะแนน	ระดับคะแนนพฤติกรรมทางการเงิน
≥ 21	มีพฤติกรรมทางการเงินในเกณฑ์คะแนนระดับสูง
8 - 20	มีพฤติกรรมทางการเงินในเกณฑ์คะแนนระดับปานกลาง
≤ 7	มีพฤติกรรมทางการเงินในเกณฑ์คะแนนระดับต่ำ

ด้านความรู้ทางการเงิน จำนวน 10 ข้อ คะแนนเต็ม 10 คะแนน แปลผลระดับความรู้ทางการเงิน ดังนี้

คะแนน	ระดับคะแนนความรู้ทางการเงิน
≥ 7	มีความรู้ทางการเงินในเกณฑ์คะแนนระดับสูง
4 - 6	มีความรู้ทางการเงินในเกณฑ์คะแนนระดับปานกลาง
≤ 3	มีความรู้ทางการเงินในเกณฑ์คะแนนระดับต่ำ

ทักษะการเงินรวมซึ่งประกอบด้วย คะแนนด้านทัศนคติทางการเงิน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน และด้านความรู้ทางการเงิน คะแนนเต็ม 72 คะแนน แปลผลระดับทักษะทางการเงิน ดังนี้

คะแนน	ระดับคะแนนทักษะทางการเงิน
≥ 49	มีทักษะทางการเงินในเกณฑ์คะแนนระดับสูง
20 - 48	มีทักษะทางการเงินในเกณฑ์คะแนนระดับปานกลาง
≤ 19	มีทักษะทางการเงินในเกณฑ์คะแนนระดับต่ำ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีรายละเอียดของขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลจากทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมถึงเอกสาร ตำรา บทความ หนังสือ เอกสารทางวิชาการต่าง ๆ มากำหนดเป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม
2. กำหนดประเด็น ขอบเขต นิยาม หรือตัวแปร ของคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา
3. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา สังกัดการทำงานในปัจจุบัน ตำแหน่งงานปัจจุบัน ระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษา รายได้ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และจำนวนบุคคลในอุปการะ คำถามเกี่ยวกับการวัดทักษะทางการเงิน ด้านทัศนคติทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน ความรู้ทางการเงิน และคำถามเกี่ยวกับความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน ด้านเงินออม และด้านการลงทุน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล
4. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ภาษาที่ใช้ ความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการศึกษา และปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำ
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาจริง จำนวน 30 ชุด และนำมาทดสอบหาค่าความเชื่อมั่นที่มีระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient Alpha) ของ Cornbach's Alpha ต้องมีน้ำหนักมากกว่าหรือเท่ากับ 0.7 โดยค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เท่ากับ 0.726

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่ได้มาจากการเก็บข้อมูลด้วยตัวเอง โดยการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเป้าหมายจำนวน 400 คน

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งต่าง ๆ เช่น หนังสือ ตำราที่เกี่ยวข้อง บทความ วารสาร เอกสารงานวิจัยต่าง ๆ และวิทยานิพนธ์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการประกอบการวิจัย

3.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจะดำเนินการหลังจากการตรวจสอบข้อมูลในแบบสอบถามที่มีความถูกต้อง สมบูรณ์ และมีการแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก จากนั้นบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ โดยลงตามรหัสซึ่งได้มีกำหนดรหัสไว้ล่วงหน้าแล้ว เพื่อทำการประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS (Statistical Package for Social Sciences) ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic)

1. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา สังกัดการทำงานในปัจจุบัน ตำแหน่งงานปัจจุบัน ระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษา รายได้ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และจำนวนบุคคลในอุปการะ โดยนำมาแจกแจงจำนวนความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามส่วนที่ 2 เกี่ยวกับทักษะทางการเงิน ด้านทัศนคติทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน และความรู้ทางการเงิน โดยนำมาแจกแจงจำนวนความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) คำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามส่วนที่ 3 เกี่ยวกับความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน ด้านเงินออม และเงินลงทุน โดยนำมาแจกแจงจำนวนความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean)

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic)

1. ใช้วิธีการทดสอบ Independent Samples t-test สำหรับการเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปร สำหรับตัวแปรอิสระที่ถูกจำแนกเป็น 2 กลุ่ม และใช้ One-Way ANOVA สำหรับตัวแปรอิสระที่ถูกจำแนกมากกว่า 2 กลุ่ม กรณีพบความแตกต่างของตัวแปรรายกลุ่มจะทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ต่อไป ด้วยวิธี LSD (Fisher's Least-Significant Different)

2. ทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) และใช้เกณฑ์ในการแปลความหมาย (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2547 อ้างถึงใน เนาวรัตน์ ชุง, 2558, น. 111) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์	ระดับความสัมพันธ์
0.71 - 1.00	มีความสัมพันธ์ในระดับสูง
0.31 - 0.70	มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
0.01 - 0.30	มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ
0.00	ไม่มีความสัมพันธ์กัน

การแปลผลทิศทางความสัมพันธ์ พิจารณาโดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเป็นลบ หมายถึง มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม แต่หากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเป็นบวก หมายถึง มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

3. ใช้การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในการพยากรณ์ระดับความมั่งคั่งทางการเงินในด้านต่าง ๆ

บทที่ 4 ผลการศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับงานวิจัย เรื่องทักษะทางการเงินที่ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงินของกลุ่มวิชาชีพครู ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการเก็บแบบสอบถามที่ผ่านการคัดกรอง จำนวน 400 ชุด มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยผู้วิจัยมีการนำเสนอผลการวิเคราะห์ ดังนี้

4.1 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจะนำเสนอผลตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการแจกแจงจำนวนความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับทักษะทางการเงิน ด้านทัศนคติทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน และความรู้ทางการเงิน โดยใช้วิธีการแจกแจงจำนวนความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) คำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ระดับความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน ด้านเงินออม และด้านการลงทุน โดยใช้วิธีการแจกแจงจำนวนความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean)

ตอนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้วิธีการแจกแจงจำนวนความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	74	18.50
หญิง	326	81.50
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 326 คน คิดเป็นร้อยละ 81.50 และเพศชาย จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 18.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 25 ปี	28	7.00
25 - 35 ปี	151	37.75
36 - 45 ปี	123	30.75
มากกว่า 45 ปีขึ้นไป	98	24.50
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.2 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ อายุ 25 - 35 ปี จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 37.75 อายุ 36 - 45 ปี จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 30.75 อายุมากกว่า 45 ปีขึ้นไป จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5 และอายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โสด	192	48.00
สมรส / อยู่ด้วยกัน	187	46.75
หย่าร้าง / แยกกันอยู่ / หม้าย	21	5.25
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.3 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 48.00 สถานภาพสมรส หรืออยู่ด้วยกัน จำนวน 187 คน คิดเป็นร้อยละ 46.75 และสถานภาพหย่าร้าง แยกกันอยู่ หรือหม้าย จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.25 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	10	2.50
ปริญญาตรี	323	80.75
ปริญญาโท	67	16.75
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.4 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 323 คน คิดเป็นร้อยละ 80.75 ระดับปริญญาโท จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 16.75 และระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามสังกัดการทำงาน

สังกัดการทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สพป.	58	14.50
สพม.	78	19.50
กทม.	61	15.25
สช.	203	50.75
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.5 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ทำงานภายใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 50.75 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.) จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 19.50 สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร (กทม.) จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 15.25 และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (สพป.) จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 14.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ข้าราชการพลเรือน	2	0.50
ครูผู้ช่วย	53	13.25
ครู	252	63.00
ครูชำนาญการ	43	10.75
ครูชำนาญการพิเศษ	37	9.25
อื่น ๆ	13	3.25
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.6 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งครู จำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 63.00 ตำแหน่งครูผู้ช่วย จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.25 ตำแหน่งครูชำนาญการ จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 10.75 ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 9.25 ตำแหน่งอื่น ๆ เช่น ที่ปรึกษาวิชาการโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูอัตราจ้าง จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.25 และตำแหน่งข้าราชการพลเรือน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามระยะเวลาการทำงาน
ในหน่วยงานการศึกษา

ระยะเวลาทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 5 ปี	133	33.25
5 - 10 ปี	100	25.00
11 - 15 ปี	51	12.75
16 - 20 ปี	33	8.25
21 - 25 ปี	27	6.75
มากกว่า 25 ปีขึ้นไป	56	14.00
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.7 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานศึกษาน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 33.25 ระยะเวลา 5 - 10 ปี จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ระยะเวลามากกว่า 25 ปีขึ้นไป จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14.00 ระยะเวลา 11 - 15 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 12.75 ระยะเวลา 16 - 20 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.25 และระยะเวลา 21 - 25 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 6.75 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามจำนวนสมาชิก
ในครัวเรือน

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1 - 2 คน	64	16.00
3 - 4 คน	209	52.25
5 - 6 คน	110	27.50
มากกว่า 6 คนขึ้นไป	17	4.25
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.8 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3 - 4 คน จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 52.25 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนจำนวน 5 - 6 คน จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1 - 2 คน จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0 และจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากกว่า 6 คนขึ้นไป จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.25 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 15,000 บาท	9	2.25
15,000 - 30,000 บาท	318	79.50
30,001 - 45,000 บาท	35	8.75
45,001 - 60,000 บาท	28	7.00
มากกว่า 60,000 บาทขึ้นไป	10	2.50
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.9 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ 15,000 - 30,000 บาท จำนวน 318 คน คิดเป็นร้อยละ 79.5 รายได้ 30,001 - 45,000 บาท จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 8.75 รายได้ 45,001 - 60,000 บาท จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00 รายได้มากกว่า 60,000 บาทขึ้นไป จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50 และรายได้น้อยกว่า 15,000 บาท จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.25 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามจำนวนบุคคลในอุปการะ

จำนวนบุคคลในอุปการะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- ไม่มี -	202	50.50
1 - 2 คน	165	41.25
3 - 4 คน	31	7.75
มากกว่า 4 คนขึ้นไป	2	0.50
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.10 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่มีบุคคลในอุปการะ จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 50.50 มีบุคคลในอุปการะ 1 - 2 คน จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 41.25 มีบุคคลในอุปการะ 3 - 4 คน จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.75 และมีบุคคลในอุปการะมากกว่า 4 คนขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.50 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับทักษะทางการเงิน ด้านทัศนคติทางการเงิน ด้านพฤติกรรมการทางการเงิน และด้านความรู้ทางการเงิน โดยใช้วิธีการแจกแจงจำนวนความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่ามัธยฐาน (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทักษะทางการเงิน ด้านทัศนคติทางการเงิน จำแนกตามข้อความ

ทัศนคติทางการเงิน	ระดับคะแนน			
	\bar{X}	SD	แปลผล	อันดับ
1. การบริหารเงิน เป็นเรื่อง queทุกคนควรจะทำไม่ว่าจะรวยหรือจน	4.84	0.385	ดีมาก	1
2. หลักในการออมเงินที่ดี คือ รายได้หักเงินออมไว้ก่อน ส่วนที่เหลือจึงนำไปใช้จ่าย	4.49	0.732	ดีมาก	2
3. ท่านมีความสุขในการใช้เงินมากกว่าการเก็บออม	3.05	1.194	ปานกลาง	6
4. ท่านคิดถึงแต่เรื่องค่าใช้จ่ายในวันนี้ ส่วนวันหน้าค่อยคิดทีหลัง	3.66	1.249	ดี	5
5. ท่านมักคิดเสมอว่าหน้าที่ของเงิน มีไว้เพื่อใช้จ่ายเท่านั้น	3.83	1.181	ดี	4
6. ท่านคิดว่าการบริหารเงินเป็นเรื่องที่ยาก คนที่ไม่ได้เรียนด้านการเงินทำไม่ได้	3.95	1.098	ดี	3
ภาพรวม	3.97	0.666	ดี	-

หมายเหตุ ใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ และแปลผลข้อมูล ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.21 - 5.00	มีทัศนคติทางการเงินในเกณฑ์คะแนนระดับดีมาก
คะแนนเฉลี่ย 3.41 - 4.20	มีทัศนคติทางการเงินในเกณฑ์คะแนนระดับดี
คะแนนเฉลี่ย 2.61 - 3.40	มีทัศนคติทางการเงินในเกณฑ์คะแนนระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.81 - 2.60	มีทัศนคติทางการเงินในเกณฑ์คะแนนระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.80	มีทัศนคติทางการเงินในเกณฑ์คะแนนระดับน้อยมาก

จากตารางที่ 4.11 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีทัศนคติทางการเงินอยู่ในเกณฑ์คะแนนระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.97

เมื่อพิจารณาข้อความรายชื่อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า การบริหารเงินเป็นเรื่อง queทุกคนควรจะทำไม่ว่าจะรวยหรือจน มีทัศนคติทางการเงินอยู่ในเกณฑ์คะแนนระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.84 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.385 รองลงมา คือ หลักในการออมเงินที่ดี คือ รายได้หักเงินออมไว้ก่อน ส่วนที่เหลือจึงนำไปใช้จ่าย มีทัศนคติทางการเงินอยู่ในเกณฑ์คะแนนระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.732 ท่านคิดว่าการบริหารเงินเป็นเรื่องที่ยาก คนที่ไม่ได้เรียนด้านการเงินทำไม่ได้ มีทัศนคติทางการเงินอยู่ในเกณฑ์คะแนนระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.098 ท่านมักคิดเสมอว่าหน้าที่ของเงิน มีไว้เพื่อใช้จ่ายเท่านั้น มีทัศนคติทางการเงินอยู่ในเกณฑ์คะแนนระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.181 ท่านคิดถึงแต่เรื่องค่าใช้จ่ายในวันนี้ ส่วนวันหน้าค่อยคิดทีหลัง มีทัศนคติทางการเงินอยู่ในเกณฑ์คะแนนระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.66 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.249 และท่านมีความสุขในการใช้เงินมากกว่าการเก็บออม มีทัศนคติ

ทางการเงินอยู่ในเกณฑ์คะแนนระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.194 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของทักษะทางการเงิน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน จำแนกตามข้อคำถาม

พฤติกรรมทางการเงิน	ระดับคะแนน			
	\bar{X}	SD	แปลผล	อันดับ
7. ท่านมีการตั้งเป้าหมายทางการเงินเพื่อความมั่นคงในอนาคต และมุ่งมั่นที่จะทำตามเป้าหมายนั้น	4.52	0.596	ดีมาก	1
8. ท่านระวังเรื่องรายรับ และรายจ่ายของตนเองอยู่เสมอ	4.32	0.649	ดีมาก	3
9. ก่อนซื้อของทุกครั้ง ท่านจะคิดถึงถึงถึงความจำเป็น และความสามารถในการจ่าย	4.16	0.803	ดี	4
10. ท่านชำระค่าใช้จ่ายต่าง ๆ และเงินกู้ทุกประเภทตรงเวลาเสมอ	4.50	0.704	ดีมาก	2
11. หากต้องการซื้อสินค้าที่มีราคาแพง ท่านมักจะเลือกผ่อนชำระค่าสินค้าโดยใช้บัตรเครดิต ถึงแม้จะต้องเสียดอกเบี้ยก็ตาม	3.15	1.419	ปานกลาง	5
ภาพรวม	4.13	0.453	ดี	-

หมายเหตุ ใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ และแปลผลข้อมูล ดังนี้
 คะแนนเฉลี่ย 4.21 - 5.00 มีพฤติกรรมทางการเงินในเกณฑ์คะแนนระดับดีมาก
 คะแนนเฉลี่ย 3.41 - 4.20 มีพฤติกรรมทางการเงินในเกณฑ์คะแนนระดับดี
 คะแนนเฉลี่ย 2.61 - 3.40 มีพฤติกรรมทางการเงินในเกณฑ์คะแนนระดับปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ย 1.81 - 2.60 มีพฤติกรรมทางการเงินในเกณฑ์คะแนนระดับน้อย
 คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.80 มีพฤติกรรมทางการเงินในเกณฑ์คะแนนระดับน้อยมาก
 จากตารางที่ 4.12 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีพฤติกรรมทางการเงินอยู่ในเกณฑ์คะแนนระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 4.13

เมื่อพิจารณาข้อคำถามรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ท่านมีการตั้งเป้าหมายทางการเงินเพื่อความมั่นคงในอนาคต และมุ่งมั่นที่จะทำตามเป้าหมายนั้น มีพฤติกรรมทางการเงินอยู่ในเกณฑ์คะแนนระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.596 รองลงมาคือ ท่านชำระค่าใช้จ่ายต่าง ๆ และเงินกู้ทุกประเภทตรงเวลาเสมอ มีพฤติกรรมทางการเงินอยู่ในเกณฑ์คะแนนระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.704 ท่านระวังเรื่องรายรับและรายจ่ายของตนเองอยู่เสมอ มีพฤติกรรมทางการเงินอยู่ในเกณฑ์คะแนนระดับดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.649 ก่อนซื้อของทุกครั้ง ท่านจะคิดถึงถึงถึงความจำเป็นและความสามารถในการจ่ายเสมอ มีพฤติกรรมทางการเงินอยู่ในเกณฑ์คะแนนระดับดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.803 และหากต้องการซื้อสินค้าที่มีราคาแพง ท่านมักจะเลือกผ่อนชำระค่าสินค้าโดยใช้บัตรเครดิต ถึงแม้จะต้องเสียดอกเบี้ยก็ตาม

มีพฤติกรรมทางการเงินอยู่ในเกณฑ์คะแนนระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.419 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ ทักษะทางการเงิน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน ของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามคำถามข้อ 12 ท่านมีการจัดบันทึกงบประมาณรายรับ รายจ่ายในแต่ละเดือนหรือไม่

การจัดบันทึกงบประมาณรายรับ-รายจ่าย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มี	125	31.25
ไม่มี	275	68.75
รวม	400	100.00

ตารางที่ 4.14 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ ทักษะทางการเงิน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน ของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามคำถามข้อ 13 จากการจัดบันทึกงบประมาณรายรับ - รายจ่าย แผนการเงินของท่านตรงกับข้อใดมากที่สุด

แผนการเงิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ส่วนใหญ่ใช้จ่ายมากกว่างบประมาณที่ตั้งไว้	58	46.40
ส่วนใหญ่ใช้จ่ายน้อยกว่างบประมาณที่ตั้งไว้	17	13.60
ส่วนใหญ่ใช้จ่ายพอ ๆ กับงบประมาณที่ตั้งไว้	50	40.00
รวม	125	100.0

จากตารางที่ 4.13 - 4.14 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่มีการจัดบันทึกงบประมาณรายรับ รายจ่ายในแต่ละเดือน จำนวน 275 คน คิดเป็นร้อยละ 68.75 มีการจัดบันทึกงบประมาณรายรับ รายจ่ายในแต่ละเดือน จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 31.25

เมื่อพิจารณาแผนการเงินของผู้ที่มีการจัดบันทึกงบประมาณรายรับ รายได้ในแต่ละเดือน พบว่า ส่วนใหญ่ใช้จ่ายมากกว่างบประมาณที่ตั้งไว้ จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 46.40 รองลงมาคือ ส่วนใหญ่ใช้จ่ายพอ ๆ กับงบประมาณที่ตั้งไว้ จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 และส่วนใหญ่ใช้จ่ายน้อยกว่างบประมาณที่ตั้งไว้ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 13.60 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.15 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ ทักษะทางการเงิน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน ของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามคำถามข้อ 14 ในช่วง 1 ปี ที่ผ่านมา ท่านเคย ประสบปัญหาเงินไม่พอจ่ายหรือไม่

ประสบปัญหาทางการเงิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เคย	220	55.00
ไม่เคย	180	45.00
รวม	400	100.00

ตารางที่ 4.16 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ ทักษะทางการเงิน ด้านพฤติกรรมการเงิน ของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามคำถามข้อ 15 เมื่อท่านมีรายได้ไม่พอกับค่าใช้จ่าย ในแต่ละเดือน ท่านจะทำอย่างไร

การแก้ปัญหา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่สร้างหนี้เพิ่ม	(168)	(76.37)
- ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น	107	48.64
- ถอนเงินจากบัญชีเงินฝาก	29	13.18
- ทำงานล่วงเวลา / หารายได้พิเศษ	32	14.55
สร้างหนี้เพิ่ม	(52)	(23.63)
- ขอยืมจากครอบครัว/เพื่อน/เจ้านาย	11	5.00
- นำสิ่งของที่มีไปจำนำ / จำนอง	6	2.73
- ใช้บัตรเครดิตซื้อของ/กดเงินสดแทน	16	7.27
- กู้ยืมจากสหกรณ์ออมทรัพย์	17	7.73
- ใช้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลในระบบ	2	0.90
รวม	220	100.0

จากตารางที่ 4.15 - 4.16 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เคยประสบปัญหาเงินไม่พอใช้จ่าย จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 55.00 และไม่เคยประสบปัญหาเงินไม่พอใช้จ่าย จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00

เมื่อพิจารณาผู้ที่เคยประสบปัญหาเงินไม่พอใช้จ่าย พบว่า เมื่อประสบปัญหาเงินไม่พอใช้จ่าย ส่วนใหญ่แก้ปัญหาโดยการไม่สร้างหนี้เพิ่ม จำนวน 168 คน คิดเป็นร้อยละ 76.37 สร้างหนี้เพิ่มจำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 23.63 และเมื่อพิจารณาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่าเมื่อประสบปัญหาเงินไม่พอใช้จ่าย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เลือกใช้วิธีการลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นจำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 48.64 ทำงานล่วงเวลา หรือหารายได้พิเศษ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 14.55 ถอนเงินจากบัญชีเงินฝาก จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 13.18 กู้ยืมจากสหกรณ์ออมทรัพย์ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 7.73 ใช้บัตรเครดิตซื้อของ/กดเงินสดแทน จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 7.27 ขอยืมจากครอบครัว เพื่อน หรือเจ้านาย จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 นำสิ่งที่มีไปจำนำ/ จำนอง จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 2.73 และใช้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลในระบบ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.17 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ ทักษะทางการเงิน ด้านพฤติกรรมการเงิน ของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามคำถามข้อ 16 ปัจจุบันท่านมีการเก็บออมเงิน ในรูปแบบใดบ้าง

วิธีการเก็บออมเงิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- ไม่มีการเก็บออม	62	9.63
- เก็บไว้เป็นเงินสดที่บ้าน	83	12.89
- ออมผ่านบัญชีเงินฝากออมทรัพย์	231	35.87
- ออมผ่านบัญชีเงินฝากประจำ	84	13.04
- ออมในรูปแบบของประกันชีวิต	86	13.35
- ออมในรูปแบบของผลิตภัณฑ์ทางการเงิน เช่น สลากออมสิน / สลากออมทรัพย์ ธ.ก.ส.	77	11.96
- ออมในรูปแบบอื่น ๆ	21	3.26
รวม	644	100.00

หมายเหตุ สามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.17 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีการเลือกตอบทั้งหมด 644 ครั้ง โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวิธีการเก็บออมเงิน โดยออมผ่านบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 35.87 ออมในรูปแบบของประกันชีวิต จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 13.35 ออมผ่านบัญชีเงินฝากประจำ จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 13.04 เก็บเงินสดไว้ที่บ้าน จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 12.89 ออมในรูปแบบของผลิตภัณฑ์ทางการเงิน เช่น สลากออมสิน สลาก ธ.ก.ส. จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 11.96 และออมในรูปแบบอื่น ๆ จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 3.26 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.18 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ ทักษะทางการเงิน ด้านพฤติกรรมการเงิน ของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามคำถามข้อ 17 ปัจจุบัน ท่านมีการจัดสรรรายได้ ในแต่ละเดือนเพื่อการออมอย่างไร

การจัดสรรรายได้เพื่อการออม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีเก็บออม	62	15.50
นำเงินที่ได้รับไปใช้จ่ายใช้สอยก่อน ถ้ามีเหลือจึงเก็บออม	71	17.75
แบ่งส่วนของเงินที่ต้องการเก็บออมไว้ก่อน จากนั้นจึงนำส่วนที่เหลือไปใช้จ่ายใช้สอย	203	50.75
จัดสรรรายได้เพื่อการออมแบบไม่แน่นอน	64	16.00
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.18 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จัดสรรรายได้เพื่อการออม โดยแบ่งส่วนของเงินที่ต้องการเก็บออมไว้ก่อน จากนั้นจึงนำส่วนที่เหลือไปใช้จ่ายใช้สอย จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 50.75 นำเงินที่ได้รับไปใช้จ่ายใช้สอยก่อน ถ้ามีเหลือจึงเก็บออม จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 17.75 จัดสรรรายได้เพื่อการออมไม่แน่นอน จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.00 และ ไม่มีการเก็บออม จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 15.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ ทักษะทางการเงิน ด้านความรู้ทางการเงิน ของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามข้อความ

ข้อความ	ตอบถูก		ตอบผิด		ไม่ทราบ		รวม
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
18. สมมติว่าท่านยืมเงินเพื่อน จำนวน 100 บาท ในวันนี้ และ เพื่อนให้ท่านนำเงินมาคืน จำนวน 120 บาท ในอีก 1 ปีข้างหน้า ท่านคิดว่าท่านได้จ่าย ดอกเบี้ยให้แก่เพื่อนในการยืมเงินครั้งนี้เท่าไร	307	76.75	28	7.0	65	16.25	400 คน ร้อยละ 100
19. สมมติว่าท่านฝากเงินเข้าบัญชีออมทรัพย์ 100 บาท โดยจะได้ดอกเบี้ย 2% ต่อปี ธนาคารจ่ายดอกเบี้ยปีละ 1 ครั้ง และในระหว่างปีท่านไม่ได้ฝากเงินหรือถอนเงินออกจากบัญชีดังกล่าวเลย เมื่อครบ 1 ปี ท่านคิดว่าจะมีเงินในบัญชีรวมดอกเบี้ยเป็นเท่าไร	319	79.75 (3)	32	8.00	49	12.25	400 คน ร้อยละ 100
20. จากข้อ (19) ถ้าอัตราดอกเบี้ยถูกคิดแบบทบต้น เมื่อฝากครบ 5 ปี ท่านจะได้รับดอกเบี้ยรวมเป็นจำนวนเงินเท่าไร (ไม่มีการฝากเพิ่ม หรือถอนเงินเลย)	200	50.00	200	50.00 (1)			400 คน ร้อยละ 100

ตารางที่ 4.19 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ ทักษะทางการเงิน ด้านความรู้ทางการเงิน ของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามข้อความ (ต่อ)

ข้อความ	ตอบถูก		ตอบผิด		ไม่ทราบ		รวม
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	
21. การลงทุนแบบใดต่อไปนี้ สามารถนำมาหักลดหย่อน ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้	300	75.00	100	25.00 (3)			400 คน ร้อยละ 100
22. การลงทุนที่ให้ผลตอบแทนสูง มักมีความเสี่ยงที่สูง ด้วยเช่นกัน	377	94.25 (1)	4	1.00	19	4.75	400 คน ร้อยละ 100
23. อัตราเงินเฟ้อสูงขึ้น หมายถึง ต้นทุนค่าครองชีพ ก็สูงขึ้นเช่นเดียวกัน	344	86.00 (2)	22	5.50	34	8.50	400 คน ร้อยละ 100
24. เราสามารถกระจายความ เสี่ยงจากการลงทุน โดยเลือก วิธีการลงทุนในรูปแบบที่ หลากหลาย	303	75.75	34	8.50	63	15.75	400 คน ร้อยละ 100
25. การลงทุนในกองทุนรวม มี ความเสี่ยงน้อยกว่าการลงทุน ในพันธบัตรรัฐบาล	170	42.50	78	19.50	152	38.00 (2)	400 คน ร้อยละ 100
26. ผู้ที่มีเงินได้สุทธิ 150,000 บาทต่อปี ต้องเสียภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดา ในอัตรา ร้อยละ 5	147	36.75	95	23.75	158	39.50 (1)	400 คน ร้อยละ 100
27. การเปิดบัญชีเงินฝาก ประจำ สามารถทำบัตร ATM ได้เช่นเดียวกับการเปิดบัญชีเงิน ฝากออมทรัพย์	192	48.00	121	30.25 (2)	87	21.75 (3)	400 คน ร้อยละ 100

จากตารางที่ 4.19 เมื่อพิจารณาข้อคำถามที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า การลงทุนที่ให้ผลตอบแทนสูง มักมีความเสี่ยงที่สูงด้วยเช่นกัน เป็นข้อคำถามที่มีผู้ตอบถูกมากที่สุด จำนวน 377 คน คิดเป็นร้อยละ 94.25 รองลงมา คือ อัตราเงินเฟ้อสูงขึ้น หมายถึง ต้นทุนค่าครองชีพที่สูงขึ้นเช่นเดียวกัน จำนวน 344 คน คิดเป็นร้อยละ 86.00 และสมมติว่าท่านฝากเงินเข้าบัญชีออมทรัพย์ 100 บาท โดยจะได้ดอกเบี้ย 2% ต่อปี ธนาคารจ่ายดอกเบี้ยปีละ 1 ครั้ง และในระหว่างปีท่านไม่ได้ฝากเงินหรือถอนเงินออกจากบัญชีดังกล่าวเลย เมื่อครบ 1 ปี ท่านคิดว่าจะมีเงินในบัญชีรวมดอกเบี้ยเป็นเท่าไร จำนวน 319 คน คิดเป็นร้อยละ 79.75 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาข้อคำถามที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบผิด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ถ้าอัตราดอกเบี้ยถูกคิดแบบทบต้น เมื่อฝากครบ 5 ปี ท่านจะได้รับดอกเบี้ยรวมเป็นจำนวนเงินเท่าไร (ไม่มีการฝากเพิ่ม หรือถอนเงินเลย) เป็นข้อคำถามที่มีผู้ตอบผิดมากที่สุด จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา คือ การเปิดบัญชีเงินฝากประจำ สามารถทำบัตร ATM ได้เช่นเดียวกับการเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 30.25 และการลงทุนแบบใดต่อไปนี้สามารถนำมาหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้ จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาข้อคำถามที่ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ทราบคำตอบ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย พบว่า ผู้ที่มีเงินได้สุทธิ 150,000 บาทต่อปี ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในอัตราร้อยละ 5 จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 39.50 รองลงมา คือ การลงทุนในกองทุนรวม มีความเสี่ยงน้อยกว่าการลงทุนในพันธบัตรรัฐบาล จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 38.00 และการเปิดบัญชีเงินฝากประจำ สามารถทำบัตร ATM ได้เช่นเดียวกับการเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 21.75 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ค่าคะแนนสูงสุด และค่าคะแนนต่ำสุด ของระดับคะแนนทักษะทางการเงิน

ทักษะทางการเงิน	ระดับคะแนน				ร้อยละต่อคะแนนเต็ม	แปลผล
	คะแนนเต็ม	คะแนนสูงสุด	คะแนนต่ำสุด	เฉลี่ย		
ทักษะทางการเงินภาพรวม	72	68	38	54.27	75.38	สูง
- ด้านทัศนคติทางการเงิน	30	30	13	23.81	79.36	สูง
- ด้านพฤติกรรมทางการเงิน	32	31	14	23.82	74.42	สูง
- ด้านความรู้ทางการเงิน	10	10	2	6.65	66.48	ปานกลาง

หมายเหตุ ใช้เกณฑ์การแปลความหมายระดับคะแนนโดยเทียบเคียงกับการแปลความหมายจากผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย ปี 2559 โดยธนาคารแห่งประเทศไทย [รพท.] ซึ่งอ้างอิงจากการกำหนดเกณฑ์คะแนนของรายงาน OECD/INFE International Survey of Adult Financial Literacy Competencies, OECD, 2016

จากตารางที่ 4.20 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีทักษะทางการเงินอยู่ในระดับสูง โดยมีคะแนนทักษะการเงินในภาพรวม เฉลี่ยที่ 54.27 คะแนน จากคะแนนเต็ม 72 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 75.38 ของคะแนนเต็ม

เมื่อพิจารณาเรียงลำดับจากค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีคะแนนเฉลี่ยของทักษะทางการเงิน ด้านทัศนคติทางการเงิน สูงที่สุด มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 23.81 คะแนน จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 79.36 ของคะแนนเต็ม โดยมีคะแนนสูงสุดเท่ากับ 30 คะแนน และคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 13 คะแนน ซึ่งคะแนนเฉลี่ยด้านทัศนคติทางการเงินอยู่ในเกณฑ์คะแนนระดับสูง รองลงมา คือ ด้านพฤติกรรมทางการเงิน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 23.82 คะแนน จากคะแนนเต็ม 32 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 74.42 ของคะแนนเต็ม โดยมีคะแนนสูงสุดเท่ากับ 31 คะแนน และคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 14 คะแนน ซึ่งคะแนนเฉลี่ยด้านพฤติกรรมทางการเงินอยู่ในเกณฑ์คะแนนระดับสูง ด้านความรู้ทางการเงิน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 6.65 คะแนน จากคะแนนเต็ม 10 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 66.48 ของคะแนนเต็ม โดยมีคะแนนสูงสุดเท่ากับ 10 คะแนน และคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 2 คะแนน ซึ่งคะแนนเฉลี่ยด้านความรู้ทางการเงินอยู่ในเกณฑ์คะแนนระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ระดับความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน ด้านเงินออม และด้านการลงทุน โดยใช้วิธีการแจกแจงจำนวนความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean)

ตารางที่ 4.21 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามอัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้

อัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่าร้อยละ 25	39	9.75
ร้อยละ 25 - 50	198	49.50
ร้อยละ 51 - 75	127	31.75
มากกว่าร้อยละ 75 ขึ้นไป	36	9.00
รวม	400	100.00

จากตารางที่ 4.21 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอัตราส่วนภาระค่าใช้จ่ายต่อรายได้ต่อเดือน ร้อยละ 25 - 50 จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 49.50 รองลงมา คือ มีอัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ต่อเดือน ร้อยละ 51 - 75 จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 31.75 มีอัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ต่อเดือน น้อยกว่าร้อยละ 25 จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 9.75 และมีอัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ต่อเดือน มากกว่าร้อยละ 75 ขึ้นไป จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 9.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.22 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของอัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	น้อยกว่า ร้อยละ 25		ร้อยละ 25 - 50		ร้อยละ 51 - 75		มากกว่า ร้อยละ 75 ขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	เพศ									
ชาย	9	2.25	32	8.00	22	5.50	11	2.75	74	18.50
หญิง	30	7.50	166	41.50	105	26.25	25	6.25	326	81.50
รวม	39	9.75	198	49.50	127	31.75	36	9.00	400	100.00
อายุ										
ต่ำกว่า 25 ปี	2	0.50	9	2.25	13	3.25	4	1.00	28	7.00
25 - 35 ปี	16	4.00	67	16.75	54	13.50	14	3.50	151	37.75
36 - 45 ปี	11	2.75	70	17.50	35	8.75	7	1.75	123	30.75
มากกว่า 45 ปีขึ้นไป	10	2.50	52	13.00	25	6.25	11	2.75	98	24.50
รวม	39	9.75	198	49.50	127	31.75	36	9.00	400	100.00
สถานภาพ										
โสด	14	3.50	81	20.25	76	19.00	21	5.25	192	48.00
สมรส / อยู่ด้วยกัน	25	6.25	105	26.25	46	11.50	11	2.75	187	46.75
หย่าร้าง / แยกกันอยู่ / หม้าย	0	0.00	12	3.00	5	1.25	4	1.00	21	5.25
รวม	39	9.75	198	49.50	127	31.75	36	9.00	400	100.00

ตารางที่ 4.22 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของอัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	น้อยกว่า ร้อยละ 25		ร้อยละ 25 - 50		ร้อยละ 51 - 75		มากกว่า ร้อยละ 75 ขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา										
ต่ำกว่าปริญญาตรี	0	0.00	6	1.50	4	1.00	0	0.00	10	2.50
ปริญญาตรี	26	6.50	158	39.50	108	27.00	31	7.75	323	80.75
ปริญญาโท	13	3.25	34	8.50	15	3.75	5	1.25	67	16.75
รวม	39	9.75	198	49.50	127	31.75	36	9.00	400	100.00
สังกัดการทำงาน										
สพป.	7	1.75	28	7.00	19	4.75	4	1.00	58	14.50
สพม.	6	1.50	44	11.00	17	4.25	11	2.75	78	19.50
กทม.	13	3.25	39	9.75	9	2.25	0	0.00	61	15.25
สช.	13	3.25	87	21.75	82	20.50	21	5.25	203	50.75
รวม	39	9.75	198	49.50	127	31.75	36	9.00	400	100.00

ตารางที่ 4.22 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของอัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	น้อยกว่า		ร้อยละ 25 - 50		ร้อยละ 51 - 75		มากกว่า		รวม	
	ร้อยละ 25						ร้อยละ 75 ขึ้นไป			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่ง										
ข้าราชการพลเรือน	0	0.00	0	0.00	1	0.25	1	0.25	2	0.50
ครูผู้ช่วย	0	0.00	19	4.75	27	6.75	7	1.75	53	13.25
ครู	23	5.75	121	30.25	86	21.50	22	5.50	252	63.00
ครูชำนาญการ	8	2.00	25	6.25	7	1.75	3	0.75	43	10.75
ครูชำนาญการพิเศษ	8	2.00	25	6.25	4	1.00	0	0.00	37	9.25
อื่น ๆ	0	0.00	8	2.00	2	0.50	3	0.75	13	3.25
รวม	39	9.75	198	49.50	127	31.75	36	9.00	400	100.00
ระยะเวลาการทำงานในหน่วยงาน										
การศึกษา										
น้อยกว่า 5 ปี	9	2.25	50	12.50	62	15.50	12	3.00	133	33.25
5 - 10 ปี	14	3.50	53	13.25	22	5.50	11	2.75	100	25.00
11 - 15 ปี	1	0.25	32	8.00	13	3.25	5	1.25	51	12.75
16 - 20 ปี	6	1.50	18	4.50	9	2.25	0	0.00	33	8.25
21 - 25 ปี	4	1.00	14	3.50	7	1.75	2	0.50	27	6.75
มากกว่า 25 ปีขึ้นไป	5	1.25	31	7.75	14	3.50	6	1.50	56	14.00
รวม	39	9.75	198	49.50	127	31.75	36	9.00	400	100.00

ตารางที่ 4.22 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของอัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	น้อยกว่า ร้อยละ 25		ร้อยละ 25 - 50		ร้อยละ 51 - 75		มากกว่า ร้อยละ 75 ขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	จำนวนสมาชิก									
1 - 2 คน	2	0.50	31	7.75	24	6.00	7	1.75	64	16.00
3 - 4 คน	14	3.50	113	28.25	68	17.00	14	3.50	209	52.25
5 - 6 คน	20	5.00	51	12.75	26	6.50	13	3.25	110	27.50
มากกว่า 6 คนขึ้นไป	3	0.75	3	0.75	9	2.25	2	0.50	17	4.25
รวม	39	9.75	198	49.50	127	31.75	36	9.00	400	100.00
รายได้										
น้อยกว่า 15,000 บาท	4	1.00	1	0.25	1	0.25	3	0.75	9	2.25
15,000 - 30,000 บาท	20	5.00	152	38.00	116	29.00	30	7.50	318	79.50
30,001 - 45,000 บาท	5	1.25	23	5.75	6	1.50	1	0.25	35	8.75
45,001 - 60,000 บาท	7	1.75	16	4.00	3	0.75	2	0.50	28	7.00
มากกว่า 60,000 บาท ขึ้นไป	3	0.75	6	1.50	1	0.25	0	0.00	10	2.50
รวม	39	9.75	198	49.50	127	31.75	36	9.00	400	100.00

ตารางที่ 4.22 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของอัตราส่วนค่าใช้จ่ายต่อรายได้ ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	น้อยกว่า ร้อยละ 25		ร้อยละ 25 - 50		ร้อยละ 51 - 75		มากกว่า ร้อยละ 75 ขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
	จำนวนบุคคลในอุปการะ									
ไม่มี	17	4.25	85	21.25	82	20.50	18	4.50	202	50.50
1 - 2 คน	16	4.00	96	24.00	39	9.75	14	3.50	165	41.25
3 - 4 คน	6	1.50	16	4.00	6	1.50	3	0.75	31	7.75
มากกว่า 4 คนขึ้นไป	0	0.00	1	0.25	0	0.00	1	0.25	2	0.50
รวม	39	9.75	198	49.50	127	31.75	36	9.00	400	100.00

จากตารางที่ 4.22 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอัตราส่วนภาระค่าใช้จ่ายต่อรายได้ต่อเดือน ร้อยละ 25 - 50 จำนวน 198 คน

เมื่อพิจารณาผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอัตราส่วนภาระค่าใช้จ่ายต่อรายได้ต่อเดือน ร้อยละ 25 - 50 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 41.50 อายุ 36 - 45 ปี จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 สถานภาพสมรส หรืออยู่ด้วยกัน จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 26.25 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ 39.50 ทำงานภายใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 21.75 ตำแหน่งครู จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 30.25 ระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษา 5 - 10 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.25 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวน 3 - 4 คน จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 28.25 รายได้ 15,000 - 30,000 บาท จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 38.00 และมีบุคคลในอุปการะ จำนวน 1 - 2 คน จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 24.00

ตารางที่ 4.23 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามความเหมาะสมด้านสภาพคล่องพื้นฐาน

สภาพคล่องพื้นฐาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
0 - 2 เดือน	114	28.50
3 - 6 เดือน	169	42.25
มากกว่า 6 เดือนขึ้นไป	117	29.25
รวม	400	100.00

หมายเหตุ สภาพคล่องพื้นฐานที่เหมาะสมควรมีค่าอยู่ระหว่าง 3 - 6 เดือน (รัชนิกร วงศ์จันทร์, 2555)

จากตารางที่ 4.23 เมื่อพิจารณาจากข้อคำถาม ปัจจุบัน หากท่านออกจากงาน ท่านคิดว่า เงินสด เงินฝากธนาคาร หรือสินทรัพย์พร้อมขายที่ท่านมีอยู่เพียงพอต่อการดำรงชีพได้กี่เดือน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสภาพคล่องพื้นฐานอยู่ในระดับที่เหมาะสม 3 - 6 เดือน จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 42.25 ระดับสภาพคล่องพื้นฐานมากกว่า 6 เดือนขึ้นไป จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 29.25 และสภาพคล่องพื้นฐานอยู่ในระดับที่ไม่เหมาะสม 0 - 2 เดือน จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 28.50

ตารางที่ 4.24 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ ความเหมาะสมด้านสภาพคล่องพื้นฐาน
ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	0 - 2 เดือน		3 - 6 เดือน		มากกว่า 6 เดือนขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ								
ชาย	29	7.25	28	7.00	17	4.25	74	18.50
หญิง	85	21.25	141	35.25	100	25.00	326	81.50
รวม	114	28.50	169	42.25	117	29.25	400	100.00
อายุ								
ต่ำกว่า 25 ปี	10	2.50	13	3.25	5	1.25	28	7.00
25 - 35 ปี	56	14.00	71	17.75	24	6.00	151	37.75
36 - 45 ปี	30	7.50	57	14.25	36	9.00	123	30.75
มากกว่า 45 ปีขึ้นไป	18	4.50	28	7.00	52	13.00	98	24.50
รวม	114	28.50	169	42.25	117	29.25	400	100.00
สถานภาพ								
โสด	63	15.75	90	22.50	39	9.75	192	48.00
สมรส/อยู่ด้วยกัน	46	11.50	70	17.50	71	17.75	187	46.75
หย่าร้าง/แยกกันอยู่/ หม้าย	5	1.25	9	2.25	7	1.75	21	5.25
รวม	114	28.50	169	42.25	117	29.25	400	100.00
ระดับการศึกษา								
ต่ำกว่าปริญญาตรี	4	1.00	5	1.25	1	0.25	10	2.50
ปริญญาตรี	96	24.00	132	33.00	95	23.75	323	80.75
ปริญญาโท	14	3.50	32	8.00	21	5.25	67	16.75
รวม	114	28.50	169	42.25	117	29.25	400	100.00
สังกัดการทำงาน								
สพป.	16	4.00	27	6.75	15	3.75	58	14.50
สพม.	18	4.50	29	7.25	31	7.75	78	19.50
กทม.	6	1.50	24	6.00	31	7.75	61	15.25
สช.	74	18.50	89	22.25	40	10.00	203	50.75
รวม	114	28.50	169	42.25	117	29.25	400	100.00

ตารางที่ 4.24 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ ความเหมาะสมด้านสภาพคล่องพื้นฐาน
ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	0-2 เดือน		3-6 เดือน		มากกว่า 6 เดือนขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่ง								
ข้าราชการพลเรือน	1	0.25	1	0.25	0	0.00	2	0.50
ครูผู้ช่วย	18	4.50	25	6.25	10	2.50	53	13.25
ครู	80	20.00	108	27.00	64	16.00	252	63.00
ครูชำนาญการ	10	2.50	20	5.00	13	3.25	43	10.75
ครูชำนาญการพิเศษ	2	0.50	11	2.75	24	6.00	37	9.25
อื่น ๆ	3	0.75	4	1.00	6	1.50	13	3.25
รวม	114	28.50	169	42.25	117	29.25	400	100.00
ระยะเวลาการทำงาน								
ในหน่วยงานการศึกษา								
น้อยกว่า 5 ปี	51	12.75	64	16.00	18	4.50	133	33.25
5 - 10 ปี	25	6.25	42	10.50	33	8.25	100	25.00
11 - 15 ปี	17	4.25	23	5.75	11	2.75	51	12.75
16 - 20 ปี	7	1.75	14	3.50	12	3.00	33	8.25
21 - 25 ปี	5	1.25	7	1.75	15	3.75	27	6.75
มากกว่า 25 ปีขึ้นไป	9	2.25	19	4.75	28	7.00	56	14.00
รวม	114	28.50	169	42.25	117	29.25	400	100.00
จำนวนสมาชิก								
1 - 2 คน	25	6.25	23	5.75	16	4.00	64	16.0
3 - 4 คน	49	12.25	98	24.50	62	15.50	209	52.25
5 - 6 คน	31	7.75	46	11.50	33	8.25	110	27.50
มากกว่า 6 คนขึ้นไป	9	2.25	2	0.50	6	1.50	17	4.25
รวม	114	28.50	169	42.25	117	29.25	400	100.00

ตารางที่ 4.24 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ ความเหมาะสมด้านสภาพคล่องพื้นฐาน
ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	0-2 เดือน		3-6 เดือน		มากกว่า 6 เดือนขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายได้								
น้อยกว่า 15,000 บาท	3	0.75	5	1.25	1	0.25	9	2.25
15,000-30,000 บาท	104	26.00	140	35.00	74	18.50	318	79.50
30,001-45,000 บาท	5	1.25	16	4.00	14	3.50	35	8.75
45,001-60,000 บาท	1	0.25	6	1.50	21	5.25	28	7.00
มากกว่า 60,000 บาท	1	0.25	2	0.50	7	1.75	10	2.50
รวม	114	28.50	169	42.25	117	29.25	400	100.00
จำนวนบุคคลในอุปการะ								
ไม่มี	60	15.00	93	23.25	49	12.25	202	50.50
1 - 2 คน	47	11.75	71	17.75	47	11.75	165	41.25
3 - 4 คน	6	1.50	5	1.25	20	5.00	31	7.75
มากกว่า 4 คนขึ้นไป	1	0.25	0	0.00	1	0.25	2	0.50
รวม	114	28.50	169	42.25	117	29.25	400	100.00

จากตารางที่ 4.24 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสภาพคล่องพื้นฐานอยู่ในระดับที่เหมาะสม 3 - 6 เดือน จำนวน 169

เมื่อพิจารณาผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสภาพคล่องพื้นฐาน 3 - 6 เดือน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 35.25 อายุ 25 - 35 ปี จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 17.75 สถานภาพโสด จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 22.50 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 33.00 ทำงานภายใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 22.25 ตำแหน่ง ครู จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00 ระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษา น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 16.00 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวน 3 - 4 คน จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 24.50 รายได้ 15,000 - 30,000 บาท จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 และไม่มีบุคคลในอุปการะ จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 23.25

ตารางที่ 4.25 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามอัตราส่วนการชำระค่านี้นิสินจากรายได้

อัตราส่วนการชำระค่านี้นิสินจากรายได้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่าร้อยละ 35	266	66.50
ร้อยละ 35 - 45	56	14.00
มากกว่าร้อยละ 45 ขึ้นไป	78	19.50
รวม	400	100.0

หมายเหตุ อัตราส่วนการชำระค่านี้นิสินจากรายได้ต่อเดือน ควรมีค่าต่ำกว่าร้อยละ 35 และไม่ควรมีค่าเกินค่าร้อยละ 45 (รัชนิกร วงศ์จันทร์, 2555)

จากตารางที่ 4.25 เมื่อพิจารณาความเหมาะสมของอัตราส่วนการชำระค่านี้นิสินจากรายได้ต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอัตราส่วนการชำระค่านี้นิสินจากรายได้อยู่ในระดับที่เหมาะสม คือ น้อยกว่าร้อยละ 35 จำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 66.50 มีอัตราส่วนการชำระค่านี้นิสินจากรายได้ ร้อยละ 35 - 45 จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 14 และมีอัตราส่วนการชำระค่านี้นิสินจากรายได้ต่อเดือนในระดับที่ไม่เหมาะสม คือ มากกว่าร้อยละ 45 ขึ้นไป จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 19.50

ตารางที่ 4.26 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ อัตราส่วนการชำระค่านี้นิสินจากรายได้ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	น้อยกว่าร้อยละ 35		ร้อยละ 35 - 45		ร้อยละ 45 ขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ								
ชาย	45	11.25	9	2.25	20	5.00	74	18.50
หญิง	221	55.25	47	11.75	58	14.50	326	81.50
รวม	266	66.50	56	14.00	78	19.50	400	100.00
อายุ								
ต่ำกว่า 25 ปี	26	6.50	0	0.00	2	0.50	28	7.00
25 - 35 ปี	99	24.75	22	5.50	30	7.50	151	37.75
36 - 45 ปี	73	18.25	22	5.50	28	7.00	123	30.75
มากกว่า 45 ปีขึ้นไป	68	17.00	12	3.00	18	4.50	98	24.50
รวม	266	66.50	56	14.00	78	19.50	400	100.00

ตารางที่ 4.26 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ อัตราส่วนการชำระคืนหนี้สินจากรายได้
ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	น้อยกว่า ร้อยละ 35		ร้อยละ 35 - 45		ร้อยละ 45 ขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพ								
โสด	136	34.00	24	6.00	32	8.00	192	48.00
สมรส / อยู่ด้วยกัน	120	30.00	29	7.25	38	9.50	187	46.75
หย่าร้าง/แยกกันอยู่/หม้าย	10	2.50	3	0.75	8	2.00	21	5.25
รวม	266	66.50	56	14.00	78	19.50	400	100.00
ระดับการศึกษา								
ต่ำกว่าปริญญาตรี	8	2.00	0	0.00	2	0.50	10	2.50
ปริญญาตรี	218	54.50	44	11.00	61	15.25	323	80.75
ปริญญาโท	40	10.00	12	3.00	15	3.75	67	16.75
รวม	266	66.50	56	14.00	78	19.50	400	100.00
สังกัดการทำงาน								
สพป.	43	10.75	8	2.00	7	1.75	58	14.50
สพม.	45	11.25	19	4.75	14	3.50	78	19.50
กทม.	41	10.25	7	1.75	13	3.25	61	15.25
สช.	137	34.25	22	5.50	44	11.00	203	50.75
รวม	266	66.50	56	14.00	78	19.50	400	100.00
ตำแหน่ง								
ข้าราชการพลเรือน	2	0.50	0	0.00	0	0.00	2	0.50
ครูผู้ช่วย	38	9.50	5	1.25	10	2.50	53	13.25
ครู	167	41.75	38	9.50	47	11.75	252	63.00
ครูชำนาญการ	23	5.75	6	1.50	14	3.50	43	10.75
ครูชำนาญการพิเศษ	26	6.50	4	1.00	7	1.75	37	9.25
อื่น ๆ	10	2.50	3	0.75	0	0.00	13	3.25
รวม	266	66.50	56	14.00	78	19.50	400	100.00

ตารางที่ 4.26 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ อัตราส่วนการชำระคืนหนี้สินจากรายได้
ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	น้อยกว่า ร้อยละ 35		ร้อยละ 35 - 45		ร้อยละ 45 ขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาการทำงานใน								
หน่วยงานการศึกษา								
น้อยกว่า 5 ปี	96	24.00	12	3.00	25	6.25	133	33.25
5 - 10 ปี	56	14.00	25	6.25	19	4.75	100	25.00
11 - 15 ปี	36	9.00	4	1.00	11	2.75	51	12.75
16 - 20 ปี	21	5.25	2	0.50	10	2.50	33	8.25
21 - 25 ปี	19	4.75	5	1.25	3	0.75	27	6.75
มากกว่า 25 ปี ขึ้นไป	38	9.50	8	2.00	10	2.50	56	14.00
รวม	266	66.50	56	14.00	78	19.50	400	100.00
จำนวนสมาชิก								
1 - 2 คน	33	8.25	10	2.50	21	5.25	64	16.00
3 - 4 คน	141	35.25	30	7.50	38	9.50	209	52.25
5 - 6 คน	76	19.00	15	3.75	19	4.75	110	27.50
มากกว่า 6 คนขึ้นไป	16	4.00	1	0.25	0	0.00	17	4.25
รวม	266	66.50	56	14.00	78	19.50	400	100.00
รายได้								
น้อยกว่า 15,000 บาท	9	2.25	0	0.00	0	0.00	9	2.25
15,000 - 30,000 บาท	214	53.50	42	10.50	62	15.50	318	79.50
30,001 - 45,000 บาท	19	4.75	7	1.75	9	2.25	35	8.75
45,001 - 60,000 บาท	19	4.75	6	1.50	3	0.75	28	7.00
มากกว่า 60,000 บาทขึ้นไป	5	1.25	1	0.25	4	1.00	10	2.50
รวม	266	66.50	56	14.00	78	19.50	400	100.00
จำนวนบุคคลในอุปการะ								
ไม่มี	150	37.50	23	5.75	29	7.25	202	50.50
1 - 2 คน	99	24.75	23	5.75	43	10.75	165	41.25
3 - 4 คน	15	3.75	10	2.50	6	1.50	31	7.75
มากกว่า 4 คนขึ้นไป	2	0.50	0	0.00	0	0.00	2	0.50
รวม	266	66.50	56	14.00	78	19.50	400	100.00

จากตารางที่ 4.26 แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอัตราส่วนการชำระคืนหนี้สินจากรายได้ต่อเดือน ในระดับที่เหมาะสม คือ น้อยกว่าร้อยละ 35 จำนวน 266

เมื่อพิจารณาผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอัตราส่วนการชำระคืนหนี้สินจากรายได้ต่อเดือน น้อยกว่าร้อยละ 35 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 55.25 อายุ 25-35 ปี จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 24.75 สถานภาพโสด จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 34.00 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 54.5 ทำงานภายในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 34.25 ตำแหน่งครู จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 41.75 ระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษา น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 24.00 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวน 3 - 4 คน จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 35.25 รายได้ 15,000 - 30,000 บาท จำนวน 214 คน คิดเป็นร้อยละ 53.50 และไม่มีบุคคลในอุปการะ จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50

ตารางที่ 4.27 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกตามความเหมาะสมของอัตราส่วนด้านการออม

อัตราส่วนด้านการออม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่าร้อยละ 10	182	45.50
ร้อยละ 10 ขึ้นไป	218	54.50
รวม	400	100.00

หมายเหตุ อัตราส่วนด้านการออมที่เหมาะสม คือ ควรมีค่ามากกว่าร้อยละ 10 ของรายได้ (รัชนิกร วงศ์จันทร์, 2555)

จากตารางที่ 4.27 เมื่อพิจารณาความเหมาะสมของอัตราส่วนด้านการออม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอัตราส่วนด้านการออมอยู่ในระดับที่เหมาะสม คือ มากกว่าร้อยละ 10 ขึ้นไป จำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 54.50 และมีอัตราส่วนด้านการออมอยู่ในระดับที่ไม่เหมาะสม คือ น้อยกว่าร้อยละ 10 จำนวน 182 คน คิดเป็นร้อยละ 45.50

ตารางที่ 4.28 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ ความเหมาะสมของอัตราส่วนด้านการออมของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	น้อยกว่า ร้อยละ 10		ร้อยละ 10 ขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ						
ชาย	44	11.00	30	7.50	74	18.50
หญิง	138	34.50	188	47.00	326	81.50
รวม	182	45.50	218	54.50	400	100.00

ตารางที่ 4.28 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ ความเหมาะสมของอัตราส่วนด้านการรวม
ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	น้อยกว่า ร้อยละ 10		ร้อยละ 10 ขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ						
ต่ำกว่า 25 ปี	7	1.75	21	5.25	28	7.00
25 - 35 ปี	64	16.00	87	21.75	151	37.75
36 - 45 ปี	60	15.00	63	15.75	123	30.75
มากกว่า 45 ปีขึ้นไป	51	12.75	47	11.75	98	24.50
รวม	182	45.50	218	54.50	400	100.00
สถานภาพ						
โสด	86	21.50	106	26.50	192	48.00
สมรส / อยู่ด้วยกัน	83	20.75	104	26.00	187	46.75
หย่าร้าง / แยกกันอยู่ / หม้าย	13	3.25	8	2.00	21	5.25
รวม	182	45.50	218	54.50	400	100.00
ระดับการศึกษา						
ต่ำกว่าปริญญาตรี	4	1.00	6	1.50	10	2.50
ปริญญาตรี	147	36.75	176	44.00	323	80.75
ปริญญาโท	31	7.75	36	9.00	67	16.75
รวม	182	45.50	218	54.50	400	100.00
สังกัดการทำงาน						
สพป.	19	4.75	39	9.75	58	14.50
สพม.	35	8.75	43	10.75	78	19.50
กทม.	26	6.50	35	8.75	61	15.25
สช.	102	25.50	101	25.25	203	50.75
รวม	182	45.50	218	54.50	400	100.00

ตารางที่ 4.28 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ ความเหมาะสมของอัตราส่วนด้านการออม
ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	น้อยกว่า ร้อยละ 10		ร้อยละ 10 ขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่ง						
ข้าราชการพลเรือน	1	0.25	1	0.25	2	0.50
ครูผู้ช่วย	21	5.25	32	8.00	53	13.25
ครู	115	28.75	137	34.25	252	63.00
ครูชำนาญการ	26	6.50	17	4.25	43	10.75
ครูชำนาญการพิเศษ	16	4.00	21	5.25	37	9.25
อื่น ๆ	3	0.75	10	2.50	13	3.25
รวม	182	45.50	218	54.50	400	100.00
ระยะเวลาการทำงานในหน่วยงาน						
การศึกษา						
น้อยกว่า 5 ปี	55	13.75	78	19.50	133	33.25
5 - 10 ปี	41	10.25	59	14.75	100	25.00
11 - 15 ปี	26	6.50	25	6.25	51	12.75
16 - 20 ปี	16	4.00	17	4.25	33	8.25
21 - 25 ปี	19	4.75	8	2.00	27	6.75
มากกว่า 25 ปี ขึ้นไป	25	6.25	31	7.75	56	14.00
รวม	182	45.50	218	54.50	400	100.00
จำนวนสมาชิก						
1 - 2 คน	37	9.25	27	6.75	64	16.00
3 - 4 คน	89	22.25	120	30.00	209	52.25
5 - 6 คน	47	11.75	63	15.75	110	27.50
มากกว่า 6 คนขึ้นไป	9	2.25	8	2.00	17	4.25
รวม	182	45.50	218	54.50	400	100.00

ตารางที่ 4.28 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ ความเหมาะสมของอัตราส่วนด้านการออม
ของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	น้อยกว่า ร้อยละ 10		ร้อยละ 10 ขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
รายได้						
น้อยกว่า 15,000 บาท	4	1.00	5	1.25	9	2.25
15,000 - 30,000 บาท	141	35.25	177	44.25	318	79.50
30,001 - 45,000 บาท	21	5.25	14	3.50	35	8.75
45,001 - 60,000 บาท	9	2.25	19	4.75	28	7.00
มากกว่า 60,000 บาทขึ้นไป	7	1.75	3	0.75	10	2.50
รวม	182	45.50	218	54.50	400	100.00
จำนวนบุคคลในอุปการะ						
ไม่มี	85	21.25	117	29.25	202	50.50
1 - 2 คน	76	19.00	89	22.25	165	41.25
3 - 4 คน	19	4.75	12	3.00	31	7.75
มากกว่า 4 คนขึ้นไป	2	0.50	0	0.00	2	0.50
รวม	182	45.50	218	54.50	400	100.00

จากตารางที่ 4.28 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอัตราส่วนด้านการออม
ในระดับที่เหมาะสม คือ มีอัตราส่วนด้านการออมมากกว่าร้อยละ 10 ของรายได้ จำนวน 218 คน

เมื่อพิจารณาผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอัตราส่วนด้านการออมมากกว่าร้อยละ 10 ของรายได้
พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 47.00 อายุ 25 - 35 ปี จำนวน 87 คน
คิดเป็นร้อยละ 21.75 สถานภาพโสด จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 26.50 มีวุฒิการศึกษาระดับ
ปริญญาตรี จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 44.00 ทำงานภายใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริม
การศึกษาเอกชน (สช.) จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 25.25 ตำแหน่งครูจำนวน 137 คน คิดเป็น
ร้อยละ 34.25 ระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษา น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ
19.50 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3 - 4 คน จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 รายได้ 15,000 -
30,000 บาท จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 44.25 และไม่มีบุคคลในอุปการะ จำนวน 117 คน
คิดเป็นร้อยละ 29.25

ตารางที่ 4.29 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ ด้านการลงทุนของกลุ่มตัวอย่าง

การลงทุน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีการลงทุน	97	24.25
ไม่มีการลงทุน	303	75.75
รวม	400	100.00

ตารางที่ 4.30 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ ด้านการลงทุนของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนก

ประเภทการลงทุน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ทองคำ	38	35.18
หุ้นกู้	1	0.93
หุ้นสามัญ	14	12.96
กองทุนรวม	25	23.15
ธุรกิจส่วนตัว	29	26.85
อื่น ๆ	1	0.93
รวม	108	100.00

หมายเหตุ สามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตารางที่ 4.29 - 4.30 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ไม่มีการลงทุน จำนวน 303 คน คิดเป็นร้อยละ 75.75 มีการลงทุนจำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.25

เมื่อพิจารณารูปแบบของการลงทุน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีการเลือกตอบทั้งหมด 108 ครั้ง โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการลงทุน ส่วนใหญ่ลงทุนในรูปแบบ ทองคำ จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 35.15 ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 26.85 กองทุนรวม จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 23.15 หุ้นสามัญ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 12.96 หุ้นกู้ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.93 และอื่น ๆ จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.93 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.31 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ ด้านการลงทุนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม
ปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	ไม่มีการลงทุน		มีการลงทุน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ						
ชาย	62	15.50	12	3.00	74	18.50
หญิง	241	60.25	85	21.25	326	81.50
รวม	303	75.75	97	24.25	400	100.00

ตารางที่ 4.31 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ ด้านการลงทุนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม
ปัจจัยส่วนบุคคล (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ไม่มีการลงทุน		มีการลงทุน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ						
ต่ำกว่า 25 ปี	22	5.50	6	1.50	28	7.00
25 - 35 ปี	122	30.50	29	7.25	151	37.75
36 - 45 ปี	94	23.50	29	7.25	123	30.75
มากกว่า 45 ปีขึ้นไป	65	16.25	33	8.25	98	24.50
รวม	303	75.75	97	24.25	400	100.00
สถานภาพ						
โสด	157	39.25	35	8.75	192	48.00
สมรส / อยู่ด้วยกัน	132	33.00	55	13.75	187	46.75
หย่าร้าง / แยกกันอยู่ / หม้าย	14	3.50	7	1.75	21	5.25
รวม	303	75.75	97	24.25	400	100.00
ระดับการศึกษา						
ต่ำกว่าปริญญาตรี	6	1.50	4	1.00	10	2.50
ปริญญาตรี	249	62.25	74	18.50	323	80.75
ปริญญาโท	48	12.00	19	4.75	67	16.75
รวม	303	75.75	97	24.25	400	100.00
สังกัดการทำงาน						
สพป.	45	11.25	13	3.25	58	14.50
สพม.	65	16.25	13	3.25	78	19.50
กทม.	34	8.50	27	6.75	61	15.25
สช.	159	39.75	44	11.00	203	50.75
รวม	303	75.75	97	24.25	400	100.00
ตำแหน่ง						
ข้าราชการพลเรือน	1	0.25	1	0.25	2	0.50
ครูผู้ช่วย	44	11.00	9	2.25	53	13.25
ครู	202	50.50	50	12.50	252	63.00
ครูชำนาญการ	31	7.75	12	3.00	43	10.75
ครูชำนาญการพิเศษ	19	4.75	18	4.50	37	9.25
อื่น ๆ	6	1.50	7	1.75	13	3.25
รวม	303	75.75	97	24.25	400	100.00

ตารางที่ 4.31 แสดงจำนวนความถี่และค่าร้อยละ ด้านการลงทุนของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม
ปัจจัยส่วนบุคคล (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ไม่มีการลงทุน		มีการลงทุน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาการทำงานในหน่วยงาน						
การศึกษา						
น้อยกว่า 5 ปี	104	26.00	29	7.25	133	33.25
5 - 10 ปี	82	20.50	18	4.50	100	25.00
11 - 15 ปี	39	9.75	12	3.00	51	12.75
16 - 20 ปี	19	4.75	14	3.50	33	8.25
21 - 25 ปี	17	4.25	10	2.50	27	6.75
มากกว่า 25 ปีขึ้นไป	42	10.50	14	3.50	56	14.00
รวม	303	75.75	97	24.25	400	100.00
จำนวนสมาชิก						
1 - 2 คน	58	14.50	6	1.50	64	16.00
3 - 4 คน	146	36.50	63	15.75	209	52.25
5 - 6 คน	85	21.25	25	6.25	110	27.50
มากกว่า 6 คนขึ้นไป	14	3.50	3	0.75	17	4.25
รวม	303	75.75	97	24.25	400	100.00
รายได้						
น้อยกว่า 15,000 บาท	9	2.25	0	0.00	9	2.25
15,000 - 30,000 บาท	245	61.25	73	18.25	318	79.50
30,001 - 45,000 บาท	30	7.50	5	1.25	35	8.75
45,001 - 60,000 บาท	14	3.50	14	3.50	28	7.00
มากกว่า 60,000 บาทขึ้นไป	5	1.25	5	1.25	10	2.50
รวม	303	75.75	97	24.25	400	100.00
จำนวนบุคคลในอุปการะ						
ไม่มี	157	39.25	45	11.25	202	50.50
1 - 2 คน	123	30.75	42	10.50	165	41.25
3 - 4 คน	21	5.25	10	2.50	31	7.75
มากกว่า 4 คนขึ้นไป	2	0.50	0	0.00	2	0.50
รวม	303	75.75	97	24.25	400	100.00

จากตารางที่ 4.31 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ไม่มีการลงทุน จำนวน 303 คน คิดเป็นร้อยละ 75.75 มีการลงทุน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 24.25

เมื่อพิจารณาผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการลงทุน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 21.25 อายุมากกว่า 45 ปีขึ้นไป จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.25 สถานภาพสมรส หรืออยู่ด้วยกัน จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 13.75 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 18.50 ทำงานภายใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.00 ตำแหน่ง ครู จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 ระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษา น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 7.25 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3 - 4 คน จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 15.75 รายได้ 15,000 - 30,000 บาท จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 18.25 และไม่มีบุคคลในอุปการะ จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 11.25

ตอนที่ 4 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกัน ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงินที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.1 เพศที่ต่างกัน ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และด้านเงินออม แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.32 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และด้านเงินออม โดยจำแนกตามเพศ

ความมั่งคั่งทางการเงิน	เพศ	n	\bar{X}	SD	t	Sig.(2-tailed)
1. ด้านสภาพคล่อง	ชาย	74	4.93	5.30	-1.180	0.239
	หญิง	326	5.69	4.94		
2. ด้านหนี้สิน	ชาย	74	27.00	25.45	0.644	0.520
	หญิง	326	25.09	22.51		
3. ด้านเงินออม	ชาย	74	12.12	14.80	-0.284	0.777
	หญิง	326	12.64	10.48		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.32 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ t-test โดยวิธี Independent Sample t-test พบว่า เพศที่ต่างกัน ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และด้านเงินออม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 1.2 อายุที่ต่างกัน ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และด้านเงินออม แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.33 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และด้านเงินออม โดยจำแนกตามอายุ

ความมั่งคั่งทางการเงิน	อายุ	n	\bar{X}	SD	F	Sig
1. ด้านสภาพคล่อง	ต่ำกว่า 25 ปี	28	3.36	2.921	12.785	0.000**
	25 - 35 ปี	151	4.35	4.792		
	36 - 45 ปี	123	5.67	4.468		
	มากกว่า 45 ปีขึ้นไป	98	7.88	5.582		
	รวม	400	5.55	5.010		
2. ด้านหนี้สิน	ต่ำกว่า 25 ปี	28	9.30	16.365	5.704	0.001**
	25 - 35 ปี	151	25.92	22.444		
	36 - 45 ปี	123	28.87	23.456		
	มากกว่า 45 ปีขึ้นไป	98	25.01	23.489		
	รวม	400	25.44	23.062		
3. ด้านเงินออม	ต่ำกว่า 25 ปี	28	13.69	10.041	0.735	0.532
	25 - 35 ปี	151	13.14	12.584		
	36 - 45 ปี	123	11.31	9.169		
	มากกว่า 45 ปีขึ้นไป	98	12.84	12.296		
	รวม	400	12.54	11.381		

*, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 , 0.01

จากตารางที่ 4.33 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ f-test โดยวิธี One-Way ANOVA พบว่า อายุที่ต่างกัน ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง และหนี้สิน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สำหรับด้านเงินออม พบว่า อายุที่ต่างกัน ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านเงินออม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Fisher's Least-Significant Different) ผลการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ตามตารางที่ 4.34

ตารางที่ 4.34 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง และด้านหนี้สิน เป็นรายคู่ จำแนกตามอายุ

	ต่ำกว่า 25 ปี	25 - 35 ปี	36 - 45 ปี	มากกว่า 45 ปี ขึ้นไป
ด้านสภาพคล่อง				
ต่ำกว่า 25 ปี			-2.318*	-4.520**
25 - 35 ปี			-1.324*	-3.527**
36 - 45 ปี	2.318*	1.324*		-2.203**
มากกว่า 45 ปีขึ้นไป	4.520**	3.527**	2.203**	
ด้านหนี้สิน				
ต่ำกว่า 25 ปี		-16.611**	-19.567**	-15.703**
25 - 35 ปี	16.611**			
36 - 45 ปี	19.567**			
มากกว่า 45 ปีขึ้นไป	15.703**			

* , ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 , 0.01

จากตารางที่ 4.34 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงินด้านสภาพคล่อง จำแนกตามอายุ พบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน 5 คู่ ได้แก่ ช่วงอายุต่ำกว่า 25 ปี กับช่วงอายุมากกว่า 45 ปีขึ้นไป ช่วงอายุ 25 - 35 ปี กับช่วงอายุมากกว่า 45 ปีขึ้นไป และช่วงอายุ 36 - 45 ปี กับช่วงอายุมากกว่า 45 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ช่วงอายุต่ำกว่า 25 ปี กับช่วงอายุ 36 - 45 ปี และช่วงอายุ 25 - 35 ปี กับช่วงอายุ 36 - 45 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงินด้านหนี้สิน จำแนกตามอายุ พบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน 3 คู่ ได้แก่ ช่วงอายุต่ำกว่า 25 ปี กับช่วงอายุ 25 - 35 ปี ช่วงอายุต่ำกว่า 25 ปี กับช่วงอายุ 36 - 45 ปี และช่วงอายุต่ำกว่า 25 ปี กับช่วงอายุมากกว่า 45 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.3 สถานภาพที่ต่างกัน ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และด้านเงินออม แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.35 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และด้านเงินออม โดยจำแนกตามสถานภาพ

ความมั่งคั่งทางการเงิน	สถานภาพ	n	\bar{X}	SD	F	Sig
1. ด้านสภาพคล่อง	โสด	192	4.69	4.924	5.690	0.004**
	สมรส/อยู่ด้วยกัน	187	6.39	5.003		
	หย่าร้าง/แยกกันอยู่/หม้าย	21	6.00	4.743		
	รวม	400	5.55	5.010		
2. ด้านหนี้สิน	โสด	192	21.95	22.300	4.891	0.008**
	สมรส/อยู่ด้วยกัน	187	28.09	23.218		
	หย่าร้าง/แยกกันอยู่/หม้าย	21	33.76	24.356		
	รวม	400	25.44	23.062		
3. ด้านเงินออม	โสด	192	12.18	10.617	1.375	0.254
	สมรส/อยู่ด้วยกัน	187	13.29	12.206		
	หย่าร้าง/แยกกันอยู่/หม้าย	21	9.27	10.223		
	รวม	400	12.54	11.381		

*, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 , 0.01

จากตารางที่ 4.35 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ f-test โดยวิธี One-Way ANOVA พบว่า สถานภาพที่ต่างกันส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง และด้านหนี้สิน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สำหรับด้านเงินออม พบว่า สถานภาพที่ต่างกันส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านเงินออม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Fisher's Least-Significant Different) ผลการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ตามตารางที่ 4.36

ตารางที่ 4.36 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่องและ
ด้านหนี้สิน เป็นรายคู่ จำแนกตามสถานภาพ

	โสด	สมรส/อยู่ด้วยกัน	หย่าร้าง/แยกกันอยู่
ด้านสภาพคล่อง			
โสด		-1.703**	
สมรส / อยู่ด้วยกัน	1.703**		
หย่าร้าง / แยกกันอยู่			
ด้านหนี้สิน			
โสด		-6.138**	-11.809*
สมรส / อยู่ด้วยกัน	6.138**		
หย่าร้าง / แยกกันอยู่	11.809*		

*, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 , 0.01

จากตารางที่ 4.36 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงินด้านสภาพคล่อง จำแนกตามสถานภาพ พบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน 1 คู่ คือ สถานภาพโสด กับสถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านหนี้สิน จำแนกตามสถานภาพ พบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ คือ สถานภาพโสด กับสถานภาพสมรส/อยู่ด้วยกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสถานภาพโสด กับสถานภาพหย่าร้าง/แยกกันอยู่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.4 ระดับการศึกษาที่ต่างกัน ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่องด้านหนี้สิน และด้านเงินออม แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.37 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และด้านเงินออม โดยจำแนกตามระดับการศึกษา

ความมั่งคั่งทางการเงิน	ระดับการศึกษา	n	X	SD	F	Sig
1. ด้านสภาพคล่อง	ต่ำกว่าปริญญาตรี	10	3.20	3.225	1.524	0.219
	ปริญญาตรี	323	5.51	4.972		
	ปริญญาโท	67	6.10	5.349		
	รวม	400	5.55	5.010		
2. ด้านหนี้สิน	ต่ำกว่าปริญญาตรี	10	27.28	21.208	0.515	0.598
	ปริญญาตรี	323	24.87	23.608		
	ปริญญาโท	67	27.91	20.655		
	รวม	400	25.44	23.062		

ตารางที่ 4.37 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และด้านเงินออม โดยจำแนกตามระดับการศึกษา (ต่อ)

ความมั่งคั่งทางการเงิน	ระดับการศึกษา	N	\bar{X}	SD	F	Sig
3. ด้านเงินออม	ต่ำกว่าปริญญาตรี	10	13.26	10.968	0.100	0.905
	ปริญญาตรี	323	12.63	11.775		
	ปริญญาโท	67	12.02	9.480		
รวม		400	12.54	11.381		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.37 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ F-test โดยวิธี One-Way ANOVA พบว่า ระดับการศึกษาที่ต่างกันส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และด้านเงินออม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 1.5 สังกัดการทำงานที่ต่างกัน ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และด้านเงินออม แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.38 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และด้านเงินออม โดยจำแนกตามสังกัดการทำงาน

ความมั่งคั่งทางการเงิน	สังกัดการทำงาน	n	\bar{X}	SD	F	Sig
1. ด้านสภาพคล่อง	สพป.	58	4.81	4.431	7.979	0.000**
	สพม.	78	6.55	4.673		
	กทม.	61	7.82	4.467		
	สช.	203	4.70	5.194		
	รวม	400	5.55	5.010		
2. ด้านหนี้สิน	สพป.	58	20.07	21.703	1.271	0.284
	สพม.	78	25.62	21.278		
	กทม.	61	26.16	20.752		
	สช.	203	26.69	24.640		
	รวม	400	25.44	23.062		
3. ด้านเงินออม	สพป.	58	13.72	9.241	3.891	0.009**
	สพม.	78	12.71	11.636		
	กทม.	61	16.39	13.919		
	สช.	203	10.99	10.737		
	รวม	400	12.54	11.381		

*, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 , 0.01

จากตารางที่ 4.38 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ F-test โดยวิธี One-Way ANOVA พบว่า สังกัดการทำงานที่ต่างกัน ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง และด้านเงินออม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สำหรับด้านหนี้สิน พบว่า สังกัดการทำงานที่ต่างกัน ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านหนี้สิน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Fisher's Least-Significant Different) ผลการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ตามตารางที่ 4.39

ตารางที่ 4.39 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง และด้านเงินออม เป็นรายคู่ จำแนกตามสังกัดการทำงาน

	สปป.	สปม.	กทม.	สช.
ด้านสภาพคล่อง				
สปป.		-1.741*	-3.009**	
สปม.	1.741*			1.852**
กทม.	3.009**			3.120**
สช.		-1.852**	-3.120**	
ด้านเงินออม				
สปป.				
สปม.				
กทม.				5.408**
สช.			-5.408**	

*, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 , 0.01

จากตารางที่ 4.39 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง พบว่ามีความแตกต่างกัน จำนวน 4 คู่ ได้แก่ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (สปป.) กับสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร (กทม.) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สปม.) กับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) สังกัดสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร (กทม.) กับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (สปป.) กับสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สปม.) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านเงินออม พบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน 1 คู่ คือ สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร (กทม.) กับสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.6 ตำแหน่งที่ต่างกันส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และด้านเงินออมแตกต่างกัน

ตารางที่ 4.40 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และด้านเงินออม โดยจำแนกตามตำแหน่ง

ความมั่งคั่งทางการเงิน	ตำแหน่ง	n	\bar{X}	SD	F	Sig
1. ด้านสภาพคล่อง	ข้าราชการพลเรือน	2	2.00	1.414	6.246	0.000**
	ครูผู้ช่วย	53	4.28	3.929		
	ครู	252	5.15	4.973		
	ครูชำนาญการ	43	5.70	4.475		
	ครูชำนาญการพิเศษ	37	9.08	4.119		
	อื่น ๆ	13	8.62	8.252		
	รวม	400	5.55	5.010		
2. ด้านหนี้สิน	ข้าราชการพลเรือน	2	12.50	17.678	2.521	0.029*
	ครูผู้ช่วย	53	18.61	20.990		
	ครู	252	25.68	23.598		
	ครูชำนาญการ	43	34.57	22.788		
	ครูชำนาญการพิเศษ	37	24.92	22.067		
	อื่น ๆ	13	21.92	16.572		
	รวม	400	25.44	23.062		
3. ด้านเงินออม	ข้าราชการพลเรือน	2	13.22	7.819	1.761	0.120
	ครูผู้ช่วย	53	13.05	12.354		
	ครู	252	11.97	10.651		
	ครูชำนาญการ	43	10.60	10.209		
	ครูชำนาญการพิเศษ	37	17.21	15.613		
	อื่น ๆ	13	14.72	8.797		
	รวม	400	12.54	11.381		

*, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 , 0.01

จากตารางที่ 4.40 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ F-test โดยวิธี One-Way ANOVA พบว่า ตำแหน่งที่ต่างกัน ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง และด้านหนี้สิน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ สำหรับด้านเงินออม พบว่า ตำแหน่งที่ต่างกัน ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านเงินออม ไม่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Fisher's Least-Significant Different) ผลการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ตามตารางที่ 4.41

ตารางที่ 4.41 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่องและด้านหนี้สิน เป็นรายคู่ จำแนกตามตำแหน่ง

	ข้าราชการ พลเรือน	ครูผู้ช่วย	ครู	ครู ชำนาญการ	ครูชำนาญ การพิเศษ	อื่น ๆ
ด้านสภาพคล่อง						
ข้าราชการพลเรือน					-7.081*	
ครูผู้ช่วย					-4.798**	-4.332**
ครู					-3.934**	-3.469*
ครูชำนาญการ					-3.383**	
ครูชำนาญการพิเศษ	7.081*	4.798**	3.934**	3.383**		
อื่น ๆ		4.332**	3.469*			
ด้านหนี้สิน						
ข้าราชการพลเรือน						
ครูผู้ช่วย			-7.067*	-15.964**		
ครู		7.607*		-8.896*		
ครูชำนาญการ		15.964**	8.896*			
ครูชำนาญการพิเศษ						
อื่น ๆ						

*, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 , 0.01

จากตารางที่ 4.41 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน 6 คู่ ได้แก่ ตำแหน่งครูผู้ช่วย กับตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ ตำแหน่งครูผู้ช่วย กับตำแหน่งอื่น ๆ ตำแหน่งครู กับตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ และตำแหน่งครูชำนาญการ กับตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตำแหน่งข้าราชการพลเรือน กับตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ และตำแหน่งครู กับตำแหน่งอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านหนี้สิน จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน 3 คู่ ได้แก่ ตำแหน่งครูผู้ช่วย กับตำแหน่งครูชำนาญการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ตำแหน่งครูผู้ช่วย กับตำแหน่งครู ตำแหน่งครู กับตำแหน่งครูชำนาญการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.7 ระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษาที่ต่างกัน ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และด้านเงินออม แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.42 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และด้านเงินออม จำแนกตามระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษา

ความมั่งคั่งทางการเงิน	ระยะเวลาการทำงาน ในหน่วยงานการศึกษา	N	\bar{X}	SD	F	Sig
1. ด้านสภาพคล่อง	น้อยกว่า 5 ปี	133	3.89	4.644	7.613	0.000**
	5 - 10 ปี	100	5.82	4.626		
	11 - 15 ปี	51	4.96	4.228		
	16 - 20 ปี	33	6.36	4.561		
	21 - 25 ปี	27	7.70	4.898		
	มากกว่า 25 ปีขึ้นไป	56	8.04	6.009		
	รวม	400	5.55	5.010		
2. ด้านหนี้สิน	น้อยกว่า 5 ปี	133	21.07	22.134	2.562	0.027*
	5 - 10 ปี	100	30.36	22.670		
	11 - 15 ปี	51	24.21	23.336		
	16 - 20 ปี	33	31.64	22.808		
	21 - 25 ปี	27	21.87	21.242		
	มากกว่า 25 ปีขึ้นไป	56	26.21	25.002		
	รวม	400	25.44	23.062		
3. ด้านเงินออม	น้อยกว่า 5 ปี	133	12.57	11.629	0.715	0.613
	5 - 10 ปี	100	13.30	11.514		
	11 - 15 ปี	51	11.80	9.950		
	16 - 20 ปี	33	10.27	7.430		
	21 - 25 ปี	27	10.74	11.961		
	มากกว่า 25 ปีขึ้นไป	56	14.02	13.354		
	รวม	400	12.54	11.381		

*, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 , 0.01

จากตารางที่ 4.42 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ F-test โดยวิธี One-Way ANOVA พบว่า ระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษาที่ต่างกัน ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง และด้านหนี้สิน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ สำหรับด้านเงินออม พบว่า ระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษาที่ต่างกัน ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านเงินออม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Fisher's Least-Significant Different) ผลการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ตามตารางที่ 4.43

ตารางที่ 4.43 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง และ ด้านหนี้สิน เป็นรายคู่ จำแนกตามระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษา

	น้อยกว่า 5 ปี	5 - 10 ปี	11 - 15 ปี	16 - 20 ปี	21 - 25 ปี	มากกว่า 25 ปีขึ้นไป
ด้านสภาพคล่อง						
น้อยกว่า 5 ปี		-1.925**		-2.469**	-3.809**	-4.141**
5 - 10 ปี	1.925**					-2.216**
11 - 15 ปี					-2.743*	-3.075**
16 - 20 ปี	2.469**					
21 - 25 ปี	3.809**		2.743*			
มากกว่า 25 ปีขึ้นไป	4.141**	2.216**	3.075**			
ด้านหนี้สิน						
น้อยกว่า 5 ปี		-9.289**		-10.568*		
5 - 10 ปี	9.289**					
11 - 15 ปี						
16 - 20 ปี	10.568*					
21 - 25 ปี						
มากกว่า 25 ปีขึ้นไป						

*, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 , 0.01

จากตารางที่ 4.43 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงินด้านสภาพคล่อง จำแนกระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษา พบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน 7 คู่ ได้แก่ น้อยกว่า 5 ปี กับ 5 -10 ปี น้อยกว่า 5 ปี กับ 16 - 20 ปี น้อยกว่า 5 ปี กับ 21 - 25 ปี น้อยกว่า 5 ปี กับ มากกว่า 25 ปีขึ้นไป 5 - 10 ปี กับ มากกว่า 25 ปีขึ้นไป 11 - 15 ปี กับ มากกว่า 25 ปีขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 11 - 15 ปี กับ 21 - 25 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงินด้านหนี้สิน จำแนกระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษา พบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ น้อยกว่า 5 ปี กับ 5 - 10 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และน้อยกว่า 5 ปี กับ 16 - 20 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.8 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ต่างกัน ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และด้านเงินออม แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.44 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และด้านเงินออม
จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน

ความมั่งคั่งทางการเงิน	จำนวนสมาชิก ในครัวเรือน	n	\bar{X}	SD	F	Sig
1. ด้านสภาพคล่อง	1 - 2 คน	64	4.98	5.025	0.380	0.767
	3 - 4 คน	209	5.72	4.916		
	5 - 6 คน	110	5.61	5.172		
	มากกว่า 6 คนขึ้นไป	17	5.24	5.333		
	รวม	400	5.55	5.010		
2. ด้านหนี้สิน	1 - 2 คน	64	35.53	25.865	5.806	0.001**
	3 - 4 คน	209	24.53	22.685		
	5 - 6 คน	110	22.71	21.756		
	มากกว่า 6 คนขึ้นไป	17	16.28	12.504		
	รวม	400	25.44	23.062		
3. ด้านเงินออม	1 - 2 คน	64	9.33	9.420	2.759	0.042*
	3 - 4 คน	209	13.19	12.048		
	5 - 6 คน	110	13.67	11.201		
	มากกว่า 6 คนขึ้นไป	17	9.37	8.547		
	รวม	400	12.54	11.381		

*, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 , 0.01

จากตารางที่ 4.44 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ f-test โดยวิธี One-Way ANOVA พบว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ต่างกัน ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านหนี้สิน และด้านเงินออม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ สำหรับด้านสภาพคล่อง พบว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ต่างกัน ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงินด้านสภาพคล่อง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Fisher's Least-Significant Different) ผลการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ตามตารางที่ 4.45

ตารางที่ 4.45 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านหนี้สิน และด้านเงินออม เป็นรายคู่ จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน

	1-2 คน	3-4 คน	5-6 คน	มากกว่า 6 คน ขึ้นไป
ด้านหนี้สิน				
1 - 2 คน		11.007**	12.822**	19.259**
3 - 4 คน	-11.007**			
5 - 6 คน	-12.82**			
มากกว่า 6 คนขึ้นไป	-19.259**			
ด้านเงินออม				
1 - 2 คน		-3.858*	-4.337*	
3 - 4 คน	3.858*			
5 - 6 คน	4.337*			
มากกว่า 6 คนขึ้นไป				

*, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 , 0.01

จากตารางที่ 4.45 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงินด้านหนี้สิน จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน พบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน 3 คู่ ได้แก่ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1 - 2 คน กับจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3 - 4 คน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1 - 2 คน กับจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 5 - 6 คน และจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1 - 2 คน กับจำนวนสมาชิกในครัวเรือนมากกว่า 6 คนขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงินด้านเงินออม จำแนกตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน พบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1 - 2 คน กับจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3 - 4 คน และจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1 - 2 คน กับจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 5 - 6 คน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.9 รายได้ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และด้านเงินออม แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.46 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และด้านเงินออม โดยจำแนกตามรายได้

ความมั่งคั่งทางการเงิน	รายได้	N	\bar{X}	SD	F	Sig
1. ด้านสภาพคล่อง	น้อยกว่า 15,000 บาท	9	3.22	3.528	12.438	0.000**
	15,000 - 30,000 บาท	318	4.92	4.759		
	30,001 - 45,000 บาท	35	6.69	4.497		
	45,001 - 60,000 บาท	28	10.64	5.438		
	มากกว่า 60,000 บาทขึ้นไป	10	9.70	3.831		
	รวม	400	5.55	5.010		
2. ด้านหนี้สิน	น้อยกว่า 15,000 บาท	9	9.77	9.384	2.372	0.052
	15,000 - 30,000 บาท	318	25.11	23.101		
	30,001 - 45,000 บาท	35	31.28	24.938		
	45,001 - 60,000 บาท	28	22.74	21.578		
	มากกว่า 60,000 บาทขึ้นไป	10	37.00	20.121		
	รวม	400	25.44	23.062		
3. ด้านเงินออม	น้อยกว่า 15,000 บาท	9	8.015	6.280	6.862	0.000**
	15,000 - 30,000 บาท	318	12.31	11.043		
	30,001 - 45,000 บาท	35	9.32	6.999		
	45,001 - 60,000 บาท	28	22.19	16.077		
	มากกว่า 60,000 บาทขึ้นไป	10	8.24	8.877		
	รวม	400	12.54	11.381		

*, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 , 0.01

จากตารางที่ 4.46 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ F-test โดยวิธี One-Way ANOVA พบว่า รายได้ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง และด้านเงินออม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สำหรับด้านหนี้สิน พบว่า รายได้ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงินด้านหนี้สิน ไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Fisher's Least-Significant Different) ผลการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ตามตารางที่ 4.47

ตารางที่ 4.47 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง และ ด้านเงินออม จำแนกตามรายได้

	น้อยกว่า 15,000 บาท	15,000 - 30,000 บาท	30,001 - 45,000 บาท	45,001 - 60,000 บาท	มากกว่า 60,000 บาท ขึ้นไป
ด้านสภาพคล่อง					
น้อยกว่า 15,000 บาท				-7.421**	-6.478**
15,000 - 30,000 บาท			-1.771*	-5.728**	-4.785**
30,001 - 45,000 บาท		1.771*		-3.957**	
45,001 - 60,000 บาท	7.421**	5.728**	3.957**		
มากกว่า 60,000 บาทขึ้นไป	6.478**	4.785**			
ด้านเงินออม					
น้อยกว่า 15,000 บาท				-14.1795**	
15,000 - 30,000 บาท				-9.8814**	
30,001 - 45,000 บาท				-12.8716*	
45,001 - 60,000 บาท	14.1795**	9.8814**	12.8716**		13.958**
มากกว่า 60,000 บาทขึ้นไป				-13.9581**	

*, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 , 0.01

จากตารางที่ 4.47 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงินด้านสภาพคล่อง จำแนก รายได้ พบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน 6 คู่ ได้แก่ รายได้น้อยกว่า 15,000 บาท กับรายได้ 45,001 - 60,000 บาท รายได้น้อยกว่า 15,000 บาท กับรายได้มากกว่า 60,000 บาทขึ้นไป รายได้ 15,000 - 30,000 บาท กับรายได้ 45,001 - 60,000 บาท รายได้ 15,000 - 30,000 บาท กับรายได้มากกว่า 60,000 บาทขึ้นไป รายได้ 30,001 - 45,000 บาท กับรายได้ 45,001 - 60,000 บาท แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และรายได้ 15,000 - 30,000 บาท กับรายได้ 30,001 - 45,000 บาท แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงินด้านเงินออม จำแนกรายได้ พบว่า มีความ แตกต่างกันจำนวน 4 คู่ ได้แก่ รายได้น้อยกว่า 15,000 บาท กับรายได้ 45,001 - 60,000 บาท รายได้ 15,000 - 30,000 บาท กับรายได้ 45,001 - 60,000 บาท รายได้ 30,001 - 45,000 บาท กับ รายได้ 45,001 - 60,000 บาท และรายได้ 45,001 - 60,000 บาท กับรายได้มากกว่า 60,000 บาทขึ้นไป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 1.10 จำนวนบุคคลในอุปการะที่ต่างกัน ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และด้านเงินออม แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.48 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้สิน และด้านเงินออม จำแนกตามจำนวนบุคคลในอุปการะ

ความมั่งคั่งทางการเงิน	จำนวนบุคคล ในอุปการะ	n	\bar{X}	SD	F	Sig
1. ด้านสภาพคล่อง	-ไม่มี-	202	5.11	4.999	6.403	0.000**
	1 - 2 คน	165	5.39	4.469		
	3 - 4 คน	31	9.23	6.312		
	มากกว่า 4 คนขึ้นไป	2	6.50	7.778		
	รวม	400	5.55	5.010		
2. ด้านหนี้สิน	-ไม่มี-	202	20.81	22.039	5.991	0.001**
	1 - 2 คน	165	30.51	24.097		
	3 - 4 คน	31	29.22	18.232		
	มากกว่า 4 คนขึ้นไป	2	15.47	13.147		
	รวม	400	25.44	23.062		
3. ด้านเงินออม	-ไม่มี-	202	13.10	11.722	1.102	0.348
	1 - 2 คน	165	12.40	11.585		
	3 - 4 คน	31	10.33	7.336		
	มากกว่า 4 คนขึ้นไป	2	2.31	3.264		
	รวม	400	12.54	11.381		

*, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 , 0.01

จากตารางที่ 4.48 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ F-test โดยวิธี One-Way ANOVA พบว่า จำนวนบุคคลในอุปการะที่ต่างกัน ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง และด้านหนี้สิน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สำหรับด้านเงินออม พบว่า จำนวนบุคคลในอุปการะที่ต่างกัน ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านเงินออมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD (Fisher's Least-Significant Different) ผลการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ ตามตารางที่ 4.49

ตารางที่ 4.49 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง และ ด้านหนี้สิน เป็นรายคู่จำแนกตามจำนวนบุคคลในอุปการะ

	ไม่มี	1-2 คน	3-4 คน	มากกว่า 4 คน ขึ้นไป
ด้านสภาพคล่อง				
ไม่มี			-4.112**	
1 - 2 คน			-3.838**	
3 - 4 คน	4.112**	3.838**		
มากกว่า 4 คนขึ้นไป				
ด้านหนี้สิน				
ไม่มี			-9.701**	
1 - 2 คน	9.701**			
3 - 4 คน				
มากกว่า 4 คนขึ้นไป				

* , ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 , 0.01

จากตารางที่ 4.49 เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง จำแนกตามจำนวนบุคคลในอุปการะ พบว่ามีความแตกต่างกัน จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ไม่มีบุคคลในอุปการะ กับมีบุคคลในอุปการะ 3 - 4 คน และมีบุคคลในอุปการะ 1 - 2 คน กับมีบุคคลในอุปการะ 3 - 4 คน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านหนี้สิน จำแนกตามจำนวนบุคคลในอุปการะ พบว่า มีความแตกต่างกัน จำนวน 1 คู่ คือ ไม่มีบุคคลในอุปการะ กับมีบุคคลในอุปการะ 1 - 2 คน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นอกนั้นไม่แตกต่างกัน

ลำดับต่อไปเป็นการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Linear Regression) ดังนั้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระในระดับค่อนข้างสูง (Multicollinearity) ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) ของตัวแปรเป็นรายคู่โดยวิธี Pearson Correlation สามารถสรุปผลได้ดังตารางที่ 4.50 ดังนี้

ตารางที่ 4.50 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม

	ทัศนคติ	พฤติกรรม	ความรู้ทางการเงิน	สภาพคล่อง	หนี้สิน	เงินออม
ทัศนคติ	1					
พฤติกรรม	0.454 ^{**}	1				
ความรู้ทางการเงิน	0.331 ^{**}	0.143 ^{**}	1			
สภาพคล่อง	0.223 ^{**}	0.306 ^{**}	0.209 ^{**}	1		
หนี้สิน	-0.046	-0.204 ^{**}	-0.030	-0.094	1	
ด้านเงินออม	0.191 ^{**}	0.344 ^{**}	0.250 ^{**}	0.414 ^{**}	-0.375 ^{**}	1

*,**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01

จากตารางที่ 4.50 พบว่า การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation) ระหว่างตัวแปรทั้งหมด 15 คู่ มีค่าระหว่าง -0.375 ถึง 0.454 โดยที่ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จำนวน 12 คู่ และตัวแปรทุกคู่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ไม่เกิน 0.70 ทำให้ไม่เกิดปัญหา Multicollinearity

สมมติฐานที่ 2 ทักษะทางการเงิน มีผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน

สมมติฐานที่ 2.1 ทักษะทางการเงินด้านทัศนคติทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน และความรู้ทางการเงิน มีผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง ในทิศทางเดียวกัน

โดยมีแบบจำลองในการศึกษา ดังนี้

$$Y = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \epsilon$$

โดย Y = ความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง (สภาพคล่องพื้นฐาน)

X_1 = ทักษะทางการเงิน ด้านทัศนคติทางการเงิน

X_2 = ทักษะทางการเงิน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน

X_3 = ทักษะทางการเงิน ด้านความรู้ทางการเงิน

β_0 = ค่าคงที่ (Constant) ของสมการถดถอย

β_1 = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของทัศนคติทางการเงิน

β_2 = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของพฤติกรรมทางการเงิน

β_3 = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของความรู้ทางการเงิน

ϵ = ค่าความคาดเคลื่อน

ตารางที่ 4.51 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ ของทักษะทางการเงินที่มีผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง

ทักษะทางการเงิน	สภาพคล่อง			
	B	t	Sig.	Std. Error
(Constant)	-9.097	-4.528	0.000	2.009
ทัศนคติทางการเงิน	0.069	0.989	0.323	0.069
พฤติกรรมทางการเงิน	0.422	4.906	0.000**	0.086
ความรู้ทางการเงิน	0.445	3.096	0.002**	0.144
$R^2 = 0.124$ $F = 18.638$ $Sig = 0.000$				

*,** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01

จากตารางที่ 4.51 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ F statistic พบว่ามีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 สะท้อนให้เห็นว่าแบบจำลองในการศึกษานี้ มีผลต่อความมั่งคั่งทางการเงินด้านสภาพคล่อง โดยที่ทักษะการเงิน ด้านทัศนคติทางการเงิน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน และด้านความรู้ทางการเงิน สามารถพยากรณ์ระดับสภาพคล่องพื้นฐานได้ในอัตราร้อยละ 12.4

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ ของปัจจัยที่มีผลต่อความมั่งคั่งทางการเงินด้านสภาพคล่อง พบว่า พฤติกรรมทางการเงิน มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ 0.422 ค่า sig เท่ากับ 0.000 ด้านความรู้ทางการเงิน มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ 0.445 ค่า sig เท่ากับ

0.002 หมายความว่าพฤติกรรมทางการเงิน และความรู้ทางการเงิน มีผลต่อสภาพคล่องพื้นฐาน ในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สมมติฐานที่ 2.2 ทักษะทางการเงินด้านทัศนคติทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน และความรู้ทางการเงิน มีผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านหนี้สิน ในทิศทางตรงกันข้าม

โดยมีแบบจำลองในการศึกษา ดังนี้

$$Y = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \epsilon$$

โดย Y = ความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านหนี้สิน (อัตราส่วนการชำระคืนหนี้สินจากรายได้)

ตารางที่ 4.52 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณของทักษะทางการเงินที่มีผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านหนี้สิน

ทักษะทางการเงิน	หนี้สิน			
	B	t	Sig.	Std. Error
(Constant)	59.357	6.148	0.000	9.655
ทัศนคติทางการเงิน	0.377	1.129	0.260	0.334
พฤติกรรมทางการเงิน	-1.731	-4.184	0.000**	0.414
ความรู้ทางการเงิน	-0.252	-0.364	0.716	0.691
R² = 0.045 F = 6.159 Sig = 0.000				

*,** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01

จากตารางที่ 4.52 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ F statistic พบว่ามีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 สะท้อนให้เห็นว่าแบบจำลองในการศึกษานี้ มีผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านหนี้สิน โดยที่ทักษะการเงิน ด้านทัศนคติทางการเงิน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน และด้านความรู้ทางการเงิน สามารถพยากรณ์ระดับอัตราส่วนการชำระคืนหนี้สินจากรายได้ในอัตราร้อยละ 4.5

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ ของปัจจัยที่มีผลต่อความมั่งคั่งทางการเงินด้านหนี้สิน พบว่า พฤติกรรมทางการเงิน มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ -1.731 ค่า sig เท่ากับ 0.000 หมายความว่า พฤติกรรมทางการเงิน มีผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านหนี้สิน ในทิศทางตรงกันข้าม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สมมติฐานที่ 2.3 ทักษะทางการเงินด้านทัศนคติทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน และความรู้ทางการเงิน มีผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านเงินออม ในทิศทางเดียวกัน

โดยมีแบบจำลองในการศึกษา ดังนี้

$$Y = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \epsilon$$

โดย Y = ความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านเงินออม (อัตราส่วนด้านการออม)

ตารางที่ 4.53 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณของทักษะทางการเงินที่มีผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านเงินออม

ทักษะทางการเงิน	เงินออม			
	B	t	Sig.	Std. Error
(Constant)	-23.604	-5.283	0.000	4.468
ทัศนคติทางการเงิน	-0.078	-0.503	0.615	0.154
พฤติกรรมทางการเงิน	1.208	6.309	0.000**	0.191
ความรู้ทางการเงิน	1.390	4.345	0.000**	0.320
$R^2 = 0.160$ $F = 25.123$ $Sig = 0.000$				

*,** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01

จากตารางที่ 4.53 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ F statistic พบว่ามีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 สะท้อนให้เห็นว่าแบบจำลองในการศึกษานี้ มีผลต่อความมั่งคั่งทางการเงินด้านเงินออม โดยที่ทักษะการเงิน ด้านทัศนคติทางการเงิน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน และด้านความรู้ทางการเงิน สามารถพยากรณ์อัตราส่วนด้านการออม ในอัตราร้อยละ 16.0

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ ของปัจจัยที่มีผลต่อความมั่งคั่งทางการเงินด้านเงินออม พบว่า พฤติกรรมทางการเงิน มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ 1.208 ความรู้ทางการเงิน มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยเท่ากับ 1.390 ค่า sig เท่ากับ 0.000 หมายความว่าพฤติกรรมทางการเงิน และความรู้ทางการเงิน มีผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านเงินออม ในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยในครั้งนี้ เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อศึกษาทักษะทางการเงินที่ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ของกลุ่มวิชาชีพครู ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล และทักษะทางการเงิน ที่ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ของกลุ่มวิชาชีพครู ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรทางการศึกษาที่ประกอบอาชีพครู สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา [สพป.] สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา [สพม.] สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร [กทม.] และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน [สช.] ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 400 คน และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในงานวิจัย สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) โดยใช้ Independent Samples t-test สำหรับการเปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปรอิสระที่ถูกจำแนกเป็น 2 กลุ่ม และใช้ One-Way ANOVA สำหรับตัวแปรอิสระที่ถูกจำแนกมากกว่า 2 กลุ่ม กรณีพบความแตกต่างของตัวแปรรายกลุ่ม จะทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ต่อไป ด้วยวิธี LSD (Fisher's Least-Significant Different) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation) และใช้สมการถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Linear Regression) ในการทดสอบสมมติฐาน โดยสามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผล

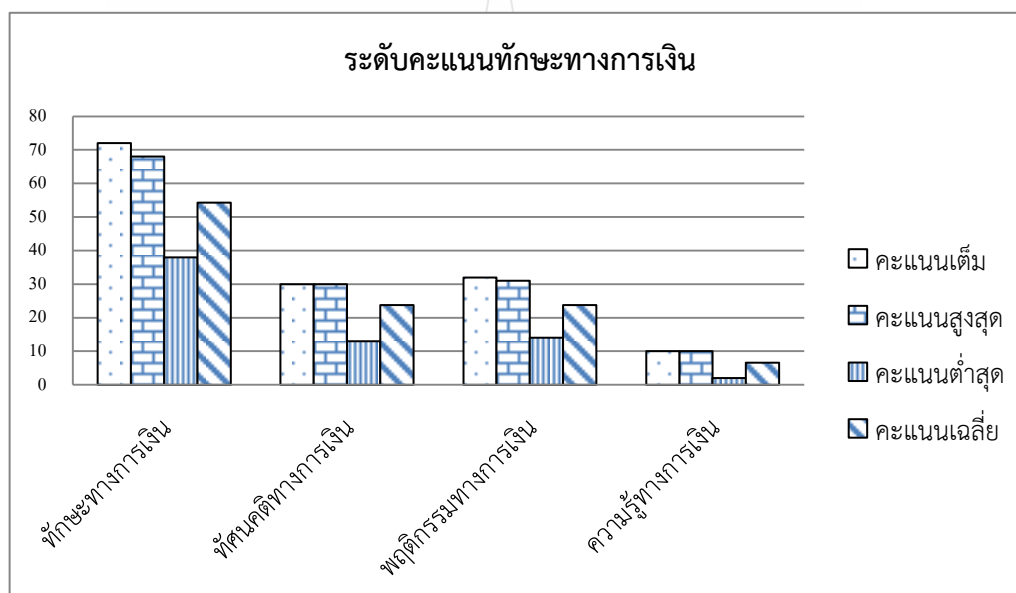
ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 81.5 อายุ 25 - 35 ปี คิดเป็นร้อยละ 37.75 สถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 48.00 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 80.75 ทำงานภายใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) คิดเป็นร้อยละ 50.75 ตำแหน่งครู คิดเป็นร้อยละ 63.00 มีระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษาน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.25 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3 - 4 คน คิดเป็นร้อยละ 52.25 มีรายได้ 15,000 - 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 79.5 ไม่มีบุคคลในอุปการะ คิดเป็นร้อยละ 50.50

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับทักษะทางการเงิน

ตารางที่ 5.1 ผลการวิเคราะห์ระดับทักษะทางการเงิน

ทักษะทางการเงิน	ระดับคะแนน				ร้อยละต่อคะแนนเต็ม	แปลผล
	คะแนนเต็ม	คะแนนสูงสุด	คะแนนต่ำสุด	คะแนนเฉลี่ย		
ทักษะทางการเงินภาพรวม	72	68	38	54.27	75.38	สูง
- ด้านทัศนคติทางการเงิน	30	30	13	23.81	79.36	สูง
- ด้านพฤติกรรมทางการเงิน	32	31	14	23.82	74.42	สูง
- ด้านความรู้ทางการเงิน	10	10	2	6.65	66.48	ปานกลาง

ภาพที่ 5.1 แสดงระดับคะแนนทักษะทางการเงิน ระดับทัศนคติทางการเงิน ระดับพฤติกรรมทางการเงิน และระดับความรู้ทางการเงิน

จากตารางที่ 5.1 และภาพที่ 5.1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับคะแนนทักษะทางการเงินอยู่ในเกณฑ์ระดับสูง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 54.27 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 75.38 ของคะแนนเต็ม

เมื่อเปรียบเทียบทักษะการเงินในแต่ละด้าน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีคะแนนเฉลี่ยในด้านทัศนคติทางการเงินสูงที่สุด โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 23.81 คิดเป็นร้อยละ 79.36 ของคะแนนเต็ม รองลงมาคือด้านพฤติกรรมทางการเงิน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 23.82 คิดเป็นร้อยละ 74.42 ของคะแนนเต็ม ซึ่งทักษะทางการเงินด้านทัศนคติทางการเงิน และด้านพฤติกรรมทางการเงิน อยู่ในเกณฑ์คะแนนระดับสูง ส่วนด้านความรู้ทางการเงิน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 6.65 คิดเป็นร้อยละ 66.48 ของคะแนนเต็ม ซึ่งอยู่ในเกณฑ์คะแนนระดับปานกลาง

1) ผลการวิเคราะห์ด้านทัศนคติทางการเงิน

ผลการวิเคราะห์ด้านทัศนคติทางการเงิน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีทัศนคติทางการเงินอยู่ในเกณฑ์คะแนนระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 3.97

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อคำถาม พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ การบริหารเงินเป็นเรื่องที่ทุกคนควรจะทำ ไม่ว่าจะรวยหรือจน มีทัศนคติทางการเงินอยู่ในเกณฑ์คะแนนระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.84 ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ ท่านมีความสุขในการใช้เงินมากกว่าการเก็บออม มีทัศนคติทางการเงินอยู่ในเกณฑ์คะแนนระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 สอดคล้องกับผลการสำรวจทักษะทางการเงินของชาวไทย ปี 2559 โดยธนาคารแห่งประเทศไทย [รพท.] ซึ่งพบว่าทักษะทางการเงิน ด้านทัศนคติทางการเงิน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นด้วยกับข้อความที่ว่า “มีความสุขในการใช้เงิน มากกว่าการเก็บออมเพื่ออนาคต” สะท้อนให้เห็นว่ามีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการออมน้อยที่สุด

2) ผลการวิเคราะห์ด้านพฤติกรรมทางการเงิน

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมทางการเงิน ข้อคำถามจะแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ แบบมาตรวัดของลิเคิร์ท (Likert Scale) และแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check - List) โดยผลการวิเคราะห์ข้อคำถามแบบ Likert Scale พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีพฤติกรรมทางการเงินอยู่ในเกณฑ์คะแนนระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 4.13

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรายข้อคำถาม พบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านมีการตั้งเป้าหมายทางการเงินเพื่อความมั่นคงในอนาคต และมุ่งมั่นที่จะทำตามเป้าหมายนั้น มีพฤติกรรมทางการเงินอยู่ในเกณฑ์คะแนนระดับดีมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 ส่วนข้อคำถามที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ หากต้องการซื้อสินค้าที่มีราคาแพง ท่านมักจะเลือกผ่อนชำระค่าสินค้าโดยใช้บัตรเครดิต ถึงแม้จะต้องเสียดอกเบี้ยก็ตาม มีพฤติกรรมทางการเงินอยู่ในเกณฑ์คะแนนระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15

เมื่อพิจารณาข้อคำถามแบบสอบถามแบบ Check - List ผลการวิเคราะห์ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่มีการจดบันทึกงบประมาณรายรับ รายจ่ายในแต่ละเดือน คิดเป็นร้อยละ 68.75 สำหรับผู้ที่มีการจดบันทึกงบประมาณรายรับ รายจ่ายในแต่ละเดือน พบว่าส่วนใหญ่ใช้จ่ายมากกว่างบประมาณที่ตั้งไว้ คิดเป็นร้อยละ 46.40

เมื่อพิจารณาข้อคำถามเกี่ยวกับการประสบปัญหาทางการเงิน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เคยประสบปัญหาเงินไม่พอใช้จ่าย คิดเป็นร้อยละ 55.00 และเมื่อประสบปัญหาเงินไม่พอใช้จ่าย ส่วนใหญ่แก้ปัญหาโดยการไม่สร้างหนี้เพิ่ม คิดเป็นร้อยละ 76.37 และเมื่อประสบปัญหาเงินไม่พอใช้จ่าย ค่าเฉลี่ยของวิธีแก้ไขปัญหาที่เลือกใช้สูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น คิดเป็นร้อยละ 48.64 ทำงานล่วงเวลา หรือหารายได้พิเศษ คิดเป็นร้อยละ 14.55 และถอนเงินจากบัญชีเงินฝาก คิดเป็นร้อยละ 13.18

เมื่อพิจารณาข้อคำถามเกี่ยวกับการออม พบว่า ค่าเฉลี่ยของวิธีการออมเงินที่ผู้ตอบแบบสอบถามใช้ในการเก็บออมสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ออมผ่านบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 35.87 ออมในรูปแบบของประกันชีวิต คิดเป็นร้อยละ 13.35 และออมผ่านบัญชี

เงินฝากประจำ คิดเป็นร้อยละ 13.04 โดยวิธีการจัดสรรรายได้เพื่อการออม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะแบ่งส่วนของเงินที่ต้องการเก็บออมไว้ก่อน จากนั้นจึงนำส่วนที่เหลือไปใช้จ่ายใช้สอย คิดเป็นร้อยละ 50.75 และผู้ตอบแบบสอบถามเกือบครึ่งหนึ่งที่ไม่มีการเก็บออม หรือจัดสรรรายได้เพื่อการออม โดยนำเงินที่ได้รับไปใช้จ่ายใช้สอยก่อน ถ้ามีเหลือจึงเก็บออม และจัดสรรรายได้เพื่อการออมแบบไม่แน่นอน คิดเป็นร้อยละ 49.25 ซึ่งถือว่าเป็นสัดส่วนที่ค่อนข้างสูง และถือเป็นกลุ่มเสี่ยงที่อาจมีเงินไม่พอใช้ในการดำรงชีพหลังเกษียณอายุการทำงาน

ทั้งนี้ ในภาพรวมของทักษะทางการเงิน ด้านพฤติกรรมทางการเงินของผลการวิจัยครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย ปี 2559 โดยธนาคารแห่งประเทศไทย [รพท.] ซึ่งพบว่า พฤติกรรมที่เป็นจุดอ่อนของคนไทย ได้แก่ เคยประสบปัญหาเงินไม่พอใช้จ่าย และไม่มีการจัดสรรเงินก่อนใช้ สำหรับด้านเงินออม พบว่า คนไทยกว่าหนึ่งในสามยังไม่มีเงินออม

3) ผลการวิเคราะห์ด้านความรู้ทางการเงิน

ผลการวิเคราะห์ด้านความรู้ทางการเงิน พบว่า ข้อคำถามที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบถูกสูงสุด คือ การลงทุนที่ให้ผลตอบแทนสูง มักมีความเสี่ยงที่สูงด้วยเช่นกัน ตอบถูกคิดเป็นร้อยละ 94.25 สำหรับข้อคำถามที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบผิดสูงสุด คือ ถ้าอัตราดอกเบี้ยถูกคิดแบบทบต้น เมื่อฝากครบ 5 ปี ท่านจะได้รับดอกเบี้ยรวมเป็นจำนวนเงินเท่าไร (ไม่มีการฝากเพิ่ม หรือถอนเงินเลย) ตอบผิดคิดเป็นร้อยละ 50.00 และเมื่อพิจารณาข้อคำถามที่ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ทราบคำตอบ สูงสุด คือ ผู้ที่มีเงินได้สุทธิ 150,000 บาทต่อปี ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในอัตราร้อยละ 5 ไม่ทราบคำตอบคิดเป็นร้อยละ 39.50 สอดคล้องกับผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทยปี 2559 โดยธนาคารแห่งประเทศไทย [รพท.] ซึ่งพบว่าคะแนนความรู้ทางการเงินของคนไทย มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง โดยหัวข้อที่ไม่เข้าใจมากที่สุด คือ การคำนวณดอกเบี้ยเงินฝากทบต้น เช่นเดียวกับการสำรวจเมื่อปี 2556

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ความมั่งคั่งทางการเงิน

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอัตราส่วนภาระค่าใช้จ่ายต่อรายได้ต่อเดือนร้อยละ 25 - 50 คิดเป็นร้อยละ 49.50 มีสภาพคล่องพื้นฐานอยู่ในระดับที่เหมาะสม คือ 3 - 6 เดือน คิดเป็นร้อยละ 42.25 มีอัตราส่วนการชำระหนี้สินจากรายได้อยู่ในระดับที่เหมาะสม คือ น้อยกว่า ร้อยละ 35 คิดเป็นร้อยละ 66.50 และมีอัตราส่วนด้านการออมอยู่ในระดับที่เหมาะสม คือ มากกว่าร้อยละ 10 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 54.50 ไม่มีการลงทุน คิดเป็นร้อยละ 75.75 สำหรับผู้ที่มีการลงทุน ส่วนใหญ่ลงทุนในรูปแบบ ทองคำ คิดเป็นร้อยละ 35.18

ส่วนที่ 4 อภิปรายผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกัน ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงินที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5.2 สรุปปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงินที่แตกต่างกัน

ปัจจัยส่วนบุคคล	ค่าสถิติ f-test		
	ด้านสภาพคล่อง	ด้านหนี้สิน	ด้านเงินออม
เพศ	-1.180	0.644	-0.284
อายุ	12.785**	5.704**	0.735
สถานภาพ	5.690**	4.891**	1.375
ระดับการศึกษา	1.524	0.515	0.100
สังกัดการทำงาน	7.979**	1.271	3.891**
ตำแหน่ง	6.246**	2.521*	1.761
ระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษา	7.613**	2.562*	0.715
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	0.380	5.806**	2.759*
รายได้	12.438**	2.372	6.862**
จำนวนบุคคลในอุปการะ	6.403**	5.991**	1.102

*,** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01

จากตารางที่ 5.2 พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกัน ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงินที่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกัน ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงินด้านสภาพคล่องแตกต่างกัน ได้แก่ อายุ สถานภาพ สังกัดการทำงาน ตำแหน่ง ระยะเวลาการทำงาน ในหน่วยงานการศึกษา รายได้ และจำนวนบุคคลในอุปการะ ปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกัน ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านหนี้สิน แตกต่างกัน ได้แก่ อายุ สถานภาพ ตำแหน่ง ระยะเวลาการทำงาน ในหน่วยงานการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และ จำนวนบุคคลในอุปการะ ปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกัน ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านเงินออม แตกต่างกัน ได้แก่ สังกัดการทำงาน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และรายได้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) ความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกัน ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่องแตกต่างกัน ได้แก่ อายุ สถานภาพ สังกัดการทำงาน ตำแหน่ง ระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษา รายได้ และจำนวนบุคคลในอุปการะ

เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี อายุ 25 - 35 ปี และ 36 - 45 ปี ส่วนใหญ่มีสภาพคล่องพื้นฐานอยู่ที่ 3 - 6 เดือน ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุมากกว่า 45 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่มีสภาพคล่องพื้นฐานมากกว่า 6 เดือนขึ้นไป ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง เป็นรายคู่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี กับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุมากกว่า 45 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง แตกต่างกันมากที่สุด โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี มีสภาพคล่องพื้นฐานน้อยกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุมากกว่า 45 ปีขึ้นไป

เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านสถานภาพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพโสด และหย่าร้าง แยกกันอยู่ หรือหม้าย ส่วนใหญ่มีสภาพคล่องพื้นฐานอยู่ที่ 3 - 6 เดือน ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพสมรส หรืออยู่ด้วยกัน ส่วนใหญ่มีสภาพคล่องพื้นฐานมากกว่า 6 เดือนขึ้นไป ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง เป็นรายคู่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพโสด มีสภาพคล่องพื้นฐานน้อยกว่าผู้ที่มีสถานภาพสมรส หรืออยู่ด้วยกัน

เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านสังกัดการทำงาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานภายใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (สพป.) และ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) ส่วนใหญ่มีสภาพคล่องพื้นฐานอยู่ที่ 3 - 6 เดือน ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานภายใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.) และสังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร (กทม.) ส่วนใหญ่มีสภาพคล่องพื้นฐานมากกว่า 6 เดือนขึ้นไป ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง เป็นรายคู่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานภายใต้สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร (กทม.) กับผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานภายใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) มีค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง แตกต่างกันอย่างมากที่สุด โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานภายใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) มีสภาพคล่องพื้นฐานน้อยกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานภายใต้สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร (กทม.)

เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านตำแหน่ง พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ดำรงตำแหน่ง ข้าราชการพลเรือน ครูผู้ช่วย ครู และครูชำนาญการ ส่วนใหญ่มีสภาพคล่องพื้นฐานอยู่ที่ 3 - 6 เดือน ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่ดำรงตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ ส่วนใหญ่มีสภาพคล่องพื้นฐานมากกว่า 6 เดือนขึ้นไป ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่องเป็นรายคู่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือน กับผู้ตอบแบบสอบถามที่ดำรงตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ มีค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง แตกต่างกันอย่างมากที่สุด โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือน มีสภาพคล่องพื้นฐานน้อยกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ดำรงตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ

เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษาน้อยกว่า 5 ปี 5 - 10 ปี 11 - 15 ปี และ 16 - 20 ปี ส่วนใหญ่มีสภาพคล่องพื้นฐานอยู่ที่ 3 - 6 เดือน ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษา 21 - 25 ปี และมากกว่า 25 ปีขึ้นไป ส่วนใหญ่มีสภาพคล่องพื้นฐานมากกว่า 6 เดือนขึ้นไป ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง เป็นรายคู่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษาน้อยกว่า 5 ปี กับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษามากกว่า 25 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง แตกต่างกันอย่างมากที่สุด โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่มี

ระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษาน้อยกว่า 5 ปี มีสภาพคล่องพื้นฐานน้อยกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษามากกว่า 25 ปีขึ้นไป

เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านรายได้ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้น้อยกว่า 15,000 บาท 15,000 - 30,000 บาท และ 30,001 - 45,000 บาท ส่วนใหญ่มีสภาพคล่องพื้นฐานอยู่ที่ 3 - 6 เดือน ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 45,001 - 60,000 บาท และ มากกว่า 60,000 บาทขึ้นไป ส่วนใหญ่มีสภาพคล่องพื้นฐานมากกว่า 6 เดือนขึ้นไป ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง เป็นรายคู่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้น้อยกว่า 15,000 บาท กับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 45,001 - 60,000 บาท มีค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง แตกต่างกันอย่างมากที่สุด โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้น้อยกว่า 15,000 บาท มีสภาพคล่องพื้นฐานน้อยกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 45,001 - 60,000 บาท

เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านจำนวนบุคคลในอุปการะ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีบุคคลในอุปการะ และมีบุคคลในอุปการะ 1 - 2 คน ส่วนใหญ่มีสภาพคล่องพื้นฐานอยู่ที่ 3 - 6 เดือน ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนบุคคลในอุปการะ 3 - 4 คน ส่วนใหญ่มีสภาพคล่องพื้นฐานอยู่ที่มากกว่า 6 เดือนขึ้นไป ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง เป็นรายคู่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีบุคคลในอุปการะ กับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนบุคคลในอุปการะ 3 - 4 คน มีค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง แตกต่างกันอย่างมากที่สุด โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีบุคคลในอุปการะ มีสภาพคล่องพื้นฐานน้อยกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนบุคคลในอุปการะ 3 - 4 คน

2) ความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านหนี้สิน

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกันส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านหนี้สิน แตกต่างกันได้แก่ อายุ สถานภาพ ตำแหน่ง ระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และ จำนวนบุคคลในอุปการะ

เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอัตราส่วนการชำระคืนหนี้สินจากรายได้ต่อเดือนน้อยกว่าร้อยละ 35 ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านหนี้สิน เป็นรายคู่ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี กับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 36 - 45 ปี มีค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านหนี้สิน แตกต่างกันอย่างมากที่สุด โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี มีอัตราส่วนการชำระคืนหนี้สินจากรายได้ต่อเดือนน้อยกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 36 - 45 ปี

เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านสถานภาพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอัตราส่วนการชำระคืนหนี้สินจากรายได้ต่อเดือนน้อยกว่าร้อยละ 35 ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านหนี้สิน เป็นรายคู่ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพโสด กับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพหย่าร้าง หรือแยกกันอยู่ มีค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านหนี้สิน แตกต่างกันอย่างมากที่สุด โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพโสด มีอัตราส่วนการชำระคืนหนี้สินจากรายได้ต่อเดือน น้อยกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีสถานภาพหย่าร้าง หรือแยกกันอยู่

เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านตำแหน่ง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอัตราส่วนการชำระคืนหนี้สินจากรายได้ต่อเดือนน้อยกว่าร้อยละ 35 ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านหนี้สิน เป็นรายคู่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วย กับผู้ตอบแบบสอบถามที่ดำรงตำแหน่งครูชำนาญการ มีค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านหนี้สิน แตกต่างกันอย่างมากที่สุด โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่ดำรงตำแหน่งครูผู้ช่วย มีอัตราส่วนการชำระคืนหนี้สินจากรายได้ต่อเดือนน้อยกว่าผู้ที่ดำรงตำแหน่งครูชำนาญการ

เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอัตราส่วนการชำระคืนหนี้สินจากรายได้ต่อเดือนน้อยกว่าร้อยละ 35 ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านหนี้สิน เป็นรายคู่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษาน้อยกว่า 5 ปี กับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษา 16 - 20 ปี มีค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านหนี้สิน แตกต่างกันอย่างมากที่สุด โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษาน้อยกว่า 5 ปี มีอัตราส่วนการชำระคืนหนี้สินจากรายได้ต่อเดือนน้อยกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษา 16 - 20 ปี

เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านจำนวนสมาชิกในครัวเรือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอัตราส่วนการชำระคืนหนี้สินจากรายได้ต่อเดือนน้อยกว่าร้อยละ 35 ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านหนี้สิน เป็นรายคู่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1 - 2 คน กับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 5 - 6 คน มีค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านหนี้สิน แตกต่างกันอย่างมากที่สุด โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1 - 2 คน มีอัตราส่วนการชำระคืนหนี้สินจากรายได้ต่อเดือนน้อยกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 5 - 6 คน

เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านจำนวนบุคคลในอุปการะ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอัตราส่วนการชำระคืนหนี้สินจากรายได้ต่อเดือนน้อยกว่าร้อยละ 35 ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านหนี้สิน เป็นรายคู่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีบุคคลในอุปการะ มีอัตราส่วนการชำระคืนหนี้สินจากรายได้ต่อเดือนน้อยกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีบุคคลในอุปการะจำนวน 1 - 2 คน

3) ความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านเงินออม

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกัน ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านเงินออม แตกต่างกัน ได้แก่ สังกัดการทำงาน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และรายได้

เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านสังกัดการทำงาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานภายใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (สพป.) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา (สพม.) และสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร (กทม.) ส่วนใหญ่มีอัตราส่วนการออมต่อเดือน ร้อยละ 10 ขึ้นไป ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานภายใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) ส่วนใหญ่มีอัตราส่วนการออมต่อเดือนน้อยกว่าร้อยละ 10 ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความ

มั่งคั่งทางการเงิน ด้านเงินออม เป็นรายคู่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำงานภายใต้สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) มีอัตราส่วนการออมต่อเดือนน้อยกว่าผู้ที่ทำงานภายใต้สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร (กทม.)

เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านจำนวนสมาชิกในครัวเรือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3 - 4 คน และ 5 - 6 คน ส่วนใหญ่มีอัตราส่วนการออมต่อเดือน ร้อยละ 10 ขึ้นไป ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1 - 2 คน และมากกว่า 6 คนขึ้นไป ส่วนใหญ่มีอัตราส่วนการออมต่อเดือนน้อยกว่าร้อยละ 10 ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านเงินออม เป็นรายคู่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1 - 2 คน กับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 5 - 6 คน มีค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านเงินออม แตกต่างกันมากที่สุด โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 1 - 2 คน มีอัตราส่วนการออมต่อเดือนน้อยกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 5 - 6 คน

เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านรายได้ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้น้อยกว่า 15,000 บาท 15,000 - 30,000 บาท และ 45,001 - 60,000 บาท ส่วนใหญ่มีอัตราส่วนการออมต่อเดือน ร้อยละ 10 ขึ้นไป ในขณะที่ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 30,001 - 45,000 บาท และมากกว่า 60,000 บาทขึ้นไป ส่วนใหญ่มีอัตราส่วนการออมต่อเดือนน้อยกว่าร้อยละ 10 ทั้งนี้เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านเงินออม เป็นรายคู่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้น้อยกว่า 15,000 บาท กับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 45,001 - 60,000 บาท มีค่าเฉลี่ยความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านเงินออม แตกต่างกันมากที่สุด โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้น้อยกว่า 15,000 บาท มีอัตราส่วนการออมต่อเดือนน้อยกว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีรายได้ 45,001-60,000 บาท

สมมติฐานข้อที่ 2 ทักษะทางการเงินที่แตกต่างกัน มีผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน

ตารางที่ 5.3 สรุปปัจจัยด้านทักษะทางการเงินที่ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน

ทักษะทางการเงิน	ค่าสัมประสิทธิ์ (B)		
	ด้านสภาพคล่อง	ด้านหนี้สิน	ด้านเงินออม
ด้านทัศนคติทางการเงิน	0.069	0.377	-0.078
ด้านพฤติกรรมทางการเงิน	0.422**	-1.731**	1.208**
ด้านความรู้ทางการเงิน	0.445**	-0.252	1.390**

*,** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01

จากตารางที่ 5.3 ทักษะทางการเงิน มีผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน โดยทักษะทางการเงินที่มีผลต่อความมั่งคั่งด้านสภาพคล่อง ได้แก่ ทักษะทางการเงินด้านพฤติกรรมทางการเงิน และด้านความรู้ทางการเงิน ทักษะทางการเงินที่มีผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านหนี้สิน ได้แก่ ทักษะทางการเงิน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน และทักษะทางการเงินที่มีผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านเงินออม ได้แก่ ทักษะทางการเงิน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน และด้านความรู้ทางการเงิน

ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า พฤติกรรมทางการเงินของบุคคล มีผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ทั้งด้านสภาพคล่อง ด้านหนี้ และด้านเงินออม โดยมีรายละเอียดดังนี้

ความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านสภาพคล่อง

สภาพคล่อง หมายถึง ความสามารถในการจัดการเงินสด เพื่อนำมาใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน และสำรองไว้เพื่อฉุกเฉิน โดยสภาพคล่องพื้นฐานที่เหมาะสม ควรมียุ่ระหว่าง 3-6 เดือน ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้ วิเคราะห์สภาพคล่องพื้นฐานจากข้อคำถาม ปัจจุบัน หากท่านออกจากงาน ท่านคิดว่าเงินสดเงินฝากธนาคาร หรือสินทรัพย์พร้อมขาย (เช่น ทองคำ สลากออมสิน) ที่ท่านมีอยู่เพียงพอต่อการดำรงชีพได้กี่เดือน และจากผลการวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีสภาพคล่องพื้นฐานอยู่ในระดับที่เหมาะสม 3 - 6 เดือน คิดเป็นร้อยละ 42.25 โดยทักษะทางการเงิน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน และความรู้ทางการเงิน มีผลต่อสภาพคล่องพื้นฐาน ในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ หากมีคะแนนพฤติกรรมทางการเงินเพิ่มขึ้น หรือมีคะแนนความรู้ทางการเงินเพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีสภาพคล่องพื้นฐานที่สูงขึ้นด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพงษ์ ต้นสุภาพ (2559) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลกระทบของการควบคุมตนเองที่มีต่อการออม กรณีศึกษาบุคลากรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า ระดับความรู้ทางการเงินมีผลทางบวกกับโอกาสที่จะมีเงินเพียงพอหลังจากเลิกทำงานประจำ

ความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านหนี้สิน

ความมั่งคั่งทางการเงินด้านหนี้สิน งานวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์จาก อัตราส่วนการชำระคืนหนี้สินจากรายได้ต่อเดือน (Debt service ratio) โดยสามารถคำนวณได้ดังนี้

อัตราส่วนการชำระคืนหนี้สินจากรายได้ต่อเดือน = เงินชำระคืนหนี้สินต่อเดือน / รายรับรวมต่อเดือน

โดยอัตราส่วนการชำระคืนหนี้สินจากรายได้ต่อเดือนจะแสดงถึงความสามารถในการชำระคืนหนี้สินจากรายได้รวมที่ได้รับ ซึ่งระดับหนี้สินที่เหมาะสม ควรมีค่าต่ำกว่าร้อยละ 35 และไม่ควรมีค่าเกินกว่าร้อยละ 45 และจากผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอัตราส่วนการชำระคืนหนี้สินจากรายได้อยู่ในระดับที่เหมาะสม คือ น้อยกว่าร้อยละ 35 คิดเป็นร้อยละ 66.50 โดยทักษะทางการเงิน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน เป็นปัจจัยที่มีผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านหนี้สิน แต่มีผลในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ หากมีคะแนนด้านพฤติกรรมทางการเงินสูงขึ้น ส่งผลให้มีอัตราส่วนการชำระคืนหนี้สินจากรายได้ลดลง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจวรรณ บุญคลี (2552) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของครู : ศึกษากรณีครูในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า หนี้สิน เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีวินัยทางการเงินของครู

ความมั่งคั่งทางการเงิน ด้านเงินออม

การออมเงิน คือ การที่บุคคลยอมเสียสละเงินในส่วนที่สามารถนำไปใช้จ่ายได้ในทันที ณ ปัจจุบันมาเก็บไว้ เพื่อใช้จ่ายในอนาคตเมื่อยามเกษียณอายุ หรือเมื่อยามเกิดเหตุฉุกเฉินขึ้น โดยอัตราส่วนการออมสามารถคำนวณได้ ดังนี้

อัตราส่วนการออม = เงินออมต่อเดือน/รายได้รวมต่อเดือน

อัตราส่วนด้านการออมที่เหมาะสม ควรมีค่ามากกว่าร้อยละ 10 ของรายได้ และจากผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอัตราส่วนด้านการออมอยู่ในระดับที่เหมาะสม คือ

มากกว่า ร้อยละ 10 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 54.50 โดยทักษะการเงินด้านพฤติกรรมทางการเงิน และความรู้ทางการเงิน เป็นปัจจัยที่มีผลต่ออัตราส่วนด้านการออม ในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ หากมีคะแนนพฤติกรรมทางการเงินเพิ่มขึ้น หรือมีคะแนนความรู้ทางการเงินเพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีอัตราส่วนด้านการออมที่เพิ่มขึ้นด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ กรณิกา วาระวิเศษณี (2560) ซึ่งได้ทำการศึกษา เรื่อง ความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของพนักงานในสถาบันการเงิน กรณีศึกษาจากพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ ผลการศึกษาพบว่า พนักงานที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านหนี้สิน และด้านเงินออมที่เหมาะสม มีคะแนนความรู้ทางการเงินสูงกว่าพนักงานที่มีความอยู่ดีมีสุขทางการเงินด้านหนี้สินและด้านเงินออมในระดับที่ไม่เหมาะสม

5.2 ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

5.2.1 ผู้ตอบแบบสอบถามมีทักษะทางการเงิน ด้านความรู้ทางการเงิน อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการส่งเสริมและให้ความรู้พื้นฐานทางการเงิน การวางแผนทางการเงิน รวมถึงความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ทางการเงินในด้านต่างๆ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง

5.2.2 การมีสภาพคล่องทางการเงินสำหรับนำมาใช้จ่ายในชีวิตประจำวันและสำรองไว้เผื่อฉุกเฉิน ในระดับสูงเป็นเรื่องที่ดี แต่อย่างไรก็ตาม การมีสินทรัพย์สภาพคล่องในสัดส่วนที่มากเกินไปจะทำให้เสียโอกาสในการได้รับผลตอบแทนในอัตราที่สูงขึ้น ดังนั้นจึงควรมีการจัดสรรรายได้สำหรับการลงทุน เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนที่สูงขึ้น

5.2.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการส่งเสริม ให้ความรู้ เกี่ยวกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล ทั้งด้านการเงิน การออม การลงทุน และการบริหารความเสี่ยงจากการลงทุน เพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรทางการศึกษา รวมถึงอาจสอดแทรกความรู้ในชั้นเรียน เพื่อปลูกฝังพฤติกรรมทางการเงินที่ดี ตั้งแต่เริ่มเข้ารับการศึกษา

5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคต

5.4.1 การวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์เท่านั้น ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ทราบข้อมูลเชิงลึก สำหรับนำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมด้วย

5.4.2 การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาทักษะทางการเงินที่ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงินของกลุ่มวิชาชีพครู ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเท่านั้น ดังนั้นจึงควรศึกษาเพิ่มเติมในเขตพื้นที่อื่น ๆ หรือกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เปรียบเทียบและสรุปผลการวิจัยต่อไป

บรรณานุกรม

- กรณีกา วาระวิชนี. (2560). **ความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของพนักงานในสถาบันการเงิน กรณีศึกษาจากพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์.** (การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ).
- กฤษฎา เสกตระกูล. (2553). การวางแผนการเงินส่วนบุคคล : เมื่อประชาชนมั่งคั่ง ประเทศก็มั่นคง. **วารสารสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, (ฉบับเดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม 2553).**
- กฤษฎา เสกตระกูล. (2555). มั่งคั่งอย่างมั่นคงไม่รู้จบ. **นิตยสาร The Leader of Wealth ฉบับเดือนมกราคม 2555, สืบค้นจาก**
<https://www.truelookpanya.com/blog/content/59113/-blo->
- ข้อมูลสถิติประชากร. **ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา. สืบค้นจาก**
<https://data.bopp-obec.info/emis/>
- ข้อมูลสถิติประชากร. **สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. สืบค้นจาก**
<http://www.bangkok.go.th/bangkokeducation>
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. **ทัศนคติต่อเรื่องเงิน มีผลอย่างไรต่อชีวิต. (2558). สืบค้นจาก**
<https://moneyhub.in.th/article>
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2559). **ผลการสำรวจทักษะทางการเงินของไทย ปี 2559. สืบค้นจาก**
<https://www.1213.or.th/th/aboutfcc/knownfcc/Documents/ThaiFLsurvey59.pdf>
- ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ. (2549). **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS. กรุงเทพฯ :**
วี.อินเตอร์ พรีนซ์.
- เนาวรัตน์ ชุง. (2558). **การลดความขัดแย้งในองค์กรโดยใช้หลักภาวะผู้นำตามหลักสัปปุริสธรรม 7 และมนุษยสัมพันธ์ตามหลักสังคหวัตถุในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ เปรียบเทียบระหว่างพนักงานกลุ่มบริษัทเอเชียและกลุ่มบริษัทยุโรป-อเมริกา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี).**
- เบญจวรรณ บุญคลี่. (2552). **ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการณ์วินัยทางการเงินของครู ศึกษากรณีครูในเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2. (ภาคินพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์).**
- ปรารถนา เหล่าคนดี. (2558). **การศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมของคนวัยทำงาน กรณีศึกษา พนักงานบริษัททูตโปรเจ็ค (สยาม) จำกัด และพนักงานบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมบัวหลวง จำกัด. (ค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).**
- รัชนิกร วงศ์จันทร์. (2555). **การบริหารการเงินส่วนบุคคล (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ :** บุญศิริการพิมพ์.
- วิศกรณ์ ศิริวรรณ. (2558). **การวัดระดับทักษะทางการเงินกับการมีส่วนร่วมในตลาดทุน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์).**

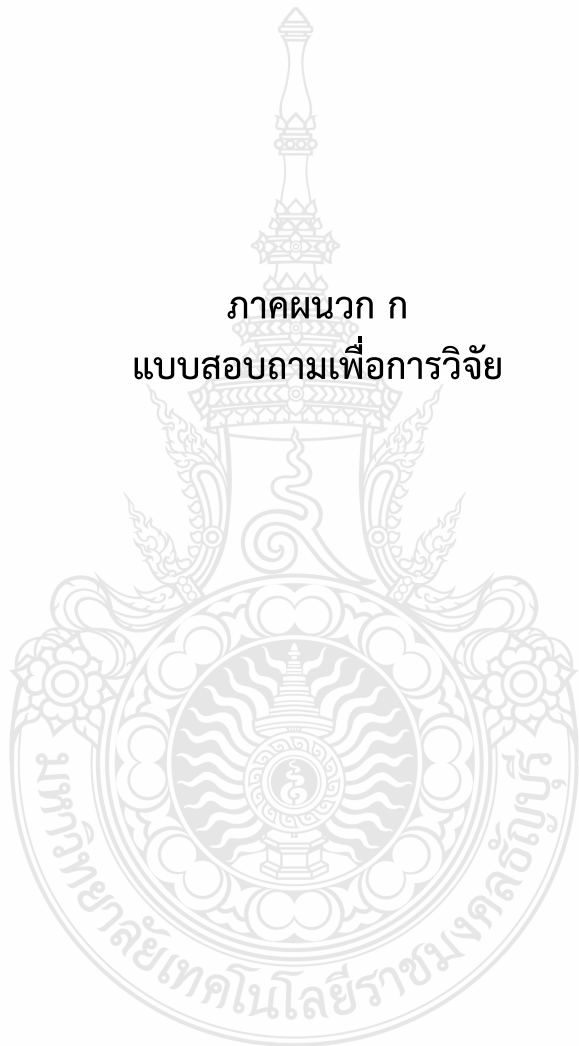
บรรณานุกรม (ต่อ)

- วีไล เอื้อปิยฉัตร. (2557). **ความรู้ทางการเงิน ตัวกำหนดและผลกระทบที่มีต่อพฤติกรรมการออม.** (รายงานการวิจัย).ชลบุรี:มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริชัย พงษ์วิชัย. (2554). **การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์** (พิมพ์ครั้งที่ 22). กรุงเทพฯ : วี.พริ้น (1991).
- ศุภสิริ ตันติวิโรตม. (2559). **ความรู้ทางการเงินและการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ กรณีศึกษา พนักงานรัฐวิสาหกิจแห่งหนึ่งในประเทศไทย.** (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. **สถิติข้อมูลการออม.** สืบค้นจาก <http://www.nso.go.th/sites>.
- สุภารัตน์ พิมพ์รัตนกานต์. (2555). **การเงินส่วนบุคคล.** กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- สุภาพร คุมิมาย และ นภาพร นิลาภรณ์กุล. (2552). **ความรู้ความเข้าใจของผู้ให้บริการร้าน อินเทอร์เน็ตคาเฟ่ในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550** (รายงานการวิจัย).ปทุมธานี :มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
- สุภาพงษ์ ตันสุภาพ. (2559). **ผลกระทบของการควบคุมตนเองที่มีต่อการออม กรณีศึกษาบุคลากรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.** (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- สุรภีร์ กัลติวาณิชย์. (2556). **การบริหารความมั่งคั่งของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ในเขตดุสิตเพื่อคุณภาพชีวิต.** (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร).
- เสาวณีย์ ณ นคร. (2557). **พฤติกรรมการบริโภค การเป็นหนี้ และคุณภาพชีวิต ของชาวประมงทะเล.** (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์).
- โสภิต พงษ์รัตนานุกูล. (2552). **พฤติกรรมการออมและความมั่งคั่งของครัวเรือนในภาคเหนือของประเทศไทย.** (ค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).
- Grohmann. (2018). Financial literacy and financial behavior : Evidence from the emerging Asian middle class. *Pacific-Basin Finance Journal*, 48 (2018), 129-143.
- Headey, Marks and Wooden. (2004). **The Structure and Distribution of Household Wealth in Australia.** Retrieved form <https://pdfs.semanticscholar.org/fd37/d898e0db2be049926500811cac4c8816a77d.pdf>
- Lusardi. (2007). **Household Saving Behavior : The Role of Literacy, Information and Financial Education Programs.** Retrieved form <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/25529/1/559752539.PDF>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม
ทักษะทางการเงินที่ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงินของกลุ่มวิชาชีพครู
ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

คำชี้แจง : แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1	: ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	10	ข้อ
ส่วนที่ 2	: ทักษะทางการเงิน	จำนวน	27	ข้อ
	- ทักษะคติทางการเงิน		6	ข้อ
	- พฤติกรรมทางการเงิน		11	ข้อ
	- ความรู้ทางการเงิน		10	ข้อ
ส่วนที่ 3	: ความมั่งคั่งทางการเงิน	จำนวน	5	ข้อ

กรุณาตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นของท่านตามความเป็นจริงมากที่สุด โดยผู้วิจัยขอรับรองว่าจะเก็บข้อมูลของท่านไว้เป็นความลับ และจกนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงวิชาการเท่านั้น ผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้เป็นเพียงการศึกษาถึงทักษะทางการเงินที่ส่งผลต่อความมั่งคั่งทางการเงิน โดยจะนำเสนอผลการวิจัยในภาพรวม เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาในเรื่องของทักษะทางการเงิน และการส่งเสริมความมั่งคั่งทางการเงินของประชาชนทั่วไปได้อย่างเหมาะสม

ทั้งนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่าน ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าและให้ความร่วมมือเพื่อตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยดังกล่าวมา ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับข้อเท็จจริงมากที่สุด

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ ปี

3. สถานภาพ

โสด

สมรส / อยู่ด้วยกัน

หย่าร้าง / แยกกันอยู่ / หม้าย

4. ระดับการศึกษาสูงสุด หรือเทียบเท่า

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาตรี

ปริญญาเอก

5. สังกัดการทำงานในปัจจุบัน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (สพป.)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา (สพม.)

สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร (กทม.)

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)

อื่นๆ โปรดระบุ.....

6. ตำแหน่งปัจจุบัน

ข้าราชการพลเรือน

ครู

ครูชำนาญการพิเศษ

ครูเชี่ยวชาญพิเศษ

ครูผู้ช่วย

ครูชำนาญการ

ครูเชี่ยวชาญ

อื่นๆ โปรดระบุ.....

7. ระยะเวลาการทำงานในหน่วยงานการศึกษา (นับระยะเวลาตั้งแต่เริ่มประกอบวิชาชีพครู)
☐ น้อยกว่า 5 ปี	☐ 5 – 10 ปี
☐ 11 – 15 ปี	☐ 16 – 20 ปี
☐ 21 – 25 ปี	☐ 25 ปี ขึ้นไป
8. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (รวมผู้ตอบแบบสอบถามด้วย) คน
9. ปัจจุบันท่านมีรายได้ (รายได้ประจำ เงินเดือน เงินเพิ่มพิเศษ และรายได้อื่นๆ) จากการทำงาน ต่อเดือน เฉลี่ยจำนวน..... บาท
10. ท่านมีบุตร และ/หรือบุคคลในอุปการะ เช่น ผู้สูงอายุ , หลาน ที่จำเป็นต้องส่งเสียเลี้ยงดูหรือไม่
 มี เป็นจำนวน คน ไม่มี

ส่วนที่ 2 ทักษะทางการเงิน

2.1 ทักษะคิดทางการเงิน

คำชี้แจง : ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับข้อความดังต่อไปนี้

ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้าง เห็นด้วย	เฉยๆ	ไม่ค่อย เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
1. การบริหารเงิน เป็นเรื่อง queทุกคนควรจะทำ ไม่ว่าจะรวยหรือจน					
2. หลักในการออมเงินที่ดี คือ รายได้หัก เงินออมไว้ก่อน ส่วนที่เหลือจึงนำไปใช้จ่าย					
3. ท่านมีความสุขในการใช้เงินมากกว่า การเก็บออม					
4. ท่านคิดถึงแต่เรื่องค่าใช้จ่ายในวันนี้ ส่วน วันหน้าค่อยคิดทีหลัง					
5. ท่านมักคิดเสมอว่าหน้าที่ของเงิน มีไว้เพื่อ ใช้จ่ายเท่านั้น					
6. ท่านคิดว่าการบริหารเงินเป็นเรื่องที่ยาก คนที่ไม่ได้เรียนด้านการเงินทำไม่ได้					

2.2 พฤติกรรมทางการเงิน

คำชี้แจง : ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับข้อความดังต่อไปนี้

ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อความ	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	ค่อนข้าง เห็นด้วย	เฉยๆ	ไม่ค่อย เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
7. ท่านมีการตั้งเป้าหมายทางการเงิน เพื่อความมั่นคงในอนาคต และมุ่งมั่นที่จะ ทำตามเป้าหมายนั้น					
8. ท่านระวังเรื่องรายรับ และรายจ่ายของ ตนเองอยู่เสมอ					
9. ก่อนซื้อของทุกครั้ง ท่านจะคิดอย่างถี่ถ้วน ถึงความจำเป็น และความสามารถใน การจ่าย					
10. ท่านชำระค่าใช้จ่ายต่างๆ และเงินกู้ ทุกประเภทตรงเวลาเสมอ					
11. หากต้องการซื้อสินค้าที่มีราคาแพง ท่านมักจะเลือกผ่อนชำระค่าสินค้าโดยใช้ บัตรเครดิต ถึงแม้จะต้องเสียดอกเบี้ยก็ตาม					

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงมากที่สุด

12. ท่านมีการจดบันทึกงบประมาณรายรับ รายจ่ายในแต่ละเดือนหรือไม่

มี (ไปยังข้อ 13)

ไม่มี (ไปยังข้อ 14)

13. จากการจดบันทึกงบประมาณรายรับ-รายจ่าย แผนการเงินของท่านตรงกับข้อใดมากที่สุด

ส่วนใหญ่ใช้จ่ายมากกว่างบประมาณที่ตั้งไว้

ส่วนใหญ่ใช้จ่ายน้อยกว่างบประมาณที่ตั้งไว้

ส่วนใหญ่ใช้จ่ายพอๆ กับงบประมาณที่ตั้งไว้

14. ในช่วง 1 ปี ที่ผ่านมา ท่านเคยประสบปัญหาเงินไม่พอจ่ายหรือไม่

เคย (ไปยังข้อ 15)

ไม่เคย (ไปยังข้อ 16)

15. เมื่อท่านมีรายได้ไม่พอกับค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน ท่านจะอย่างไร (ตอบได้เพียง 1 ข้อ)

☐ ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น	☐ ถอนเงินจากบัญชีเงินฝาก
☐ ทำงานล่วงเวลา / ทหารายได้พิเศษ	☐ ขอยืมจากครอบครัว/เพื่อน/เจ้านาย
☐ นำสิ่งของที่มีไปจำหน่าย / จำนอง	☐ ใช้บัตรเครดิตซื้อของ/กดเงินสดแทน
☐ กู้ยืมจากสหกรณ์ออมทรัพย์	☐ ใช้บริการสินเชื่อส่วนบุคคลในระบบ
☐ กู้ยืมเงินจากเงินกู้ธนาคาร	☐ จ่ายชำระค่าใช้จ่ายต่างๆ ช้าลงหรืองดจ่าย
☐ อื่นๆ(โปรดระบุ)	

16. ปัจจุบันท่านมีการเก็บออมเงินในรูปแบบใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ ไม่มีการเก็บออม	☐ ออมผ่านบัญชีเงินฝากออมทรัพย์
☐ เก็บไว้เป็นเงินสดที่บ้าน	☐ ออมในรูปแบบของประกันชีวิต
☐ ออมผ่านบัญชีเงินฝากประจำ	☐ ออมในรูปแบบของผลิตภัณฑ์ทางการเงิน เช่น สลากออมสิน / สลากออมทรัพย์ ธ.ก.ส.
☐ ออมในรูปแบบของผลิตภัณฑ์ทางการเงิน เช่น สลากออมสิน / สลากออมทรัพย์ ธ.ก.ส.	
☐ ออมในรูปแบบอื่นๆ	

17. ปัจจุบัน ท่านมีการจัดสรรรายได้ในแต่ละเดือนเพื่อการออมอย่างไร

☐ ไม่มีการเก็บออม
☐ นำเงินที่ได้รับไปใช้จ่ายใช้สอยก่อน ถ้ามีเหลือจึงเก็บออม
☐ แบ่งส่วนของเงินที่ต้องการเก็บออมไว้ก่อน จากนั้นจึงนำส่วนที่เหลือไปใช้จ่ายใช้สอย
☐ จัดสรรรายได้เพื่อการออมแบบไม่แน่นอน

2.3 ความรู้ทางการเงิน

คำชี้แจง : แบบสอบถามส่วนนี้ถูกออกแบบมาเพื่อวัดความรู้ทางการเงินเท่านั้น

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงมากที่สุด

18. สมมติว่าท่านยืมเงินเพื่อน จำนวน 100 บาท ในวันนี้ และเพื่อนให้ท่านนำเงินมาคืน

จำนวน 120 บาท ในอีก 1 ปีข้างหน้า ท่านคิดว่าท่านได้จ่ายดอกเบี้ยให้แก่เพื่อน

ในการยืมเงินครั้งนี้เท่าไร

☐ ร้อยละ 10	☐ ร้อยละ 12
☐ ร้อยละ 20	☐ ไม่ทราบ

19. สมมติว่าท่านฝากเงินเข้าบัญชีออมทรัพย์ 100 บาท โดยจะได้ดอกเบี้ย 2% ต่อปี ธนาคารจ่ายดอกเบี้ยปีละ 1 ครั้ง และในระหว่างปีท่านไม่ได้ฝากเงินหรือถอนเงินออกจากบัญชีดังกล่าวเลย เมื่อครบ 1 ปี ท่านคิดว่าจะมีเงินในบัญชีรวมดอกเบี้ยเป็นเท่าไร
- 100 บาท 102 บาท
 120 บาท ไม่ทราบ
20. จากข้อ (19) ถ้าอัตราดอกเบี้ยถูกคิดแบบทบต้น เมื่อฝากครบ 5 ปี ท่านจะได้รับดอกเบี้ยรวมเป็นจำนวนเงินเท่าไร (ไม่มีการฝากเพิ่ม หรือถอนเงินเลย)
- น้อยกว่า 2 บาท 2 บาท
 10 บาท มากกว่า 10 บาท
21. การลงทุนแบบใดต่อไปนี้เป็นไปได้ที่จะลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้
- เงินฝากประจำ
 การลงทุนในพันธบัตรรัฐบาล
 การลงทุนในสลากออมสิน / สลากออมทรัพย์ ธ.ก.ส.
 ค่าเบี้ยประกันชีวิต กรมธรรม์อายุ 10 ปี ขึ้นไป

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “ถูก” สำหรับข้อความที่เป็นจริง และในช่อง “ผิด” สำหรับข้อความที่เป็นเท็จ หากไม่ทราบให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง “ไม่ทราบ”

ข้อความ	ถูก	ผิด	ไม่ทราบ
22. การลงทุนที่ให้ผลตอบแทนสูง มักมีความเสี่ยงที่สูงด้วยเช่นกัน			
23. อัตราเงินเฟ้อสูงขึ้น หมายถึงต้นทุนค่าครองชีพก็สูงขึ้นเช่นเดียวกัน			
24. เราสามารถกระจายความเสี่ยงจากการลงทุน โดยเลือกวิธีการลงทุนในรูปแบบที่หลากหลาย			
25. การลงทุนในกองทุนรวม มีความเสี่ยงน้อยกว่าการลงทุนในพันธบัตรรัฐบาล			
26. ผู้ที่มีเงินได้สุทธิ 150,000 บาทต่อปี ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ในอัตราร้อยละ 5			
27. การเปิดบัญชีเงินฝากประจำ สามารถทำบัตร ATM ได้เช่นเดียวกับการเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์			

ส่วนที่ 3 ความมั่งคั่งทางการเงิน

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง และเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับข้อเท็จจริงมากที่สุด

1. ปัจจุบัน ท่านมีภาระค่าใช้จ่ายต่อเดือน เฉลี่ยจำนวนเท่าใด (ไม่รวมหนี้สิน และบัตรเครดิตที่ต้องชำระ)

(โปรดระบุ)บาท/เดือน

2. ปัจจุบัน ท่านต้องชำระหนี้สิน (เช่น ผ่อนบ้าน ผ่อนรถยนต์ จ่ายบัตรเครดิต เป็นต้น) ต่อเดือนเป็นจำนวนเงินเท่าใด

(โปรดระบุ)บาท/เดือน

3. ปัจจุบัน หากท่านออกจากงาน ท่านคิดว่า เงินสด เงินฝากธนาคาร หรือสินทรัพย์พร้อมขาย (เช่น ทองคำ สลากออมสิน เป็นต้น) ที่ท่านมีอยู่ เพียงพอต่อการดำรงชีพได้กี่เดือน (เช่น น้อยกว่า 1 เดือน 1 เดือน 3 เดือน 1 ปี เป็นต้น)

(โปรดระบุ) เดือน

4. ปัจจุบัน ท่านมีการจัดสรรรายได้ในแต่ละเดือนเพื่อการออม หรือไม่

ไม่มี

มี (โปรดระบุจำนวนเงิน) บาท/เดือน

5. เงินสดส่วนที่เหลือ นอกเหนือจากการฝากเงินกับธนาคาร ท่านนำไปลงทุนในรูปแบบใดบ้าง

ไม่มีการลงทุน

มีการลงทุน (โปรดระบุจำนวนเงินลงทุน และรูปแบบการลงทุน)

เฉลี่ยจำนวน..... บาท/ปี โดยมีรูปแบบการลงทุน ดังนี้

ทองคำ

หุ้นกู้

หุ้นสามัญ

กองทุนรวม

ธุรกิจส่วนตัว

อื่นๆ (โปรดระบุ)

ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณสำหรับความร่วมมือและการสละเวลาเพื่อตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข
คู่มือการลงรหัส และการให้คะแนน

คู่มือการลงทะเบียน และการให้คะแนน

คำถาม		ค่าที่กำหนด / คะแนน Coding/Scoring	หมายเหตุ
ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม			
1	เพศ	<u>ค่าที่กำหนด</u> 1 : ชาย 2 : หญิง	เลือกได้เพียง คำตอบเดียว
2	อายุ	<u>ค่าที่กำหนด</u> 1 : ต่ำกว่า 25 ปี 2 : 25 - 35 ปี 3 : 36 - 45 ปี 4 : มากกว่า 45 ปี ขึ้นไป	ระบุตามจริง
3	สถานภาพ	<u>ค่าที่กำหนด</u> 1 : โสด 2 : สมรส / อยู่ด้วยกัน 3 : หย่าร้าง / แยกกันอยู่ / หม้าย	เลือกได้เพียง คำตอบเดียว
4	ระดับการศึกษาสูงสุด หรือ เทียบเท่า	<u>ค่าที่กำหนด</u> 1 : ต่ำกว่าปริญญาตรี 2 : ปริญญาตรี 3 : ปริญญาโท 4 : ปริญญาเอก	เลือกได้เพียง คำตอบเดียว
5	สังกัดการทำงานในปัจจุบัน	<u>ค่าที่กำหนด</u> 1 : สปป. 2 : สพม. 3 : กทม. 4 : สช.	เลือกได้เพียง คำตอบเดียว

คู่มือการลงทะเบียน และการให้คะแนน (ต่อ)

	คำถาม	ค่าที่กำหนด / คะแนน Coding/Scoring	หมายเหตุ
6	ตำแหน่งปัจจุบัน	<u>ค่าที่กำหนด</u> 1 : ข้าราชการพลเรือน 2 : ครูผู้ช่วย 3 : ครู 4 : ครูชำนาญการ 5 : ครูชำนาญการพิเศษ 6 : ครูเชี่ยวชาญ 7 : ครูเชี่ยวชาญพิเศษ 8 : อื่นๆ	เลือกได้เพียง คำตอบเดียว
7	ระยะเวลาการทำงานในหน่วยงาน การศึกษา (นับระยะเวลาตั้งแต่ เริ่มประกอบวิชาชีพครู)	<u>ค่าที่กำหนด</u> 1 : น้อยกว่า 5 ปี 2 : 5 - 10 ปี 3 : 11 - 15 ปี 4 : 16 - 20 ปี 5 : 21 - 25 ปี 6 : มากกว่า 25 ปีขึ้นไป	เลือกได้เพียง คำตอบเดียว
8	จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (รวมผู้ตอบแบบสอบถามด้วย)	<u>ค่าที่กำหนด</u> 1 : 1 - 2 คน 2 : 3 - 4 คน 3 : 5 - 6 คน 4 : มากกว่า 6 คน ขึ้นไป	ระบุตามจริง
9	ปัจจุบันท่านมีรายได้ (รายได้ประจำ เงินเดือน เงินเพิ่มพิเศษ และรายได้อื่นๆ) จากการทำงานต่อเดือน เฉลี่ย จำนวนเท่าใด	<u>ค่าที่กำหนด</u> 1 : น้อยกว่า 15,000 บาท 2 : 15,000 - 30,000 บาท 3 : 30,001 - 45,000 บาท 4 : 45,001 - 60,000 บาท 5 : มากกว่า 60,000 บาทขึ้นไป	ระบุตามจริง
10	ท่านมีบุตร และ/หรือบุคคลใน อุปการะ เช่น ผู้สูงอายุ , หลาน ที่จำเป็นต้องส่งเสียเลี้ยงดูหรือไม่	<u>ค่าที่กำหนด</u> 0 : ไม่มี 1 : 1 - 2 คน 2 : 3 - 4 คน 3 : มากกว่า 4 คน ขึ้นไป	ระบุตามจริง

คู่มือการลงทะเบียน และการให้คะแนน (ต่อ)

คำถาม	ค่าที่กำหนด / คะแนน Coding/Scoring	หมายเหตุ	
ส่วนที่ 2 ทักษะทางการเงิน			
ส่วนที่ 2.1 ทักษะคิดทางการเงิน			
1	<p>การบริหารเงิน เป็นเรื่องที่ทุกคนควรจะทำ ไม่ว่าจะรวยหรือจน</p>	<p><u>การให้คะแนน</u> 1 : ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 : ไม่ค่อยเห็นด้วย 3 : เฉยๆ 4 : ค่อนข้างเห็นด้วย 5 : เห็นด้วยอย่างยิ่ง</p>	เลือกได้เพียงคำตอบเดียว
2	<p>หลักในการออมเงินที่ดี คือ รายได้หักเงินออมไว้ก่อน ส่วนที่เหลือจึงนำไปใช้จ่าย</p>	<p><u>การให้คะแนน</u> 1 : ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 : ไม่ค่อยเห็นด้วย 3 : เฉยๆ 4 : ค่อนข้างเห็นด้วย 5 : เห็นด้วยอย่างยิ่ง</p>	เลือกได้เพียงคำตอบเดียว
3	<p>ท่านมีความสุขในการใช้เงินมากกว่าการเก็บออม</p>	<p><u>การให้คะแนน</u> 1 : เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 : ค่อนข้างเห็นด้วย 3 : เฉยๆ 4 : ไม่ค่อยเห็นด้วย 5 : ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง</p>	เลือกได้เพียงคำตอบเดียว
4	<p>ท่านคิดถึงแต่เรื่องค่าใช้จ่ายในวันนี้ ส่วนวันหน้าค่อยคิดทีหลัง</p>	<p><u>การให้คะแนน</u> 1 : เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 : ค่อนข้างเห็นด้วย 3 : เฉยๆ 4 : ไม่ค่อยเห็นด้วย 5 : ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง</p>	เลือกได้เพียงคำตอบเดียว
5	<p>ท่านมักคิดเสมอว่าหน้าที่ของเงินมีไว้เพื่อใช้จ่ายเท่านั้น</p>	<p><u>การให้คะแนน</u> 1 : เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 : ค่อนข้างเห็นด้วย 3 : เฉยๆ 4 : ไม่ค่อยเห็นด้วย 5 : ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง</p>	เลือกได้เพียงคำตอบเดียว

คู่มือการลงรหัส และการให้คะแนน (ต่อ)

	คำถาม	ค่าที่กำหนด / คะแนน Coding/Scoring	หมายเหตุ
6	ท่านคิดว่าการบริหารเงินเป็นเรื่องที่ยาก คนที่ไม่ได้เรียนด้านการเงินทำไม่ได้	<u>การให้คะแนน</u> 1 : เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 : ค่อนข้างเห็นด้วย 3 : เฉยๆ 4 : ไม่ค่อยเห็นด้วย 5 : ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เลือกได้เพียงคำตอบเดียว
ส่วนที่ 2.2 พฤติกรรมทางการเงิน			
7	ท่านมีการตั้งเป้าหมายทางการเงินเพื่อความมั่นคงในอนาคต และมุ่งมั่นที่จะทำตามเป้าหมายนั้น	<u>การให้คะแนน</u> 1 : ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 : ไม่ค่อยเห็นด้วย 3 : เฉยๆ 4 : ค่อนข้างเห็นด้วย 5 : เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เลือกได้เพียงคำตอบเดียว
8	ท่านระวังเรื่องรายรับ และรายจ่ายของตนเองอยู่เสมอ	<u>การให้คะแนน</u> 1 : ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 : ไม่ค่อยเห็นด้วย 3 : เฉยๆ 4 : ค่อนข้างเห็นด้วย 5 : เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เลือกได้เพียงคำตอบเดียว
9	ก่อนซื้อของทุกครั้ง ท่านจะคิดอย่างถี่ถ้วน ถึงความจำเป็น และความสามารถในการจ่าย	<u>การให้คะแนน</u> 1 : ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 : ไม่ค่อยเห็นด้วย 3 : เฉยๆ 4 : ค่อนข้างเห็นด้วย 5 : เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เลือกได้เพียงคำตอบเดียว
10	ท่านชำระค่าใช้จ่ายต่างๆ และเงินกู้ทุกประเภท ตรงเวลาเสมอ	<u>การให้คะแนน</u> 1 : ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 : ไม่ค่อยเห็นด้วย 3 : เฉยๆ 4 : ค่อนข้างเห็นด้วย 5 : เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เลือกได้เพียงคำตอบเดียว

คู่มือการลงทะเบียน และการให้คะแนน (ต่อ)

	คำถาม	ค่าที่กำหนด / คะแนน Coding/Scoring	หมายเหตุ
11	หากต้องการซื้อสินค้าที่มีราคาแพง ท่านมักจะเลือกผ่อนชำระค่าสินค้า โดยใช้บัตรเครดิต ถึงแม้จะต้องเสียดอกเบี้ยก็ตาม	<u>การให้คะแนน</u> 1 : เห็นด้วยอย่างยิ่ง 2 : ค่อนข้างเห็นด้วย 3 : เฉยๆ 4 : ไม่ค่อยเห็นด้วย 5 : ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เลือกได้เพียงคำตอบเดียว
12	ท่านมีการจดบันทึกงบประมาณรายรับ รายจ่ายในแต่ละเดือนหรือไม่	<u>การให้คะแนน</u> 0 : ไม่มี 1 : มี	เลือกได้เพียงคำตอบเดียว
13	จากการจดบันทึกงบประมาณรายรับ-รายจ่าย แผนการเงินของท่านตรงกับข้อใดมากที่สุด	<u>การให้คะแนน</u> 0 : ส่วนใหญ่ใช้จ่ายมากกว่างบประมาณที่ตั้งไว้ 1 : ส่วนใหญ่ใช้จ่ายพอๆ กับงบประมาณที่ตั้งไว้ 2 : ส่วนใหญ่ใช้จ่ายน้อยกว่างบประมาณที่ตั้งไว้	เลือกได้เพียงคำตอบเดียว
14	ในช่วง 1 ปี ที่ผ่านมา ท่านเคยประสบปัญหาเงินไม่พอจ่ายหรือไม่	<u>การให้คะแนน</u> 0 : เคย 1 : ไม่เคย	เลือกได้เพียงคำตอบเดียว
15	เมื่อท่านมีรายได้ไม่พอกับค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน ท่านจะทำอย่างไร	<u>การให้คะแนน</u> 0 : คำตอบอื่นๆ 1 : สำหรับคำตอบต่อไปนี้ - ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น - ถอนเงินจากบัญชีเงินฝาก - ทำงานล่วงเวลา / หารายได้พิเศษ - จ่ายชำระค่าใช้จ่ายต่างๆ - ชำล้างหรืองดจ่าย	เลือกได้เพียงคำตอบเดียว

คู่มือการลงรหัส และการให้คะแนน (ต่อ)

	คำถาม	ค่าที่กำหนด / คะแนน Coding/Scoring	หมายเหตุ
16	ปัจจุบันท่านมีการเก็บออมเงินในรูปแบบใดบ้าง	<u>การให้คะแนน</u> 0 : ไม่มีการออม 1 : หากมีรูปแบบการออม 1 วิธี 2 : หากมีรูปแบบการออม มากกว่า 1 วิธี	เลือกคำตอบได้มากกว่า 1 ข้อ
17	ปัจจุบัน ท่านมีการจัดสรรรายได้ในแต่ละเดือนเพื่อการออมอย่างไร	<u>การให้คะแนน</u> 0 : คำตอบอื่นๆ 1 : แบ่งส่วนของเงินที่ ต้องการเก็บออมไว้ก่อน จากนั้นจึงนำส่วนที่เหลือ ไปใช้จ่ายใช้สอย	เลือกได้เพียง คำตอบเดียว
ส่วนที่ 2.3 ความรู้ทางการเงิน			
18	สมมติว่าท่านยืมเงินเพื่อน จำนวน 100 บาท ในวันนี้ และเพื่อนให้ท่านนำเงินมาคืนจำนวน 120 บาท ในอีก 1 ปีข้างหน้า ท่านคิดว่าท่านได้จ่ายดอกเบี้ยให้แก่เพื่อนในการยืมเงินครั้งนี้เท่าไร	<u>การให้คะแนน</u> 0 : คำตอบอื่นๆ 1 : ร้อยละ 20	เลือกได้เพียง คำตอบเดียว
19	สมมติว่าท่านฝากเงินเข้าบัญชีออมทรัพย์ 100 บาท โดยจะได้ดอกเบี้ย 2% ต่อปี ธนาคารจ่ายดอกเบี้ยปีละ 1 ครั้ง และในระหว่างปีท่านไม่ได้ฝากเงินหรือถอนเงินออกจากบัญชีดังกล่าวเลย เมื่อครบ 1 ปี ท่านคิดว่าจะมีเงินในบัญชีรวมดอกเบี้ยเป็นเท่าไร	<u>การให้คะแนน</u> 0 : คำตอบอื่นๆ 1 : 102 บาท	เลือกได้เพียง คำตอบเดียว

คู่มือการลงรหัส และการให้คะแนน (ต่อ)

คำถาม	ค่าที่กำหนด / คะแนน Coding/Scoring	หมายเหตุ
20 จากข้อ (19) ถ้าอัตราดอกเบี้ยถูกคิดแบบทบต้น เมื่อฝากครบ 5 ปี ท่านจะได้รับดอกเบี้ยรวมเป็นจำนวนเงินเท่าไร (ไม่มีการฝากเพิ่ม หรือถอนเงินเลย)	<u>การให้คะแนน</u> 0 : คำตอบอื่นๆ 1 : มากกว่า 10 บาท	เลือกได้เพียงคำตอบเดียว
21 การลงทุนแบบใดต่อไปนี้ สามารถนำมาหักลดหย่อนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้	<u>การให้คะแนน</u> 0 : คำตอบอื่นๆ 1 : ค่าเบี้ยประกันชีวิต กรมธรรม์อายุ 10 ปีขึ้นไป	เลือกได้เพียงคำตอบเดียว
22 การลงทุนที่ให้ผลตอบแทนสูง มักมีความเสี่ยงที่สูงด้วยเช่นกัน	<u>การให้คะแนน</u> 0 : ผิด / ไม่ทราบ 1 : ถูก	เลือกได้เพียงคำตอบเดียว
23 อัตราเงินเพื่อสูงขึ้น หมายถึงต้นทุนค่าครองชีพที่สูงขึ้นเช่นเดียวกัน	<u>การให้คะแนน</u> 0 : ผิด / ไม่ทราบ 1 : ถูก	เลือกได้เพียงคำตอบเดียว
24 เราสามารถกระจายความเสี่ยงจากการลงทุน โดยเลือกวิธีการลงทุนในรูปแบบที่หลากหลาย	<u>การให้คะแนน</u> 0 : ผิด / ไม่ทราบ 1 : ถูก	เลือกได้เพียงคำตอบเดียว
25 การลงทุนในกองทุนรวม มีความเสี่ยงน้อยกว่าการลงทุนในพันธบัตรรัฐบาล	<u>การให้คะแนน</u> 0 : ถูก / ไม่ทราบ 1 : ผิด	เลือกได้เพียงคำตอบเดียว
26 ผู้ที่มีเงินได้สุทธิ 150,000 บาทต่อปี ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในอัตราร้อยละ 5	<u>การให้คะแนน</u> 0 : ผิด / ไม่ทราบ 1 : ถูก	เลือกได้เพียงคำตอบเดียว
27 การเปิดบัญชีเงินฝากประจำ สามารถทำบัตร ATM ได้เช่นเดียวกับการเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์	<u>การให้คะแนน</u> 0 : ถูก / ไม่ทราบ 1 : ผิด	เลือกได้เพียงคำตอบเดียว

คู่มือการลงทะเบียน และการให้คะแนน (ต่อ)

คำถาม	ค่าที่กำหนด / คะแนน Coding/Scoring	หมายเหตุ
ส่วนที่ 3 ความมั่งคั่งทางการเงิน		
1 ปัจจุบัน ท่านมีภาระค่าใช้จ่ายต่อเดือน เฉลี่ยจำนวนเท่าใด (ไม่รวมหนี้สิน และบัตรเครดิตที่ต้องชำระ)	ระบุภาระค่าใช้จ่ายตามจริง	ระบุตามจริง
2 ปัจจุบัน ท่านต้องชำระหนี้สิน (เช่น ผ่อนบ้าน ผ่อนรถยนต์ จ่ายบัตรเครดิต เป็นต้น) ต่อเดือน เป็นจำนวนเงินเท่าใด	ระบุภาระหนี้สินตามจริง	ระบุตามจริง
3 ปัจจุบัน หากท่านออกจากงาน ท่านคิดว่า เงินสด เงินฝากธนาคาร หรือสินทรัพย์พร้อมขายที่ท่านมีอยู่ เพียงพอต่อการดำรงชีพได้กี่เดือน	ระบุตามจริง	ระบุตามจริง
4 ปัจจุบัน ท่านมีการจัดสรรรายได้ในแต่ละเดือนเพื่อการออม หรือไม่	ระบุจำนวนเงินออมตามจริง	ระบุตามจริง
5 เงินสดส่วนที่เหลือ นอกเหนือจากการฝากเงินกับธนาคาร ท่านนำไปลงทุนในรูปแบบใดบ้าง	ค่าที่กำหนด 0 : ไม่มีการลงทุน 1 : มีการลงทุน	เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ

ประวัติผู้เขียน

ประวัติผู้เขียน	นางสาวณัฐมน เพิ่มสุข
วัน เดือน ปีเกิด	20 พฤศจิกายน 2530
ที่อยู่	119/658 ถนนสายไหม แขวงสายไหม เขตสายไหม จังหวัดกรุงเทพมหานคร 10220
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2562	ปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ วิชาเอกการเงิน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
พ.ศ. 2553	ปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ วิชาเอกการตลาด มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ประสบการณ์การทำงาน	
พ.ศ. 2553 - 2556	บริษัท แม็คเอดดูเคชั่น จำกัด
พ.ศ. 2556 - ปัจจุบัน	ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
เบอร์โทรศัพท์	086-662-8398
อีเมล	permsook.na@gmail.com

